

ПРЕДГОВОР

През 2006 г. първата ми книга беше публикувана като *“Антихрист: Очакваният Месия на исляма”*, но по-късно преиздадена като *“Ислямски Антихрист”*. На пръв поглед книгата беше сравнение на ислямската и библейската есхатология (изучаването на последните времена), но в действителност беше и най-добрият ми опит да затръбя с тръбата и да предупредя за опасността. Твърдо съм убеден, че ислямът е най-голямото предизвикателство, пред което Църквата ще се изправи преди завръщането на Исус, но повечето все още или спят, или отказват да го признаят. *“Ислямски Антихрист”* беше моето искрено и дълбоко сърдечно усилие да събудя вярващата общност от нейния сън по отношение на задаващото се предизвикателство и уместността на исляма, както и неговата първостепенна роля в последните дни. Освен това книгата беше призив за действие; да подражаваме на Исус, да прегърнем кръста и безстрашно да се посветим на мюсюлманския свят, така че може би да грабнем няколко от огъня.

“Ислямски Антихрист” постави основния библейски разказ за последните времена рамо до рамо с ислямската визия за последните времена. Получената картина извежда наяве шокиращата реалност, че като религиозна система ислямът е антихристски до мозъка на костите си. Основните доктрини на исляма представляват пряка фронтална атака срещу християнството, обявявайки много от онези доктрини, които Библията излага като святи, основополагащи и съществени, за най-големите мерзости и богохулства, които можете да си представите. Докато християнската вяра се основава на вярването, че сам Бог е станал човек под формата на Исус Месията, ислямът заявява в своя *Коран*, че всеки, който вярва във въплъщението, извършва най-тежката форма на богохулство, която можете да си представите, бива проклет от Аллах и ще страда „тежко наказание“ в този живот и в следващия. Освен всичко това, ислямският разказ за последните времена представлява по толкова много начини просто библейската история за последните времена, преобърната наопаки. Въпреки че цялата книга не може да бъде обобщена тук, само няколко кратки примера трябва да бъдат достатъчни, за да нарисуват задоволителна картина.

Първо, библейските описания относно идването на Исус, еврейския Месия, имат много поразителни прилики с идващия Антихрист на исляма, когото мюсюлманите наричат *Даджал ал Масий* (фалшивият Месия). Второ, Антихристът от Библията има множество поразителни общи черти с основната фигура на месията на исляма, когото мюсюлманите наричат *Махди*. С други думи, нашият Месия е техният Антихрист и нашият Антихрист е техният Месия. Още по-шокиращо за много читатели беше разкритието, че ислямът учи, че когато Исус се завърне, той ще се върне като мюсюлмански пророк, чиято основна мисия ще бъде да премахне християнството. Трудно е за който и да е вярващ в Библията да чете за тези неща, без да осъзнава ясно сатанинския произход на ислямската религия. През 2008 г. също имах възможността да бъда съавтор на друга книга по същата тема с Уалид Шобат, бивш оперативен служител на Организацията за освобождение на Палестина. Тази книга, озаглавена *“Божията война срещу терора”*, е почти енциклопедична дискусия за ролята на исляма в последните дни, както и хроника на пътуването на Уалид от млад палестински мюсюлманин с дълбока омраза към евреите до християнин, който прекарва живота си с еврейския народ и прокламира истината относно опасностите от радикалния ислям.

Заедно тези две книги се превърнаха в крайъгълен камък на това, което се разрасна в популярна есхатологична революция. Днес получавам постоянен поток от имейли и доклади от хора, които споделят колко много са им повлияли тези книги и колко много са променили разбирането им за последните времена. Студенти, пастори и дори уважавани учени споделят, че са изоставили популярната идея, че Антихристът, неговата империя и неговата религия ще се възникнат от Европа или от възродена Римска империя. Вместо това те са осъзнали простия факт, че Библията категорично и многократно ни насочва към Близкия изток като стартовата площадка и епицентър на възникващата империя на Антихриста и неговата религия. Мнозина свидетелстват, че въпреки че са изучавали библейските пророчества в продължение на много години, никога преди нищо не е звучало така логично, никога преди пророчествата на Библията не са ставали толкова ясни. И което е още по-важно, някои дори пишат, за да споделят, че са станали вярващи или са посветили отново живота си на Исус в резултат на четенето на тези книги. *Алилуя!*

Други обаче споделят, че докато тезата, представена в *“Ислямски антихрист”* и *“Божията война срещу терора”*, звучи много логично, те все

още имат много неотговорени въпроси. Целта на тази книга е да изложи научна, но все пак популяризирана, сбита презентация на ислямската теория за Антихриста, основана на най-уместните за темата пасажии от Писанието. Ако дори има шанс ислямът всъщност да е основният предмет на многобройните пророчества за Антихриста в Библията, тази възможност сама по себе си трябва да е достатъчна, за да заслужи сериозното разглеждане на съответните текстове.

Искам да заявя още от самото начало, че целта на тази книга не е да обсъжда това, което за мнозина биха могли да бъдат неуместни или дори нездравеолюбивни мрачни факти от последното време. Мнозина може да попитат защо изобщо има значение дали Антихристът ще се появи от Европа или Близкия изток, дали ще бъде хуманист или мюсюлманин. Фактът е, че практическите последици от многото теми, обсъждани в тази книга са от огромно значение. Ако всъщност ислямът е религията на Антихриста, последиците от това са потресаващи. Тъй като голяма част от Църквата днес, включително големи сегменти от мисионерското движение, все повече възприема подход за достигане на мюсюлманите, който флиртува със синкретизъм и откровена ерес (има предвид това, което стана известно като "The Insider Movement"), е наложително последователите на Исус да определят точно къде стоят по отношение на произхода и природата на исляма. Стремейки се да обичаме мюсюлманите, наложително ли е да обичаме и исляма? Или е възможно пламенно да те е грижа за мюсюлманите, докато мразиш исляма? Дали ислямът е религиозна система, която може да създаде истинска връзка с Бог, или е чисто и просто унищожавача душата идеология? Може ли човек да бъде едновременно мюсюлманин и последовател на Исус, както твърдят много евангелски мисиолози? А какво да кажем за Израел и еврейския народ? Докато яростният антиционизъм и антисемитизъм биват разпространявани от мюсюлманския свят в християнската църква, какво казват пророците за тези неща? Каква позиция би трябвало да заеме един ученик на Исус, стремящ се да обича и мюсюлманите и евреите? А какво ще кажете за „арабската пролет“? Дали Библията ни информира накъде води тази внезапна и драстична промяна в мюсюлманския свят? Освен това, докато многобройни демографски модели ни информират, че ислямът скоро ще се открие ясно като най-голямата религия в света, мнозина в християнската църква учат и вярват, че по-голямата част от ислямския свят (и Русия) скоро ще бъде унищожена след серия от пророкувани битки, което на практика ще доведе до изчезването на религията ислям от лицето на земята. Но дали Библията наистина учи това? Начинът, по който

отговаряме на тези въпроси и какво вярваме относно тези неща, ще повлияе драстично на нашия подход към молитвата, ходатайството, евангелизирането и мисиите. Това не са въпроси, които Църквата може да си позволи да отговори погрешно. Внимателното изследване на Писанията, с цел да се отговори правилно на тези въпроси, е абсолютно необходимо. Тази книга е написана точно поради тази причина. Въпреки че това изследване със сигурност ще отговори на много въпроси относно последните времена, то далеч не представлява неуместни или мрачни есхаталогични любопитни факти. Тъй като Църквата се стреми да начертае стратегически пътя си напред към непрестанно променящия се свят, за Църквата е от съществено значение да разбере истините, изложени в това изследване.

Аз също ви призовавам да подходите към тази книга с молитва. Написах книгата с молитва и ви моля да я прочетете с молитва. Съществуват малко толкова сериозни и неотложни теми като тази, която бива обсъждана тук. Изучавайки темата за последните времена, трябва да правим това в дух на молитва. Сред Христовото тяло, по цялата земя, мнозина вярват, че това е поколението, което ще доживее да види завръщането на Исус. Следователно това поколение наистина има по-голямо задължение да се превърне в общност на молитва, посветена на любовта един към друг:

“А краят на всичко е наближил; и тъй, живеете разумно и трезвено, *за да се предавате на молитва*. Преди всичко имайте усърдна любов помежду си, защото любовта покрива множество грехове” — 1 Петър 4:7-8

Това може би е поколението, което е наследило както огромната възможност, така и огромната отговорност, за които говори пророк Даниил:

“И онези, които са мъдри, ще блестят като сиянието на небето горе; и онези, които обръщат мнозина към правдата, като звездите завинаги.” — Даниил 12:3

Даниил видя това за миг, но мнозина, които четат тази книга, може би са сред онези, които наистина ще го преживеят. Призовавам ви да се възползвате от тази възможност с цялото си сърце и душа. Неотложността на часа не изисква нищо по-малко.

Глава 1

Последните времена опростени

Твърде много християни вярват, че темата за последните времена е непреодолима планина, твърде висока и сложна за изкачване. В резултат на това мнозина просто поверяват своите вярвания относно последните времена на техния пастор или различни „експерти по пророчествата“. Разбира се, Господ е дал на някои да функционират като учители в Тялото Христово, за да помагат на събратята по вяра с правилното разбиране на по-сложните аспекти на Божието Слово, но това по никакъв начин не освобождава който и да е вярващ от неговата или нейната лична отговорност да изследва тези неща в Библията сам за себе си. Едно от най-добрите неща, които един учител може да направи, е да оборудва учениците си с необходимите инструменти, необходими да изучават и разбират Библията сами. Това е целта на тази глава; да снабди както ученика, така и опитния учител с някои много ясни, прости и лесни за следване правила или принципи, чрез които посланието на Библията относно последните времена ще бъде опростено и достъпно за всички. Погрешното схващане, че темата за последните времена е извън способността на обикновения християнин да я разбере, трябва да бъде разбито на парчета. След като схванат принципите, обяснени в тази глава, мнозина, които някога са се чувствали сплашени поради сложността на темата за последните времена, ще бъдат уверени, че есхатологията не е тема, която не са способни да разберат. Следните седем принципа представят подхода към разбирането на библейските пророчества, който ще възприемем в останалата част от тази книга.

Правило #1: Първите неща на първо място

Малко след като завърших гимназията, веднага след като станах вярващ, работих като строител в продължение на една година. Когато се строи една къща, е необходимо да се започне с полагане на правилна и здрава основа. Как и откъде започва човек винаги се отразява на крайния резултат. Това е вярно, независимо дали имаме работа с къща *или* теология. Лошата или слаба основа ще доведе до това, че крайният резултат ще бъде нестабилен,

дефектен или потенциално дори опасен. В жилищното строителство, ако някой започне с изграждането на покрива и след това работи в обратен ред към основата, най-вероятно ще се сблъска с някои сериозни проблеми. И все пак това е точно това, което някои всъщност правят, когато се опитват да изградят солидна библейска есхатология; те решават, че искат да разберат какво казва Библията за последните времена и след това минават направо към Книгата Откровение, последната книга на Библията! Обаче, моля, не ме разбирайте погрешно, книгата Откровение е книга от решаващо значение, която трябва да разберете, когато изучавате Божия план за вековете. Но Книгата Откровение не е мястото, откъдето започваме. Книгата Откровение се основава на изобилие от по-рано разкрито пророческо знание и информация, намиращи се в множество пасажии в Стария завет. Може би повече от почти всяка друга книга в Новия завет, Книгата Откровение е препълнена с преки цитати, алюзии и дори по-фини отзвуци на дозини пасажии, открити в Стария завет. Представете си, че отивате на симфония. По време на представлението чувате струнни инструменти, барабани, духови инструменти, но едва на големия финал всички тези инструменти достигат до едно невероятно кресчендо. Това е книгата Откровение; това е голямото пророческо-симфонично кресчендо, съставено от много други пророчества, които намираме из цялата Библия. Но колкото и красиви да са големите кресчендата, те не случайно идват накрая. Преди да можем да очакваме да разберем какво се опитва да ни каже Книгата Откровение, първо трябва да разберем какво казват пасажите, върху които е изградена. Библията е история, която се развива постепенно. И ако се стремим да разберем правилно историята, която Библията разказва, трябва да започнем от началото на книгата, подхождайки към историята взимайки предвид начина, по който е написана, в хода на нейното разгръщане и разширяване. Всичко това е чисто и просто здрав разум.

Така че първото правило, което трябва да се следва, когато искаме да разберем какво казва Библията за последните времена, е да започнем с това, което идва първо. Започваме с основата. Започваме отначало. По-просто от това не може да бъде. От гледна точка на изучаването на Библията това означава, че започваме с Тората, първите пет книги на Мойсей и оттам продължаваме напред.

Правило №2: Не усложнявайте нещата

Освен че е последната книга в Библията, има и други причини, поради които не бива да започваме с Книгата Откровение. Книгата Откровение е може би най-символичната, алегорична и апокалиптична книга в цялата Библия. Когато започнем да се стремим да разбираме какво казва Библията за последните времена, ние не започваме с най-алегоричните или символични пасажки. Не започваме с пасажки, които са сложни, трудни за тълкуване или объркващи. Вместо това трябва да започнем с това, което е ясно, буквално, директно и лесно за разбиране. Така че ние не само *не* започваме с Книгата Откровение, но също така не започваме с книгата Даниил или Йезекиил. Въпреки че и двете книги по хронология са далеч преди книгата Откровение, и двете са особено символични книги, изпълнени със сънища, видения и много символика. Така че докато Даниил и Йезекиил са основни книги, които трябва да разберем, ако искаме да схванем точно посланието на Библията относно последните времена, подобно на Откровение, това не са книгите, с които би трябвало да започнем. Има множество други важни пасажки, които първо трябва да бъдат разгледани. Има много основни пророчески пасажки, които са не само по-стари от Даниил и Йезекиил, но и по-ясни, по-буквални, директни и лесни за разбиране.

И така, второто ни правило е, че трябва да започнем с това, което съдържа най-малко объркващи, съмнителни, спорни или трудни за разбиране елементи. Започваме с това, което е най-ясното, най-буквалното и най-лесното за разбиране.

Правило #3: Целият съвет на Писанието

Преди много години, когато станах вярващ за първи път, живеех точно на юг от Бостън. Бях на 19 години и разбираемо поради моето обръщане и радикална промяна в живота повечето ми приятели вече не искаха да прекарват времето си с мен. Сякаш за една нощ се бях превърнал в изключително гласен относно вярата си, евангелистки християнин. Като такъв прекарах много съботи в разходки из Бостън в търсене на желаещи слушатели, с които да споделя вярата си. В онези дни една от най-големите полукултови групи в Бостън беше група, известна като Бостънската църква на Христос или понякога наричана Бостънското движение, основана от Кип Маккийн. Доста често се натъквах на ученици от тази група. Едно от

отличителните вярвания на тази група е, че действителният акт на кръщението е това, което спасява човек. Според тази група, без кръщение с потапяне във вода, човек в никакъв случай не може да бъде спасен. За да докажат това твърдение, те винаги се обръщат към стиха в Деяния 2:38, който гласи: „Тогавя Петър им каза: Покайте се и нека всеки от вас да се кръсти в името на Исус Христос за опрощаване на греховете“”. Тъй като бях ревностен новоповярвал, а също и берийец, започнах да изследвам Библията, за да видя какво казва тя за средствата, чрез които се спасяваме. Това, което открих, бяха 72 стиха, от Битие до Откровение, които много ясно заявяват, че именно нашата вяра в Исус и това, което Той постигна за нас на кръста, ни спасяват. Това, което открих беше, че когато вярваме в тези неща с искрено и покаяно сърце, ние всъщност сме кръстени и запечатани от Светия Дух. Деяния 1:5 ни казва, че „защото Йоан наистина кръщаваше с вода, но вие ще бъдете кръстени със Святия Дух не след много дни“. Ефесяни 1:13-14 също заявява,

“в Когото и вие, като чухте словото на истината, *т. е.* благовестието на нашето спасение, в Когото, като и повярвахте, бяхте запечатани с обещания Свят Дух, Който е залог за нашето наследство, докато бъде изкупено притежанието на *Бога*, за да бъдете за похвала на Неговата слава.”— Ефесяни 1:13-14

Обещанието, разбира се, се отнася за предстоящото завършване на нашето спасение, когато телата ни бъдат възкресени и прославени. Водното кръщение е само външен знак за вътрешната реалност, която вече се е случила, когато сме повярвали и сме били кръстени от Святия Дух. И така, позволете ми да задам следния въпрос; в светлината на 72-та стиха от една страна, които казват, че сме спасени чрез вяра, и единият стих от друга страна, който се използва, за да се твърди, че действителният акт на кръщението ни спасява, според Писанието, коя позиция е изградена на по-здрава основа? Очевидно тежестта на Писанията ни казва, че вярата е тази, която ни спасява и водното кръщение е първият основен акт на послушание, след като сме повярвали. Целта на разказването на тази история е тя да ни напомня да не развиваме теории, позиции или доктрини, базирани на подбрани, ограничени или изолирани пасажки, като същевременно пренебрегваме изобилието от други пасажки, говорещи по конкретен въпрос. До каквато и позиция да стигнем, тя трябва да съответства на *целия съвет на Писанието!* Нашата позиция трябва да може да обедини всички многобройни и уместни пасажки в Библията, разкривайки една логически последователна история. И опасно, и

безотговорно е да се основава каквато и да е доктрина или идея върху един или дори няколко изолирани пасажа. Но когато видим тема или мотив, който се повтаря многократно в Библията, отново и отново – тогава знаем, че градим върху логически последователна и здрава основа. Така че третото правило е да се основават на теми, които се повтарят и са логически последователни. Изграждайте доктрини върху целия съвет на Писанието.

Правило #4: Контекст, контекст, контекст

Попитайте който и да било брокер какъв е ключът към продажбите на жилища и той ще каже „местоположение, местоположение, местоположение“. По същия начин всеки, който е прекарал три дни в библейско училище или семинария, ще ви каже, че основното правило за отговорно тълкуване на Писанието е *контекст, контекст, контекст*. Може би една от най-лесните грешки, които можете да направите, когато се опитвате да разберете библейските пророчества, е да не вземете предвид по-широкия контекст на Библията. Както всички знаем, американците са известни с това, че са егоцентрични по отношение на възгледа си за света и като такива американците са най-склонни да правят тази често срещана грешка. Поради относителната географска изолация на Америка, както и нашата водеща роля на земята в новата история, американците може дори да имат и някои законни причини за липсата на осведоменост за света около тях. Но когато се опитваме да тълкуваме и разбираме библейските пророчества, подобно егоцентрично отношение е много пагубно. Нека обясня.

Днес Църквата в Съединените щати и Запада като цяло се бори с различни въпроси като морален и културен релативизъм, светски хуманизъм, дарвинизъм, религиозен плурализъм или интелектуален атеизъм. Списъкът може да продължи безкрайно. Всички тези антихристиянски идеи и светогледи изглежда засилват влиянието си върху западната култура и общество. И така Западната църква живее в атмосфера, в която телевизионните предавания, филмите и медиите, на които биваме изложени, непрекъснато ни изпращат послания, които противоречат на библейския мироглед. По същия начин, ако децата ни посещават държавно училище или светски университет, учителите и учениците агресивно защитават един или всички тези антихристиянски мирогледи. Резултатът е, че западните вярващи са склонни да вярват, че хората във всяка друга

част на света се борят със същия *дух на епохата*, с който се борим ние тук. Тъй като правилно разпознаваме демоничните сили зад много от тези идеи, които ежедневно нападат нашите семейства и нашата вяра, мнозина заключават, че този преобладаващ дух всъщност е водещият дух на Антихриста. Мнозина си представят Антихриста като лидер на глобална световна религия, която приветства всички, освен истинските християни, разбира се. Тъй като западната култура е единственият свят, който повечето западници познават, обръщайки се към Библията и четейки пророческите пасажии за последното време, мнозина правят грешката да виждат в нейните страници собствения си мироглед и лични преживявания. Проблемът с това, разбира се, е, че Библията е и винаги е била книга, изцяло ориентирана към Ерусалим, Израел и Близкия изток. Както ще видим, библейското пророчество разказва история, чийто фокус е Ерусалим. Ерусалим е градът, около който гравитира цялата история за завръщането на Исус. Това е градът, от който Исус буквално ще управлява земята след завръщането Си. Този факт не трябва да се пропуска.

Така че, ако някой живее в Йерусалим днес, докато идеите и концепциите, които заливат западното общество, присъстват там, основният демоничен дух, който заплашва да унищожи евреите и християните, Божия народ, не е религиозният плурализъм или интелектуалният атеизъм; това е *напълно и безусловно исляма*. В Съединените щати духът на исляма е от по-малко значение, поради което прави по-лесно за американците да схващат по-бавно тази изтина. Но когато погледнем към Израел, епицентъра на географския контекст на Библията, е лесно да видим, че духът, доминиращ в целия регион, не е универсализъм или ню ейдж религия, а ислям. Разпростирайки се на няколко стотин до хиляди мили от Йерусалим, ислямът контролира Близкия изток, Северна Африка, Мала Азия и Централна Азия. Израел се намира в центъра на този океан от омраза. Така че, когато отваряме Библията, за да разберем какво казва тя по отношение на последните времена, четвъртото правило е, че трябва да вземем под внимание нейния правилен контекст. Трябва да внимаваме да не вмъкваме нашия чужд на Библията контекст, нашия личен опит в страниците на Библията. Не бива да четем страниците на тази източна книга, наречена Библията през призмата на западен контекст. Винаги трябва да помним, никога не трябва да забравяме, Близкоизточния / Израел-центричния контекст на Библията. Библията не е написана предимно за американците или западниците. Библията е еврейска книга с акцент върху Близкия изток и има блискоизточен мироглед.

Правило #5: Не четете пророческата литература, сякаш е техническо ръководство

Това правило се вози на гърба на предишното правило. В него се казва, че западниците трябва да признаят факта, че повечето пророчества в Библията са написани като древна еврейска пророческа поезия или апокалиптична литература. Западните изследователи на Библията трябва да се запознаят с характеристиките на тези видове литература и многото литературни средства, които използват те. Това включва неща като еврейски идиомы, хипербола и двойното изпълнение на толкова много пророчески пасажи. Тъй като голяма част от културните и интелектуални корени на Запада се намират в Просвещението, ние имаме специфични начини на мислене, разсъждаване и разбиране на нещата, които често са в конфликт с начина, по който е написана Библията.

Веднъж говорех на една конференция и обясних, че четенето на Библията понякога буквално означава, че ние не трябва да приемаме нещата по хипер-буквален начин. Понякога четенето на поезия по хипербуквален или технически буквален начин може да доведе до всякакви проблеми и погрешни тълкувания. Разбира се, след като свърших, един някак настроен за сблъсък човек ме срещна пред църквата. „Аз чета Библията буквално, точка по въпроса“, каза той, разбира се, опитвайки се да каже, че насърчавам небуквален или леко либерален метод на тълкуване. Чувствайки се малко предизвикан, отворих Библията си на Исаия 60, пасаж, който говори за благословенията, които ще дойдат за еврейския народ по време на Месианското царство. „Значи приемате Библията буквално, независимо от всичко?“ Попитах, като му подадох моята Библия, посочих стих 19 и го помолих да го прочете на глас:

“Ще сучеш млякото на народите. Да! Ще се храниш от[a] гърдите на царете; и ще познаеш, че Аз, Йехова, съм твоят Спасител и твоят Изкупител, Мощният Яковов.” — Исаия 60:16

Не желаяйки да признае, че буквалното четене на този стих би имало някои доста неудобни последствия, той каза, че ще трябва да изследва „това“ малко по-задълбочено. Но вярвам, че той разбра мисълта ми. Аз се придържам към метод на буквално тълкуване, но чета пророческата поезия като пророческа поезия, историческия разказ като исторически разказ и поговорките като поговорки и т.н. Всички тези неща говорят за много

буквални реалности, но използват различни видове литература и изрази, за да предадат тези реалности, всяка със свои собствени правила и характеристики. Така че, когато четем еврейска апокалиптична литература или пророческа поезия, ние не четем този материал, сякаш четем ръководство за собственик на Toyota Tundra. За по-нататъшно изследване на този въпрос горещо препоръчвам една много проста книга, *“Как да четем Библията най-пълноценно”* от Гордън Фий и Дъглас Стюарт.

Правило #6 Разберете най-главния фокус, голямата история на библейските пророчества

Разбирането на общата природа на библейските пророчества не е толкова трудно, колкото понякога го правят много западни тълкуватели. Въпреки че почти всяко пророчество има непосредствено приложение в непосредственото или близкото бъдеще на пророците, най-основната тема на всички библейски пророчества е идването на Месията, Денят ГОСПОДЕН и месианското царство, което следва. Докато всеки пророк най-често говори за обстоятелствата на своя ден и епоха или за събития, които предстоят в близкото бъдеще, то основната тема на цялата Библия, на всеки пророк и апостол е идването на Исус и установяването на Неговото царско владичество над земята. По този начин може с право да се каже, че библейските пророчества са насочени преди всичко към Месията. В крайна сметка става въпрос за Исус.

Разбира се, подчертавайки централната роля на Месията в Писанието, човек трябва да разбере важноста както на първото, така и на второто идване на Исус. Съвременните християни най-често специализират в изучаването на пророчествата, които сочат към първото идване на Исус, и оставят на второ място пророчествата, които говорят за Неговото второ идване. Фактът обаче е, че основният акцент на Писанието е второто пришествие. Броят на пророчествата, отнасящи се за второто пришествие далеч надминава броя на тези, отнасящи се за първото. Така че трите основни акцента на библейските пророчества са следните:

- Непосредствения исторически контекст на епохата на пророците
- Първото пришествие на Исус
- Второто пришествие на Исус / Деня ГОСПОДЕН.

Но ето в какво се състои проблемът: Една от характеристиките на западната мисъл е, че обичаме да организираме и класифицираме нещата в чисти категории. Ние западниците обичаме да систематизираме всичко, включително и нашата теология. Може дори да се опитваме да правим дисекция на живото Божие Слово, сякаш То е жаба в научна лаборатория в гимназията. По този начин, опитвайки се да тълкуваме и разбираме Библията, ние често се опитваме да дефинираме всеки стих или пасаж така, сякаш той говори или за историческото, или за бъдещото изпълнение, сякаш трябва да е или едното, или другото. Но трябва да разберем, че Библията е източна книга и не е непременно написана със западен манталитет. И така, почти сякаш с цел да подлудят западниците, ние често намираме в Писанията пасаж, в които историческото и бъдещето просто се преплитат безпроблемно. Помислете например за следния класически пасаж:

“Защото ни се роди Дете, Син ни се даде; И управлението ще бъде на рамото Му; И името Му ще бъде: Чудесен, Съветник, Бог могъщ, Отец на вечността, Княз на мира. Управлението Му и мирът непрестанно ще се увеличават На Давидовия престол и на неговото царство, За да го утвърди и поддържа, Чрез правосъдие и чрез правда, от сега и до века. Ревността на Господа на Силите ще извърши това.” — Исаия 9:6-7

Този пасаж говори така, сякаш основната цел на това дете, този син, е да отмъсти на враговете на Израел. Помислете до какво води раждането на детето: границите на Израел ще бъдат разширени, игото, което обременява еврейския народ, ще бъде строшено, ботушите и кръвта на войните ще останат в миналото. Това дете ще донесе вечен мир. И въпреки това, детето вече се е появило, но останалата част от пророчеството все още не е изпълнена. Израел все още е потиснат. Войните продължават. В рамките на този пасаж има две хиляди години пауза или празнина. Но на пръв поглед прочитът на този пасаж не дава реална индикация за това. В един и същи пасаж безпроблемно са съчетани както историческото (детето е родено), така и бъдещото изпълнение (Той ще управлява и ще строши жезъла на потисничеството и ще донесе вечен мир). Колкото и да обичаме ние на Запад, когато прочетем даден пасаж да го разделяме на чисти категории - исторически или бъдещи, често пъти и двата елемента са преплетени. Понякога даден пасаж може да е частично исторически със сенки на футуристични пророчества. Друг път един пророк може да говори почти изцяло за бъдещето само с лека сянка на исторически акцент. В други случаи един пасаж може да е изцяло футуристичен или исторически.

Как тогава да разбираме подобни пасажи? Отговорът се крие в разбирането на голямата история, която всички пророци разказват, и идентифицирането на често повтаряните теми, които съставят тази голяма история. Нека обясня.

Повечето от вас са чували поговорката „не пропускайте гората заради дърветата“. Целта на поговорката е да предупреди да не се увличате в многото тънкости или детайли (дървета) на всеки предмет до такава степен, че да пропуснете по-голямата картина (гората). Може би никъде това предупреждение не е по-подходящо, отколкото що се отнася до изучаването на библейските пророчества. Когато изучавате множеството пасажи за последните времена в Библията, е много лесно да бъдете погълнати от един конкретен пасаж до такава степен, че да пропуснете по-голямата история. Виждал съм както ученици, така и учители да правят тази грешка десетки и десетки пъти. Но тази грешка е лесна за избягване. Преди да се захванем с който и да е конкретен пасаж, първо трябва да разберем солидно по-голямата всеобхватна основна история, която се разказва в многобройните пророчества на Библията. За щастие това не е трудно. Чудесното в Библията е, че тя разказва една и съща история отново и отново по много различни начини. Когато една тема е важна, тя винаги бива повторена многократно в цялата Библия. Когато нещо е важно от пророческа гледна точка, Библията изяснява това твърдение, повтаряйки го десетки пъти в множество различни пасажи. Именно обръщайки внимание на често повтаряните теми, човек може да схване „голямата история“ на библейските пророчества.

Повтаряйки казаното по-горе, докато всеки пророк говори за непосредствените обстоятелства на своето време или за близкото бъдеще на своето време, главната тема на всички библейски пророчества е идването на Месията, Денят ГОСПОДЕН и Месианското царство, което ще го последва. Идването на Исус и установяването на Неговото Царство е голямата история, която всички пророци разказват. Това е акцентът на цялата Библия. В следващата глава ще разгледаме накратко някои от най-важните пророчески пасажи относно Деня ГОСПОДЕН и завръщането на Исус. За целите на това изследване ще разгледаме конкретните нации, срещу които Исус изпълнява присъда, когато се завръща. Това, което ще видим е, че отново и отново се разказва една и съща обща история. Въпреки че могат да бъдат подчертани множество други подтеми, за да се разшири тази основна картина, четирите основни теми, които ще се появят, са ясни:

- В последните дни Антихристът, неговата империя и армиите му ще възникнат от нации, които днес представляват мюсюлманските нации от Близкия изток и Северна Африка.
- Тези нации ще формират коалиция, съюз или алианс и ще нападнат нацията Израел. Безжалостно преследване на праведните евреи и християни ще бъде глобална пандемия.
- След кратък, но изключително ужасен сезон на победа на Антихриста и неговите армии, Исус ще се завърне от небето, за да освободи оцелелия еврейски народ и верните християни, много от които ще бъдат взети в плен от завоевателите-нашественици.
- Праведните мъртви ще се събудят и заедно с живите светии ще бъдат „уловени“ във въздуха, където незабавно ще получат вечен живот в своите прославени тела на възкресение.
- Исус ще унищожи Антихриста и неговите армии и ще установи Своето месианско царство на земята от Йерусалим.

Въпреки че със сигурност има много други подробности, за които можем да говорим, както ще видим, именно тези четири по-големи теми се повтарят най-често в пророците *отново и отново и отново*. Когато се опитвате да разберете библейските пророци, множество по-рано объркващи пасажки в пророците, внезапно ще придобият смисъл чрез разбирането на голямата история относно предстоящия Ден ГОСПОДЕН и Царството. Въпреки че всички те говорят за събитията от своя ден или от близкото бъдеще, всички те в крайна сметка разказват една и съща голяма история и сочат към едно и също славно бъдеще.

Правило #7 Трябва да разберете, че когато Всемогъщият Бог бива изобразен като физически присъстващ на Земята, това е Бог Синът (Исус).

Това последно правило е по-скоро наблюдение. Но това е съществено наблюдение, което трябва да схванем, ако искаме да разберем правилно множество пасажки от пророците, говорещи за завръщането на Месията и Деня ГОСПОДЕН. Наблюдението е просто следното: когато Бог бива

изобразен или представен като присъстващ физически на земята, това почти винаги е едно от двете неща: Това е или историческа поява на Бог Сина преди Неговото възплъщение, или е пророческо изображение на Исус Месията по време на завръщането Му. Много християни пропускат този факт, защото често са объркани относно природата на Троицата. Често, когато описаният индивид се споменава като Бог или със священото име Яхве, най-често превеждано като ГОСПОД, мнозина просто приемат, че това е Бог Отец. Но в цялата Библия никъде не можем да видим Бог Отец да слеза на земята преди самия край (Откровение 21,22). Из цялата Библия виждаме Бог да се явява на мъже и жени по различно време. Помислете само за няколко примера по-долу:

“Тогава Агар даде на Господа, Който ѝ говореше, това име: Ти си Бог, Който вижда; защото рече: Не видях ли тук аз Онзи, Който ме вижда?” — Битие 16:13

“И Яков наименова мястото Фануил, защото, си казваше: Видях Бога лице с лице и животът ми биде опазен.“ — Битие 32:30

Но въпреки многобройните явявания на Бог в Стария завет, апостол Йоан изяснява, че никой никога не е видял Бог Отец, освен Бог Сина:

„Никой никога не е видял Бога. Единородният Син, който е в лоното на Отца, Той [Го] изяви.“ — Йоан 1:18 NKJV

“Всеки, който е чул от Отца и се е научил, идва при Мене. Не че някой е видял Отца освен Онзи, Който е от Бога. Той е видял Отца.” — Йоан 6:45-46

Апостол Павел също изяснява, че Бог Отец никога не е бил видян:

“Заръчвам ти пред Бога, Който оживотворява всичко... Блажения и единствен Владетел, Цар на царете и Господ на господарите, Който сам притежава безсмъртие, *обитавайки в непристъпна светлина; Когато никой човек не е видял, нито може да види;* на Когото да бъде чест и вечно господство.” Амин.

—1 Тимотей 6:13-16

Въпреки това в пророците има много пасаж, които говорят за присъствието на Бог на земята. Въпреки че могат да бъдат цитирани няколко пасажа, помислете за следния:

“И така, Моисей и Аарон, Надав и Авиуд, и седемдесет от Израилевите старейшини се изкачиха горе. Там видяха Израилевия Бог: под краката Му имаше нещо като настилка от сапфир, чиято бистрота беше също като небе. Но Бог не порази Израилевите водачи. И те видяха Бога и там ядоха и пиха.” — Изход 24:9-11

Въпреки че много индивиди и хора са виждали исторически Бог в цялата Библия, всички тези пасаж трябва да се разбират като появявания на Бог Сина преди възплъщението. По същия начин, когато виждаме Бог присъстващ физически в контекста на бъдещите пророчества, ние трябва да тълкуваме тези споменавания на „Бог” или „ГОСПОД” като отнасящи се до Исус след Неговото завръщане. Помислете например за пасажа в Захария:

“Защото ще събера всички народи на бой против Йерусалим; градът ще бъде превзет, къщите ще бъдат обрани, а жените – изнасилвани, и половината от града ще отиде в плен; а останалият народ няма да бъде изтребен от града. Тогава Господ ще излезе и ще воюва против онези народи, както когато воюва в ден на бой. В онзи ден краката Му ще застанат на Елеонския хълм” — Захария 14:2-4

Тук имаме пасаж, където виждаме Яхве, ГОСПОД, да стои физически на Елеонския хълм. Той е описан като воюващ срещу армиите на езическите нации. Това очевидно е месианско пророчество относно деня, в който Исус Месията ще застане на Елеонския хълм, изпълнявайки присъда над онези нации, които идват да воюват срещу Йерусалим.

Обобщение

В заключение, нека обобщим различните правила за тълкуване, които обсъдихме в тази глава. Следвайки и прилагайки тези прости правила, темата за библейските пророчества ще стане много по-достъпна и лесна за разбиране за всеки:

- Правило #1: Започнете с това, което е първо по ред. Не започвайте с последното.

- Правило #2: Започнете с това, което е ясно, директно и лесно за разбиране. Не започвайте с това, което е силно символично, алегорично или трудно за тълкуване.
- Правило #3: Градете върху теми, които са логически последователни и се срещат многократно в Писанието.
- Правило #4: Контекст, контекст контекст.
- Правило #5: Не подхождайте към Библията като към техническо ръководство. Разберете източния характер на Библията.
- Правило №6 Разберете кой е най-главният акцент на библейските пророчества, запознайте се с голямата история
- Правило # 7 Приемете факта, че когато Всемогъщият Бог е изобразен като физически присъстващ на земята, това е Бог Синът, явяващ се или като исторически пред-въплътения Божий Син, или като Исус по време на Неговото завръщане.

Глава 2

Въведение в теорията за ислямския Антихрист

Започвайки нашето изследване, целта ни ще бъде да разгледаме накратко някои от най-важните пророчески пасажки относно Деня Господен и завръщането на Исус. Изследването със сигурност не е изчерпателно. Нашият фокус ще бъде да разгледаме конкретните нации, които Словото специфично споменава като запазени за съд в Деня ГОСПОДЕН. Това, което ще видим, е една и съща обща история, повтаряна десетки пъти.

Битие 3: Този, който ще смаже главата на змията.

Нашето изследване трябва да започне в третата глава на Битие. Защото тук има пасаж, който теолозите често наричат „Протоевангелие“, тъй като тук, в първата книга на Библията, макар и в зародишна форма, ни бива представена чудесната новина за месианската надежда.

Всички знаем историята: В началото имаше само една дума, която да опише природата на Божието творение: То беше *добро*. Адам и Ева бяха в градината и нещата бяха идеални във всяко отношение. Бог и човек бяха в съвършено общение, обитавайки заедно в рая. Но чрез собствените си погрешни избори, които бяха в съгласие с изкушението на Сатана, Адам и Ева се разбунтуваха срещу Божиите заповеди и човечеството изпадна в разнебитеното състояние, в което се намираме всички ние сега. Сега всички ние живеем далеч от рая, далеч от ненарушеното общение с Бог, всички се свличаме надолу към деня, когато телата ни ще умрат и ще се разложат. Но сегашното положение не е така както би трябвало да бъде. Нито ще остане по този начин. След като Божият изкупителен план бъде завършен, грехът и смъртта ще останат в миналото. Под „Божия изкупителен план“ ние просто имаме предвид разгръщащата се история за това, че Бог връща човечеството обратно към вечния живот, обратно в Градината, обратно в рая и обратно в състоянието на ненарушено общуване и общение със Себе Си. Това е възстановяването и изкуплението на цялото творение. Това е „голямата история“ на цялата Библия. Това е, за

което говори апостол Петър, когато казва, „времето, когато ще се възстанови всичко, за което е говорил Бог от века чрез устата на Своите святи пророци.“ (Деяния 3:21) И така тук, в разгара на историята за Адам и Ева и змията Сатана, в един прост стих Бог обявява преглед на цялата история на изкуплението:

“Ще поставя вражда между теб и жената, и между твоето потомство и нейното потомство; той ще ти нарани главата, а ти ще му нараниш петата.”— Битие 3:15

Бог обяви, че от този ден нататък ще има враждебност между Сатана и Ева, майката на цялото човечество. Освен това „семето“ или последователите на Сатана ще бъдат във вражда с потомството на Ева, представляващо онези, които не са последователи на Сатана. Но още по-важното е, че потомството или последователите на Сатана ще бъдат във война с „Потомството“, което е Месията, както и Неговите последователи. Според това древно пророчество историята на човечеството ще бъде историята на народа на Сатана в конфликт с народа на Бог. След това идва славното обещание, че въпреки че Сатана само ще смаже или нарани петата на Месията, накрая Месията ще смаже черепа на Сатана, както и неговите последователи. От самото начало на дългата история на човечеството Бог заявява, че „семето“ на Ева, Месията, ще поправи всички щети, нанесени в този много тъжен и мрачен ден в градината. В един единствен стих, в една кратка декларация, имаме широк преглед на историята на изкуплението. Тогава е уместно учените Джеймс Е. Смит и Уолтър С. Кайзер младши да наричат този стих „пророчеството-майка“.¹ Именно това пророчество ражда всички други пророчески обещания в Писанието относно Месията. В останалата част от тази глава ще разгледаме няколко от нейните пророчески деца. Както ще видим, докато всеки пасаж предоставя нови или допълнителни подробности, всички те са разширения на една и съща първоначална история.

Числа 24: Владетелят от Израел, който смазва Моав, Едом и синовете на Изтока

Още в рамките на Тората, първите пет книги на Библията, намираме едно от най-ранните и най-директни месиански пророчества в Библията. Това е историята на цар Валак и пророк Валаам. Валак беше царят на Моав, а Валаам беше езически пророк на техния бог Ваал. Докато сцената се

развива, Валак и Валаам стоят на едно възвишение, гледайки надолу към евреите, които са на стан в обширна долина под тях. Изходът от Египет току-що се беше състоял и евреите си проправяха път към Обетованата земя. Валак обаче беше разтревожен от факта, че такава огромна група хора навлизаше в границите на неговото царство. Затова беше платил на Валаам да произнесе проклятие върху еврейския народ. Но докато двамата стояха заедно, се случи нещо изключително необичайно. Валаам започна да пророкува под вдъхновението на Святия Божи Дух. Ето какво пророкува Валаам, гледайки надолу към лагера на евреите:

„И сега, ето, отивам при народа си. Ела, ще ти кажа какво ще направи този народ на твоя народ в последните дни. Виждам го, но не сега; гледам го, но не отблизо. Ще излезе звезда от Яков и ще се въздигне скиптър от Израил; ще порази моавските първенци и ще погуби всичките Ситови^[a] потомци. Едом ще бъде притежаван, също и Сиир ще бъде притежаван от неприятелите си; а Израил ще действа мощно. Един, произлязъл от Яков, ще завладее и ще погуби останалите от града. А като видя Амалик, продължи притчата си и каза: „Амалик е пръв между народите; но най-накрая съвсем ще бъде изтребен.“ — Числа 24:14,17-20

Пророчеството заявява какво ще направят евреите на моавците в „последните дни“. Тази фраза на иврит е *acharyith yawm*, което буквално означава последните дни. Докато тази фраза понякога може в ограничен смисъл да се отнася до далечното бъдеще, тя бива най-пълно реализирана в края на тази епоха, времето на Месията. Така Валаам заявява, че в последните времена от Израел ще се появи владетел. От дълбока древност еврейските тълкуватели разбирали този пасаж като пророчество относно Месията. Фалшивият Месия от 1-ви век, Симон Бен Косиба, всъщност променя името си на Шимон Бар Кохба (Шимон, син на звездата) в открит опит да се представи като изпълнение на това пророчество. Според коментара на Джеймисън, Фосет и Браун, тук се има предвид един „бележит владетел – именно Давид; но на второ място и преди всичко, Месията.”² Сигурно е, че този пасаж не е намерил окончателното си изпълнение при цар Давид, тъй като далеч след времето на смъртта му, пророк Йеремиа повтаря пророчеството на Валаам и отново определя изпълнението му в бъдещето (Йеремиа 48-49). Също така това пророчество, заедно с Михей 5 (което уточнява, че Месията ще се роди във Витлеем), накара мъдреците от Изтока да последват една звезда до Витлеем, надявайки се да намерят „родения Цар на евреите“. (Матей 2:1-2). Това

пророчество в крайна сметка ни насочва към Исус Месията и делото, което Той ще извърши по време на Своето завръщане.

Но какво казва пасажът, че ще извърши Месията, когато се завърне? Какво акцентира Святият Дух като основното постижение на Месията в този ден? Продължавайки и разширявайки темата от Битие 3, „пророчеството-майка“, тук отново виждаме Месията да „смазва“ главата на семето или последователите на Сатана. Този път обаче значението на „семето на Сатана“ не е толкова неясно, както в Битие 3. Тук хората са посочени много конкретно. Месията се завръща, за да смаже главите на Моав, Едом, Сеир, синовете на Сет и амаличаните. Но какво означават тези термини? За кого се отнасят те?

Моавците и едомците били хора, които живеели на изток от съвременен Израел в съвременната нация Йордания. Планината Сеир била бележитата планина в територията на Моав. По този начин препратките към Моав, Едом и Сеир ни насочват от историческа гледна точка към един и същ общ регион и един и същ общ народ. По същия начин амаличаните били народ, който обитавал по-големия регион, намиращ се на изток от Израел. Всички тези народи през цялата библейска история били враждебно настроени към еврейския народ. Но какво да кажем за този термин, „синовете на Сет“? Библейските учени водят дискусии относно значението му. Някои смятат, че това е препратка към сина на Адам Сет и се отнася за цялото човечество. Древното еврейско тълкувание обаче, както е записано в Йерусалимския таргум, го превежда като „всички синове на Изтока“. Вавилонският таргум на Йонатан бен Узиел отива по-далеч и обяснява, че той се отнася за „армиите на Гог, които щели да се изправят срещу Израел в боен строй“.3 Това тълкувание на израза като означаващ „синовете на Изтока“ е в съответствие с други термини, с които се свързва (Моав, Едом, Сеир и амаличаните). В крайна сметка имаме група от имена, които ни насочват към пустинните народи, живели на изток от Израел. Но тук не се има предвид само географията на народите. Освен просто географското местоположение, дълбоката омраза и вражда към еврейските народи най-вече е тази, която ги определя като белязани за крайния съд, когато се завърне Месията.

И така, сега трябва да се зададе въпросът, къде или към кого ни насочват тези препратки в окончателното изпълнение на пророчеството? Кого ще съди Исус, когато се завърне, според този пасаж? Ако приемем този пасаж за чиста монета, би ли било по-разумно и отговорно да тълкуваме тези

препратки като насочващи ни към съвременните обитатели на земите на изток от Израел, където някога живеели моавците, едомците и амаличаните? Или е по-разумно да се приеме, че това пророчество ни насочва към Германия, Италия и Англия, както правят толкова много учители на пророчества днес? Не бихме ли погледнали към същите тези земи и към пустинните народи, които са основните факлоносци на древната антисемитска омраза към еврейския народ? Отговорът тук трябва да е ясен.

Карта: Числа 24: Едом, Моав, амаличаните (вж англ. PDF файл, стр.29 - бел.пр.)

Исаия 25: Суверенният ГОСПОД ще смаже Моав

Мнозина, които четат това, са присъствали на погребение в един или друг момент от живота си, където бива прочитан пасажът от Книгата Откровение: „Той ще обърше всяка сълза от очите им и смърт няма да има вече; нито ще има вече жалеене, нито плач, нито болка; *защото* предишното премина.” (Откр. 21:4) Но малцина са наясно, че Книгата Откровение всъщност е заимствала този пасаж директно от Исаия 25. Но в пасажа на Исаия се вижда, че Господ прави нещо повече от това просто да изтрие сълзите и да премахне смъртта. Според Исаия 25 Бог също ще премахне позора на Своя народ Израел от земята. Какво друго ще направи ГОСПОД в това време? Нека да разгледаме пасажа.

“Ще погълне смъртта завинаги; и Господ Йехова ще обърше сълзите от всички лица и ще отнеме укора на народа Си от цялата земя; защото Господ е изговорил *това*. И в онзи ден ще кажат: Ето, Този е нашият Бог; чакахме Го – и Той ще ни спаси; Този е Господ, чакахме Го; ще се зарадваме и развеселим в спасението Му. Защото в този хълм Господнята ръка ще почине; и Моав ще бъде потъпкан на мястото си, както се тъпче плявата на бунището. *Господ* ще протегне ръцете Си сред него, както плуващият протяга *ръце* да плува, и ще повали гордостта му въпреки лукавството на ръцете му.” — Исаия 25:8-11

Коментирайки този пасаж, древният латински коментатор Йероним говори за реакцията на Божия народ:

“След като смъртта бъде погълната завинаги, Божият народ, който е бил избавен от ръката на смъртта, ще каже на Господа, Ето, това е нашият Бог, когото невярващите смятаха просто за човек.”⁴

Но дошло ли е вече това време? Бог погълнал ли е вече смъртта и изтрил ли е всички сълзи? Разбира се, че не. Контекстът на този пасаж е бъдещето, във времето на завръщането на Месията. В предстоящата месианска епоха онези, които влязат в Царството като невярващи, ще живеят изключително дълъг живот (Исаия 65:20), докато онези, които влязат като вярващи, ще са преживели първото възкресение и ще притежават безсмъртни тела:

“...те оживяха и царуваха с Христос хиляда години... Това е първото възкресение. Блажен и свят онзи, който участва в първото възкресение; над такива втората смърт няма да има сила; а те ще бъдат свещеници на Бога и на Христос и ще царуват с Него хиляда години.”— Откровение 20:4-6

Това е времето, което цялото творение е очаквало и жадувало. И отново, тук в края на епохата виждаме ГОСПОД положил ръката си на благословение и защита върху главата на Сион, неговия народ, докато кракът му смазва главата на Моав, неговия враг. В този пасаж обаче Господ не е изобразен като просто смазващ черепите им. Тук виждаме как ГОСПОД е стъпил с крака Си върху тила на враговете Си, смачквайки ги с лицето надолу в купчина тор. Още веднъж трябва да отбележим, че тук не е посочен един неопределен или универсален враг на Божия народ. Както в Числа 24, така и тук, Исус, завръщащият се Месия, ще съди „Моав“. Ако някой разгледа подбор от коментари на този пасаж, повечето коментатори ще твърдят, че Моав тук просто представлява всички врагове на Израел от последните дни по един много общ и неопределен начин. Но конкретната употреба на термина „Моав“ не трябва да се тълкува като нямаща абсолютно никаква цел. Тълкувателите трябва да внимават да не възприемат толкова краен алегоричен подход, че вдъхновените библейски термини да стават практически безсмислени или напълно неуместни. Но докато този подход на свръхалегоризация е безотговорен, колко по-безразсъдно е да четеш „Моав“ и да виждаш Европа? И все пак именно това е нещото, което много европейски учители по темата за Антихриста желаят да направим.

И така още веднъж питам, според този пасаж, по време на завръщането на ГОСПОДА, основните получатели на Неговата присъда от Европа ли ще бъдат, или текстът отново ни насочва към антисемитските синове на Изтока? Отново, здравият разум ясно ни казва, че второто е вярно.

Авдий: Присъдата на ГОСПОДА срещу Едом

Цялата тема на краткото пророчество на Авдий е окончателната победа на „Планината Сион“ над „Планината Едом“. Планините са често използван библейски мотив, символизиращ царства. Въпреки че пророчеството намира значително частично историческо изпълнение в древния конфликт между царството на Израел и царството на Едом, окончателното му изпълнение предстои в бъдещето. Пастор Чък Смит от Калвари Чапъл правилно заявява, че окончателното изпълнение на това пророчество и присъдата над Едом ще се случат по време на „деня Господен, когато Бог благослови Израел отново, когато освободителят е в Сион и Господ царува.“⁵ По същия начин Д-р Томи Айс говори за времето на изпълнение на Авдий:

“Кога ще се изпълни пророчеството на Авдий?... Пасажът ясно казва, че то ще се изпълни, когато „денят ГОСПОДЕН надвисне над всичките народи“. Ясно е, че такова събитие е планирано да се случи по същото време, когато и Исаия, Йеремиа, Йезекиил, Амос и други посочват, че народите ще бъдат съдени в края на скръбта, по време на Кампанията на Армагедон.”⁶

Контекстът на Деня ГОСПОДЕН се вижда и в последния стих на пророчеството, който гласи, че в този ден „царството ще бъде на ГОСПОДА“: “Избавители (или спасение) ще се изкачат на хълма Сион, за да съдят Исавовия хълм; и царството ще бъде на Господа.”— Авдий 1:21

Допълнително доказателство за окончателно изпълнение в Деня ГОСПОДЕН се вижда във факта, че текстът говори за затворниците и пленниците на Израел, които намират свобода, така че да „завладеят“ земята на Едом:

“А на Сионския хълм ще се намерят оцелелите. И той ще бъде свят; и Якововият дом ще владее *отново* своето наследство. Якововият дом ще бъде огън, Йосифовият дом – като пламък; а Исавовият дом – като слама. И те ще я запалят и ще изгорят, така че никой няма да остане от Исавовия дом; защото Господ изговори това... И тази пленена войска на

израилтяните *ще владее земята* на ханаанците до Сарепта; а пленените йерусалимци, които са в Сефарад, ще владеят южните градове (или Негеб - бел.пр.)”.— Авдий 1:17-20

Но Израел никога не е „притежавал“ земята на Едом в нито един момент от своето минало. Единственият вариант е да се приеме, че окончателното изпълнение на това пророчество ще се случи в бъдещето, при управлението на Исус Месията. След като вече установихме кога се случва окончателният Ден ГОСПОДЕН според контекста на пророчеството, тогава срещу кого е насочено то? Още веднъж пророк Авдий повтаря това, на което толкова много от другите еврейски пророци наблягат:

“В онзи ден, казва Господ, няма ли да погубя мъдрите от Едом и благоразумието – от Исавовия хълм? И твоите военни мъже, Темане, ще се уплашат, за да бъде изстребен с клане всеки човек от Исавовите хълмове. Поради насието, което ти извърши спрямо брат си Яков, срам ще те покрие и ще бъдеш изстребен завинаги... Защото денят ГОСПОДЕН е близо против всичките народи; както *ти* си направил, така ще бъде направено и на тебе; постъпките ти ще се върнат на главата ти.” — Авдий 1:8-9, 15

В съответствие с израелоцентричността на всички библейски пророчества, тук отново виждаме, че мотивирацията и основание за Божията присъда срещу Едом, Исав и Теман е насилственият начин, по който са се отнасяли с Яков/Израел. Народът на Едом, трябва да се отбележи, са просто потомците на Исав, брата на Яков. Когато пророчеството на Авдий използва тези три имена, Едом, Исав и Теман, това е типична характеристика на древноеврейската пророческа поезия, използването на синекдоха, синоними или варианти на едно и също име с цел акцентирание. Основното и същевременно просто послание на пророчеството е, че в контекста на Деня ГОСПОДЕН, когато Той изпълни присъди над народите, именно тогава Едом ще намери своята пълна и окончателна присъда.

Йезекиил 25: Присъда срещу околните съседи на Израел

В Йезекиил 25 имаме още едно ясно пророчество за божествена присъда, насочена срещу Едом:

“Така казва Господ Йехова: Понеже Едом се отнесе отмъстително към Юдовия дом и престъпи тежко, като си отмъсти против тях, затова така

казва Господ Йехова: Ще простра ръката Си върху Едом, ще изтребя от него и човек, и животно и ще го запустя от Теман, и ще паднат от меч до Дедан (Северна Саудитска Арабия). Така ще наложи въздаянието Си върху Едом чрез ръката на народа Си Израил; и те ще постъпят с Едом според гнева и яростта Ми; и ще познаят въздаянието Ми, казва Господ Йехова. Така казва Господ Йехова: Понеже филистимците (палестинските територии) се отнесоха отмъстително и си отмъстиха с душевно презрение, за да погубят с непрекъсната омраза, затова така казва Господ Йехова: Ето, Аз ще простра ръката Си върху филистимците, ще изтребя херетците (Газа) и ще погубя останалите край приморието; и ще извърша върху тях голямо въздаяние с яростни изобличения; и когато извърша въздаянието Си върху тях, ще познаят, че Аз съм Господ.” — Йезекиил 25:12-17

Още веднъж, каква е конкретната причина Бог да съди Едом? Текстът е ясен. Това е начина, по който са се отнасяли към „дома на Юда“. Те са „престъпили тежко“ и отмъстили на Божия избран народ. Поради тази причина Бог в замяна ще отмъсти за Юда с „гневни изобличения“.

Но дали текстът говори само за района на днешна Йордания? Тук става въпрос за нещо много повече от това. Всъщност в присъдата на Едом е включен град Дедан, древен град, разположен в днешна Саудитска Арабия и известен като *алУла*, както и палестинските територии. Тъй като обхватът на присъдата включва както Теман (в днешна Йордания), така и Дедан (в северна централна Саудитска Арабия), трябва да вземем предвид, че според този текст Божият съд е насочен срещу целия регион, простиращ се от Йордания на юг покрай Червено море и в северната централна Саудитска Арабия.

Карта: Йезекиил 25: Филистимци, Едом, Дедан (вж. стр.35 от английския PDF файл - *бел.пр.*)

Йезекиил 30: Денят ГОСПОДЕН срещу Египет, Судан,
Либия, Арабия, Турция и Северна Африка

Както започваме да виждаме, тази тема за ГОСПОДНАТА присъдата над народите и регионите, които са ислямски днес, е тема, повтаряща се в множество пасажии в Писанията. Следното пророчество на Йезекиил не е изключение:

“Пак Господното слово дойде към мен и каза: Сине човешки, пророкувай и кажи: Така казва Господ Йехова: Ридайте – олеле за деня! Защото е близо денят, дори е близо денят на Господа, облачен ден; ще бъде времето на езичниците. Меч ще дойде върху Египет и голямо мъчение ще настане в Етиопия (или Куш (Судан) - *бел.пр.*), когато убитите паднат в Египет и когато откарат голямото му население и сринат основите му. Кушити, ливийци и лидийци и всички разноплеменни народи, Хув (или “цялата Арабия и Либия” - *бел.пр.*) и жителите на съюзните земи ще паднат заедно с тях от меч.”— Йезекиил 30:1-5

Докато тези събития също са намирали частично изпълнение в историята, основният контекст на пасажа е Денят на ГОСПОДА и завръщането на Исус. И тук, както в толкова много други пасажии, Месията идва да изпълни присъда срещу враговете на народа Си, Израел. В списъка на белязаните за присъда са включени Египет, Судан, Либия, Турция, Арабия и вероятно нациите от Северна Африка. Още веднъж, в контекста на Деня Господен и завръщането на Исус, ислямските нации са тези, които са определени от Писанията като белязани за Неговия съд.

Софоний 2: Денят на Божия гняв срещу съседите на Израел

Следвайки стъпките на всички пророци, дошли преди него, Софония пророкува, че в „деня на гнева ГОСПОДЕН” Газа, Ашкелон, Азот, Екрон, херетите, Ханаан и земята на филистимците ще бъдат напълно разрушени. Заедно тези имена ни насочват към целия регион на днешния югозападен бряг на Израел, включително днешната Ивица Газа:

“Търсете Господа, всички кротки на земята, които изпълнявате волята Му; търсете правда, търсете кротост, дано бъдете покрити в деня на гнева Господен. Защото Газа ще бъде изоставена и Аскалон ще бъде запустен; ще изгонят Азот по пладне
и Акарон ще бъде изкоренен. Горко на жителите на морските брегове, на Херетския народ! Словото Господне е против вас; и тебе, Ханаане, филистимска земя, ще те погубя, за да няма в тебе жители...”

Търсете ГОСПОДА, всички кротки на земята, Които извършвате съдбите му; Търсете правда, търсете кротост, Негли бъдете покрити в деня на гнева Господен. Защото Газа ще бъде оставена, И Аскалон ще бъде запустен; Ще изгонят Азот на пладне, И Акарон ще се изкорени. Горко на жителите на морските брегове, На Херетския народ! Словото Господне е против вас; И тебе, Ханаане, Филистимска земя, Ще те погубя, та да няма *у тебе* жители... И вие, кушити, вие ще бъдете убити с меча Ми. Той ще простре ръката Си против север и ще погуби Асир, ще обърне Ниневия в развалини, в място, безводно като пустинята.” — Софония 2:3-5, 12, 13

Както заявява Ралф Л. Смит в Библейския коментар “Слово”:

“Съдът над съседите на Юда е основният мотив в този раздел. Филистия на запад, Моав и Амон на изток, Етиопия [всъщност Судан] или Египет на юг и Асирия на север всички ще преживеят присъдата на Яхве.”⁷

Наложително е да се отбележи, че по време на Своята присъда срещу враговете на Израел, ГОСПОД ще се „намеси“ от името на Юда и ще „върне нейните пленници“. Това е още един важен индикатор, че крайният акцент на това пророчество е завръщането на Месията. Това, че жителите на съвременния Израел ще бъдат пленени по време на управлението на Антихриста, само за да бъдат освободени по-късно, когато Исус се завърне, е често срещана тема в есхатологичните пасажии. В Евангелието на Лука Исус предупреждава жителите на Юда по доста недвусмислен начин, че ще дойде време, когато ще трябва да избягат в планините, така че да не бъдат отведени като пленници:

“когато видите Ерусалим, заобиколен от войски, това да знаете, че е приближило запустяването му. Тогава ония, които са в Юдея, нека бягат в планините, а които са всред града, нека излязат вън, а които са в околностите, да не влизат в него. Защото това са дни на въздаяние, за да се изпълни всичко, което е писано. Горко на непазните и на кърмачките, през ония дни! Защото, ще има голямо бедствие в страната, и гняв върху тия люде. Те ще паднат под острието на ножа, и ще бъдат откарани в плен по всичките народи; и Ерусалим ще бъде тъпкан от народите, докле се изпълнят времената на езичниците.” — Лука 21:20-24

Но въпреки предупрежденията на Исус е ясно, че мнозина няма да се вслушат в тях и ще бъдат отведени в плен. Накрая сам Той ще слезе от небето, за да освободи затворниците измежду народите, където са били

отведени. Помислете за следните пасажи, в които виждаме многократно Сам ГОСПОД да слиза от небето, за да освободи еврейските затворници от околните народи. Пророкът Йезекиил говори за тези неща:

“Затова, така казва Господ Иеова: *Сега ще върна пленниците на Яков* и ще се смиля над целия Израилев дом... —Йезекиил 39:25 NKJV

Както прави и пророк Йоил:

“Защото в хълма Сион и в Ерусалим ще има избавени, *Както рече Господ, И между оцелелите ония, които Господ ще повика. Защото, ето, в ония дни и в онова време, Когато върна Юдовите и Йерусалимските пленници ...*” - Йоил 2:32-3:1 NKJV

Както прави и Исаия:

“Духът на Господ БОГ е върху мен... Пратил ме е да превържа сърцесъкрусените, *Да проглася освобождение на пленниците, И отваряне затвора на вързаните. Да проглася годината на благоволенията Господно, И дена на въздаянието от нашия Бог; Да утеша всичките наскърбени; Да наредя за наскърбените в Сион ...*” —Исаия 61:1-3

Дори цар Давид пророкува относно завръщането на пленниците на Израел в Деня ГОСПОДЕН:

“Ти ще станеш и ще се смилиш за Сион; *Защото е време да й покажеш милост. Да! определеното време дойде.... От небето Господ погледна на земята, За да чуе въздишките на затворените, Да освободи осъдените на смърт**; ...” —Псалми 102:13,19,20

Понеже Софония говори за Деня на ГОСПОДНИЯ гняв срещу враговете на Израел, в съчетание с личната намеса на ГОСПОДА и освобождаването на пленниците, можем да разбираме крайния контекст на Софония 2 като завръщането на Исус. Но отвъд присъдата срещу Газа и палестинците, пророчеството продължава с предупреждение относно бъдещето на Моав, Амон, съвременната ислямска република Судан (Куш), както и Асирия и Ниневия:

„Чух хулата на Моава, И укорите на Амонците, С които хулеха людето ми И горделиво нарушиха границата им. За това, *заклевам се в живота си,*

казва Господ на Силите, Израилевият Бог, Моав непременно ще бъде като Содом, И Амонците като Гомор, Място завладяно от коприви и солници, - вечна пустота; Останалите от людеите ми ще ги оберат, И оцелелите от народа ми ще ги наследят... И вие, Кушити (Судан), Вие ще бъдете убити с меча Ми. Той ще простре ръката си против север И ще погуби Асирия (Сирия, Турция, Ливан, Ирак); Ще обърне Ниневия на пустота, На място безводно като пустинята." —Софония 2:8-9, 12-13

Вече обсъдихме местоположението на Моав, намиращ се на изток от Израел. Амон беше регионът непосредствено на север от Моав, също в днешна Йордания и Сирия. По времето на Софония, през 6-ти век пр. Хр., Асирия, подобно на човек яхнал кон, включвала границите на днешна Турция, Сирия, Ливан и Ирак. Древният град Ниневия, наречен Мосул днес, се намира в северен Ирак. И така още веднъж, в контекста на Деня Господен и завръщането на Исус, нациите, определени за съд, са всички нации с мюсюлманско мнозинство.

Карта: Софония 2: Асирия, Египет, Либия, Куш, Моав Йоил (вж. стр.39 от английския PDF файл - бел.пр.)

Йоил 3: ГОСПОДНАТА присъда срещу Ливан и Газа поради разделянето на земята на Израел

През 2007 г. публикувано изявление, подписано от над 80 видни евангелски християнски лидери, беше изпратено до тогавашния американски президент Джордж У. , Буш. То беше озаглавено „Евангелско изявление относно Израел/Палестина“. Накратко, изявлението представляваше призив към християните и правителствените лидери в световен мащаб да разделят земята на Израел, за да предотвратят по-нататъшен тероризъм:

“Като евангелски християни, придържащи се вярно към пълния авторитет на Писанията, ние се чувстваме задължени да направим едно общо изявление в този исторически момент от живота на Святата земя... В контекста на нашата продължаваща подкрепа за сигурността на Израел, ние вярваме, че освен ако ситуацията между Израел и Палестина не се подобри бързо, последствията ще бъдат опустошителни... Вярваме, че пътят напред е израелците и палестинците да стигнат до споразумение за

справедливо решение с две държави... Призоваваме всички евангелисти, всички християни, и всеки с добра воля да се присъедини към нас, за да работим и да се молим вярно през следващите месеци за справедливо, трайно решение с две държави в Святата земя. Ние призоваваме всички участващи правителства да работят усърдно за постигането на тази цел.”⁸

Декларацията е подписана от президентите на няколко добре известни консервативни евангелски християнски колежа и семинарии. Това, което прави това изявление толкова обезпокоително е фактът, че в името на „справедливостта“ и „мира“, то е пряко отхвърляне на позицията, която Исус толкова ясно ще заеме във времето и контекста на Своего завръщане. Помислете за следната част от пророчеството на Йоил:

“Защото, ето, в ония дни и в онова време, Когато върна Юдовите и Ерусалимските пленници, Ще събера всичките народи Та ще ги сведа в Иософатовата (т.е., “Господ съди”) долина, И там ще се съдя с тях Поради людете си и наследството си Израила, Когато разпръснаха между народите. Те си разделиха земята ми И хвърлиха жребия за людете ми; Даваха момче заблудница, И продаваха момиче, за да пият вино. Да! и що имате с мене вие, *Тире, Сидоне, И всички Филистимски предели?* Искате ли да ми въздадете възмездие? А ако ми въздадете, То аз без забава бързо ще ви върна възмездието ви върху главите ви.”— Йоил 3:1-4

В последната глава уточнихме някои от основните теми, които почти всички пророци повтарят отново и отново по отношение на Деня ГОСПОДЕН. Това конкретно пророчество съдържа няколко от по-често повтаряните теми. Имаме многонационална коалиция на Антихриста, която нахлува в Израел и обгражда Йерусалим. Имаме народа на Израел, който бива отведен в плен на народите. След това Господ уточнява някои от участващите нации, а именно Тир, Сидон и Филистия. По същество тези имена се отнасят за Ливан и ивицата Газа. След това има обещание от ГОСПОДА за отмъщение срещу народите, които са извършили тези грехове срещу Неговия народ. Трудно е да се отрече контекстът на Деня ГОСПОДЕН в този пасаж, както и поразителната точност, с която той отразява днешната политическа атмосфера в региона. Вместо Ливан и Газа, човек почти безпроблемно би могъл да вмъкне Хизбула и Хамас. Но въпреки силното предупреждение на този пасаж и много други, които вече разгледахме, все по-голям брой евангелски християни, включително лидери, които твърдят, че Писанието е техен последен авторитет, се позиционират не на страната на Исус, а по-скоро на страната на нациите

и народите, които Исус ще съди. Когато евангелските лидери, подписали цитираното по-горе изявление, твърдят, че тяхната мотивация е да предотвратят по-нататъшен тероризъм и негативни възгледи към САЩ и Израел, ясно е, че те се ръководят от духа на този свят, а не от Божието Слово. Те се ръководят от страха от тероризма, а не от страха от ГОСПОДА. Въпреки че следното твърдение може да обиди някои; времената, в които живеем, изискват онези, които искрено желаят да следват Исус, да отхвърлят ръководството на такива слепи водачи.

Исаия 34: ГОСПОД има жертва във Восора и Едом

Цялата глава Исаия 34 е поетично описание на ритуално жертвоприношение в земята на Едом. Тук ГОСПОДНИЯТ гняв се излива срещу много специфични хора и по много конкретни причини. Нека погледнем текста:

“Също и убитите им ще бъдат разхвърлени, И вонята от труповете им ще се дигне, И планините ще се разтопят в кръвта им. И цялото небесно множество ще се разложи, И небето ще се свие като свитък; И цялото му множество ще падне Както пада лист от лоза, И като паднал лист от смоковница. Понеже ножът Ми се напи в небесата, Затова, ето, ще сляза за съдба върху Едом, Да! Върху людете, които Аз обрекох на изстребление. Ножът Господен е пълнен с кръв, Затлъстя с тлъстина, С кръвта на агнетата и яретата, С тлъстините на овнешките бъбреци; Защото Господ има жертви във Восора, И голямо клане в Едомската земя... Земята им ще се напои с кръв, И пръстта им ще затлъстее с тлъстина. Защото е ден на възмездие от Господа, Година на въздаяния по сионовото състезание. Потоците на Едом ще се превърнат в смола. И пръстта му в сяр, И земята му ще стане пламтяща смола.”— Исаия 34:3-9

Срещу кого е „Мечът“ на гнева ГОСПОДЕН? Още веднъж, това е конкретно „народа“ на Едом – враговете на Израел. Защо Исус съди Едом? Това е с цел поддържане на „каузата на Сион“. KJV превежда тази дума (на иврит: *riyb*) като „спорът за Сион“. Тя носи конотацията на правен спор или противоречие, което е точно това, в което Израел се оказва въввлечен днес. Независимо дали е от системните антиционистки и антисемитски мюсюлмански нации, които я заобикалят отвсякъде, или от левите антиционистки пропагандисти, чийто брой расте по цялата земя, това, което се твърди е, че Израел е незаконна, несправедлива, държава на

апартейда. Истината, разбира се, е точно обратното и поради тази причина Месията идва да разреши проблема веднъж завинаги. Според този пасаж Исус се завръща, за да защити Израел от несправедливото нападение на враговете му и конкретно да изпълни присъда срещу „Едом, народа, който унищожих напълно“.

Исаия 63: Тъпчейки лина на гнева на Всемогъщия Бог в Едом

В Откровение 19 се намира най-известният пасаж относно завръщането на Исус в цялата Библия. В тази типично драматична картина сам Исус се явява внезапно от небето, яздейки бял кон с „небесните войски“, които го следват.

“След това видях небето отворено, и ето бял кон, и Оня, Който яздеше на него, се наричаше Верен и Истинен, и съди и воюва праведно. Очите Му бяха огнен пламък, на главата Му бяха много корони и носеше написано име, което никой не знаеше, а само Той; и беше облечен в дреха, опръскана с кръв; и името Му беше Божието слово. И небесните войски, облечени в бял и чист висон, следваха подир Него на бели коне. Из устата Му излизаше остър меч, за да порази с него народите; и Той ще ги управлява с желязна тояга и ще стъпче лина на лютия гняв на Бога Всемогъщия. И на дрехата и на бедрото Му имаше написано име: Цар на царете, и Господ на господарите.” — Откровение 19:11-16

Повечето християни са запознати с този пасаж. И все пак малко християни са наясно със значението на Неговата напоена с кръв дреха. Когато поучавам върху този пасаж, имам обичай да питам събранието откъде идва тази кръв или на кого първоначално е принадлежала тя? Първият и най-често срещан отговор е, че това е собствената кръв на Исус. Много събрата ще поклатят глави в знак на съгласие, приемайки, че това трябва да е символична картина на кръвта, която Исус е пролял на кръста. Ако това е така, питам аз, защо мантията Му е напоена със собствената Му кръв? Тъпката се изпълва с озадачени погледи. Моля за всякакви други предложения. Вторият отговор, даден след това, е, че дрехите на Исус са напоени с кръвта, пролята от верните мъченици, които са били убити по време на Голямата скръб и дори през цялата история на Църквата. Въпреки че е разбираемо откъде идват тези идеи, факт е, че нито един от отговорите не е правилен. Отговорът се намира в Исаия 63, пасаж, в който Откровение 19 намира своя източник. Нека да разгледаме пасажа:

“Кой е този, що иде от Едом, С очервени дрехи от Восора, Този славен в облеклото си, Който ходи във величието на силата си? Аз съм, Който говори с правда, Мощен да спасявам. Защо е червено облеклото Ти. И дрехите Ти подобни на ония на човек , който тъпче в лин? Аз сам изтъпках лина, И от племената не бе с Мене ни един човек; Да! стъпках ги в гнева Си, И смазах ги в яростта Си, Тъй че кръвта ми попръска дрехите Ми, И изцапах цялото Си облекло. Защото денят за въздаянието бе в сърцето Ми, И годината Ми за изкупване настана.” — Исаия 63:1-4

В този изключително драматичен пасаж пророк Исаия гледа на изток от Ерусалим. В съзнанието си той вижда величествена и решителна фигура, крачеща напред към Ерусалим от земята на Едом. Това е Исус Месията. Той е изобразен като крачещ победоносно напред, докато се изкачва към престола Си в Йерусалим. Уточнява се, че той тръгва от Едом и Восора. Восора била столицата на древен Едом. Днес се нарича Петра.

В Откровение 6:15 четем за народите на земята, които се крият от „гнева на Агнето“, а в 14:17-20 четем за „големия лин на Божия гняв“, където Божиите врагове са изобразени в общи линии като смачкано грозде. Но тук в Исаия 63 имаме оригиналния контекст за всички тези пасажки. И точно в Едом виждаме как Исус смазва враговете Си, фактически напоявайки дрехите Си с тяхната кръв. Също така е от съществено значение да вземете под внимание точния момент, в който се развива пасажът, намиращ се точно по средата на Деня ГОСПОДЕН. Пасажът конкретно нарича този ден “денят на отмъщението и изкуплението на Месията”, който най-накрая е настъпил след дълго време на очакване. И така още веднъж, в контекста на завръщането на Месията и Деня Господен, се вижда, че Исус съди враговете Си, за които се казва, че се намират точно в земята на Едом.

Заклучение

Както видяхме многократно и изобилно в Писанията, когато конкретни нации биват назовавани и акцентирани във връзка с Божия съд в Деня ГОСПОДЕН, освен към наказанието на ГОСПОДА срещу собствения Му народ Израел, това винаги ни насочва и към региони или нации, които днес са силно доминирани от исляма. Много учители по пророчества днес твърдят, че религията на Антихриста ще бъде хуманизъм или някаква форма на всеобхватен религиозен плурализъм. Ако това е така, тогава човек трябва също така да вярва, че преобладаващото мнозинство от нациите от Близкия изток днес ще преминат от исляма към система от

вярвания, обичайни за Запада, но намираща привърженици сред много малко в Близкия изток.

И все пак нито веднъж в цялата Библия не е назована нито една изключително европейска нация в контекста на съда в Деня ГОСПОДЕН. Библията със сигурност споменава европейските нации, но никога в контекста на Неговия съд. И все пак това е мястото, от където мнозинството учители по пророчества са ни казали, че Антихристът и Неговата империя ще изникнат.

Какво да заключим от всичко това? Как да тълкуваме отговорно тези множество пасажи? Редно ли е просто да игнорираме тези многобройни имена на народи и земи? Или трябва да твърдим, че всички тези препратки трябва да се приемат алегорично, като се приеме, че под имена като Едом, Моав, Куш, Арабия, Асирия, Либия, Лидия или Персия се има предвид всяка или която и да е нация в света, представляващи просто неопределените или общи врагове на Бог и Неговия народ? Този хипер-алегоричен подход всъщност е много често срещан при тълкуването на тези пасажи. Както вече казах, намирам този подход за безотговорен и несъвместим с една консервативна и буквална херменевтика. Ще съди ли Бог изключително мюсюлманските нации и ще благослови ли всички западни или немюсюлмански нации? Каква е връзката на тези нации с предстоящата империя на Антихриста? Отговорът на тези въпроси е от съществено значение, ако искаме да разберем посланието на пророците. Последствията и съпътстващите ефекти за евангелизирането и мисиите, както и молитвения фокус на Църквата са огромни. В следващите две глави ще се опитаме да отговорим на тези въпроси и ще разработим солиден метод за тълкуване, чрез който да разберем тези многобройни пасажи.

Бележки:

1 Джеймс Е. Смит, цитиран в *Месията в Стария Завет*, Уолтър К. Кайсер Джуниър (Grand Rapids, MI, Zondervan, 1995) 38.

2 Джеймисън, Робърт; А.П. Фаусет; и Дейвид Браун. *Коментар на Числа 24*

3 Д-р Уилям Смит, *Речник на Библията: включващ нейните антики, биография, география и естествена история*, том 4 (Hurd and Houghton, Ню Йорк, 1870 г.) р. 2991

4 Както е цитирано в Джеймисън Робърт; А.П. Фаусет; и Дейвид Браун. *Коментар на Исаия 25*

5 Чък Смит, *Обадия и Йона* (серия С2000)

6 Томас Айс, *Последователен библейски футуризмъ, част XIII*
<http://www.pre-trib.org/articles/view/consistent-Biblical-futurism-part-13>

7 Ралф Л. Смит, *Библейски коментар на Слово*, том 32, Михей-Малахия (Waco TX, Word Books, 1984), р. 135

8 Евангелско изявление относно Израел/Палестина
<http://www.christianitytoday.com/ct/2007/novemberweb-only/148-33.0.html>

Глава 3

Абсолютно или ограничено е господството на Антихриста?

След като вече прегледахме извадка от пророчески текстове, уточняващи къде ще бъде поставен акцентът на присъдата на Исус, когато Той се завърне, има един момент, който се откроява: Преобладаващият акцент на ГОСПОДНИЯ гняв и присъда е насочен към враждебните нации, заобикалящи Нацията Израел. Въпреки че много от пророчествата, които разгледахме, са били частично изпълнени в историята, тези пророчества също ще намерят своето окончателно изпълнение, когато Исус се завърне. Проблемът обаче е, че тъй като голяма част от Църквата вярва, че бъдещето царство на Антихриста ще включва всяка една нация на земята, без значение колко конкретни са Писанията в назоваването на основните нации, запазени за присъдите на ГОСПОДА, мнозина просто ще тълкуват, че тези Писания алегорично означават просто всяка нация на земята. Следователно, това дали някой разглежда идващото царство на Антихриста като абсолютно глобално или ограничено, значително ще определи неговия метод на тълкуване. В сферата на теологията почти всяко убеждение или идея засяга или оказва влияние върху няколко други доктрини. Както ще видим, този проблем с прекаленото алегоризиране на големи сегменти от пророческите Писания често започва с убеждението, че царството, съюзът или империята на Антихриста ще бъдат абсолютно универсални, включващи всяка една нация на земята. Ето защо е важно да се определи какво наистина казва Писанието по този въпрос. Дали идващото царство на Антихриста буквално ще включва всяка една нация на земята, или царството му ще бъде ограничено по някакъв начин? Схващането, че задаващото се царство на Антихриста ще бъде абсолютно глобално и неограничено, се поддържа както от широк кръг учители по пророчества, така и от изучаващи Библията. Както д-р Томас Айс обяснява:

“[В]ъзродената Римска империя ще дойде на власт чрез конфедерация от 10 нации... Това ще бъде трамплинът за глобалната империя на Антихриста.”¹

По същия начин Дейвид Рейгън изразява подобно убеждение относно абсолютната власт на Антихриста над всяко правителство, военна и религиозна система във всяка нация на земята, без изключение:

“Последната езическа империя ще обедини света политически, социално, икономически и духовно. Всяка нация ще бъде включена.”²

Нека кажа обаче, че напълно разбирам и много симпатизирам на тази позиция. Самият аз се придържах към този възглед дълги години. Но колкото и шокиращо да е това за мнозина, които го четат, Библията не предсказва абсолютна глобална империя, контролирана от Антихриста. Въпреки че има някои стихове, които са карали мнозина да заемат такава позиция, има и няколко други много важни текста, които правят това невъзможно. След задълбочено изследване на всички съответни пасаж, които се отнасят до този въпрос, ще стане съвсем ясно, че това, което Библията предсказва, е една изключително мощна, но ограничена империя, контролирана от Антихриста. Нека разгледаме доказателствата.

Империята на Антихриста е преди всичко алианс от десет нации

Започваме нашето изследване, обръщайки внимание на многократния акцент, който Библията поставя върху царството на Антихриста като алианс от десет нации. Първият такъв пасаж се намира в Даниил 7 и говори за бъдеща империя, символизирана от мотива на един „звяр“. Тази империя ще дойде след Вавилонската, Мидо-Персийската и Гръцката империя, като мощна разрушителна сила, която ще стъпче напълно народите и регионите, които е завладяла. Казва се, че има „десет рога“:

“Подир това, като погледнах в нощните видения, ето четвъртият звяр, страшен и ужасен и твърде як; той имаше големи железни зъби, с които пояждаше и сломяваше, като стъпкваше останалото с нозете си; той се различаваше от всичките зверове, които бяха преди него; и имаше десет рога.” — Даниил 7:7

След това един ангел информира Даниил, че десетте рога представляват „десет царе“, които ще се издигнат от това царство или империя. Водачът на тези десет царе е Антихристът:

“А за десетте рога, те са десет царе, които ще се издигнат от това царство; и след тях ще се издигне друг, който ще се различава от първите, и ще покори трима царе. Той ще говори думи против Всевишния, ще изтощава светиите на Всевишния...” - Даниил 7:24-25

Но не само в книгата на Даниил намираме споменато това число. Подобно на Даниил, апостол Йоан също предава същата информация в книгата Откровение. Всъщност между тези две книги ГОСПОД повтаря конкретния брой нации, които първоначално ще съставляват империята на Антихриста осем отделни пъти. В опит да се увери, че Неговите хора ще схванат това, ГОСПОД повтаря и подчертава този факт многократно. Току-що прочетохме два от тези пасажи. Следват другите шест:

“...и за десетте рога, които бяха на главата му, и другия рог, който се издигна и пред който три от тях паднаха, рогът, който имаше очи и уста, които говореха големи неща, и той изглеждаше по-велик от другарите си.” — Даниил 7:20

“И видях звяр да излиза от морето с десет рога и седем глави, с десет диадеми на рогата си и богохулни имена на главите му.” — Откровение 13:1

“И той ме заведе в Духа в пустинята и видях жена, седнала на червен звяр, който беше пълен с богохулни имена и имаше седем глави и десет рога.” — Откровение 17:3

“Но ангелът ми рече: Защо се зачуди? Аз ще ти кажа тайната на жената и на звяра, който я носи, който има седем глави и десет рога.” — Откровение 17:7

“и десетте рога, които си видял, са десет царе, които още не са получили царска власт, но за един час получават власт като царе заедно със звяра;”—Откровение 17:12

“И десетте рога, които си видял, те и звяра ще намразят блудницата, и ще я направят пуста и гола, и ще изядат месата ѝ, а нея ще изгорят в огън.”-Откровение 17:16

Целта, с която цитирам всички тези пасажи е да демонстрирам тежестта на ударението, което ГОСПОД толкова очевидно е поставил върху числото десет като броя на нациите, които ще бъдат доброволни поддръжници на Антихриста. Това означава ли, че царството на Антихриста някога ще включва само десет нации и никога няма да се разшири отвъд това? Ни най-малко. Докато нашето проучване продължава, ще видим, че от тази национална база на желаещите, Антихристът ще разшири империята си чрез военно завоевание.

Ограничената военна експанзия на господството на Антихриста

Библията много директно разглежда военната експанзия на империята на Антихриста в няколко пасажа. Това че Антихристът ще завладее множество народи е много ясно. Но също така е ясно, че Антихристът никога няма буквално да завладее или контролира всяка една нация на земята. Нека разгледаме доказателствата. Първият пасаж, който ще разгледаме, в Даниил 11, говори много ясно относно военната експанзия на Царството на Антихриста. Два пъти този пасаж казва, че Антихристът ще „нахлуе в много страни“. Египет е изрично споменат като нация, която ще падне под неговата власт. Освен това ни се казва, че Антихристът ще нахлуе в земята на Израел, наречена „славната земя“. Но този пасаж също разкрива, че Антихристът няма да завладее абсолютно всяка една нация на земята. Всъщност там изрично се казва, че „Едом, Моав и водачите на Амон“ ще се избавят от неговия контрол:

“И като влезе в страните ще нахлуе и замине. Ще влезе и в славната земя, и много *страни* ще се разорят; но следните ще се избавят от ръката му: Едом, Моав, и главният *град* на Амонците. Ще простре ръката си върху страните; и Египетската земя няма да избегне.”— Даниил 11:40-42

Заслужава си да се отбележи, че когато този пасаж говори за нациите, които падат под военната експанзия на Антихриста, той казва „много страни ще паднат“, а не „всеки народ ще падне“. И след това конкретно изброява три древни царства, които ще избягат от ръката му. Поради групирането на Едом, Моав и Амон заедно, е вероятно пасажът да се отнася до съвременното хашемитско кралство Йордания. И така въз основа само на този пасаж, ние знаем, че ще има най-малкото една нация, която няма да попадне под властта на Антихриста. Но както ще видим, със сигурност има и други.

Само няколко стиха по-късно научаваме, че в разгара на своята завоевателна кампания Антихристът чува за „новини от изток и север“, които го смущават и го хвърлят в неистова ярост и решителност за унищожение. Тъй като контекстът на целия пасаж е военно завоевание и война, „новините“ или „слуховете“, както се изразяват някои преводи, също трябва да се разглеждат в тази светлина. Вероятно новината е препратка към събирац се военен отговор срещу Антихриста.

“Но известия от изток и от север ще го смутят; затова, ще излезе с голяма ярост да погуби мнозина, и да ги обрече на изстребление. И ще постави шатрите на палата си между моретата, върху славния свят хълм; но при все това, ще постигне края си, и не ще има кой да му помага.” — Даниил 11:44-45

Много коментатори предполагат, че може да се има предвид Китай (на изток) и Русия (на север), въпреки че не можем да знаем това със сигурност. Експерт по пророчества и учен Джон Уолфорд заявява за Антихриста, че той ще

“чуе сведения за допълнителни армии, идващи от Изтока и Севера. Това очевидно се отнася до голямата армия от Изтока, описана в Откровение 16:12 като „царете от Изток“. Някои свързват това и с Откровение 9:13-16, където се казва, че армията е 200 милиона. Това вероятно ще включва не само армиите, които ще воюват, но и поддържащия персонал зад тях. Важно е да се отбележи, че Китай днес може да се похвали с милиция от 200 милиона мъже.”³

Това, което можем да заключим от този текст, е, че на земята ще има нации, които не са в съюз или под властта на Антихриста. Точно до своя край Антихристът ще бъде във война с „много народи“.

До края ще има война

Друг пасаж в Даниил 9 също установява тази реалност:

“И хората на княза, който ще дойде, ще унищожат града и светилището. Краят му ще дойде с потоп и до края ще има война. Запустения са постановени.” — Даниил 9:26

Просто казано, един цар с абсолютна, универсална власт не е във война. Наличието на войни потвърждава факта, че Антихристът не контролира всяка нация на земята. Вместо това ни се казва, че войните ще продължат до самия край. Наличието на войни доказва наличието на резистентни армии и по този начин резистентни правителства и нации. Ако Антихристът имаше абсолютна власт над всяка нация по цялата земя, тогава той щеше да контролира и техните армии. Това, че това не е така, е доказателство за ограничената власт на Антихриста до самия край. Както Финиш Дженингс Дейк точно заявява:

“Никой човек на земята няма да стане световен диктатор преди да дойде Христос да царува... Следователно старата теория за Антихриста като човек, който по чудодееен начин ще донесе световен мир и просперитет, е небиблейска. Той е човек на войната от момента, в който идва, до момента, в който не бъде унищожен в битката при Армагедон.”⁴

Но въпреки факта, че господството на Антихриста ще бъде ограничено, също е ясно, че неговият военен апарат ще бъде сила, с която другите ще трябва да се съобразяват. В Откровение 13 виждаме народите на земята да се питат кой може да води война срещу империята на Антихриста. Ще изглежда така, сякаш никой не е в състояние да води успешна война срещу него:

“Всички се поклониха на змея, защото бе дал власт на звяра. Те се поклониха на звяра с думите: „Кой е подобен на този звяр и кой може да воюва с него?“ — Откровение 13:4

Но тук може да се направи друго важно наблюдение: Самият факт, че хората дори ще попитат кои нации и армии са способни да воюват с Антихриста, показва, че не всяка нация ще бъде под негов контрол. Ако всяка нация е вече под негов контрол, тогава такъв въпрос просто не би могъл дори да бъде зададен.

Тълкуване на хиперболата в Писанието

Сега е важно да обсъдим накратко хиперболата. Ако някой иска да разбере точно библейските пророчества, то от съществено значение е да разбере хиперболата и честата ѝ употреба в Писанията. Хиперболата е просто преувеличение, използвано за създаване на акцент. Хиперболата се използва в ежедневната неформална реч, особено в културата на Близкия изток. Пример за ежедневна употреба на хипербола може да звучи по следния начин: Мъж вдига 4-годишния си внук за първи път от няколко месеца и възкликва: „О, боже мой, момче, тежиш цял тон!“ Разбира се, момчето всъщност не тежи близо 2000 паунда (или 1016 кг за нашите британски приятели). Изразът просто се използва, за да се комуникира фактът, че момчето е станало доста тежко.

Но това, което е изключително важно да се разбере, е, че културата на Близкия изток, която е родила Библията, обича да използва хипербола особено много. Тъй като Библията използва всички изрази и идиоми, общи

за народите от региона, правилното тълкуване на множество библейски пасажии изисква разбиране и оценяване на хиперболата.

Обсъждайки родната си сирийска култура, Ейбрахам Митрие Рибани в своята класическа творба „*Сирийският Христос*“ си припомня един някак хумористичен пример за ежедневна блискоизточна хипербола, разказвайки за това как един приятел го приветствал в дома си:

“Вие ми оказахте изключителна чест, като дойдохте под моя покрив. Не съм достоен за това. Тази къща е Ваша; можете да я изгорите, ако желаете. Моите деца също са на Ваше разположение; Бих ги пожертвал всички за Ваше удоволствие.”⁵

Когато западняците чуят хипербола, използвана по такъв начин, те лесно могат да разберат погрешно смисъла, който влага в нея говорещият. На някои може да им се стори, че коментарите са обидни или открито подвеждащи. Разбира се, този човек не би позволил на приятеля си да изгори къщата му, нито пък предлагал да бъдат жертвувани децата му. Такъв цветист език в блискоизточната култура просто бил обичаен начин, по който хората могли да покажат голяма почит към Рибани и да го приветсват в дома си.

Примери за хипербола в Писанието

Нека сега разгледаме накратко само няколко пасажа от Писанието, където се използва хипербола. Премисляйки трудностите при влизането в обетованата земя, евреите изразиха ужаса си не само от размера на народите в земята, но и от стените, които заобикаляха градовете им:

“Къде да вървим ние напред? Нашите братя ни обезсърчиха, понеже рекоха: Людете са по-големи и по-високи от нас; градовете са големи и укрепени до небето; още и видяхме там Енаковите потомци.” — Второзаконие 1:28

Дали стените на градовете буквално стигали до небето? Колко точно високо е небето? Сто фута? Небето над 1000 фута височина ли се намира? Разбира се, стените не били буквално укрепени „до небето“. Стените били плашещо високи. Това е всичко, което този израз означава. Това е пример за библейската употреба на хипербола. Ето още един забавен пример:

“И царят направи среброто и златото да изобилват в Ерусалим като камъни, а кедрите направи по множество като полските черници в Шефела.” —2 Летописи 1:15

Не мога да говоря за количеството черници в Шефела по времето на Соломон, но прекарал значително време в Израел, мога да гарантирам, че навсякъде имаше милиони камъни. Но да се предполага, че среброто и златото били буквално толкова изобилни и „често срещани“, колкото камъните на Израел, е просто глупаво. Смисълът е, че по време на царуването на Соломон богатството в Израел било много изобилно.

Могат да се цитират много други примери. Безспорно е, че Библията често използва хипербола. Но още по-уместен за нашата по-широка дискусия е фактът, че Библията многократно използва хипербола конкретно по отношение на размера на различни езически империи. Абсолютно критично е да се вземе предвид този факт, ако някой желае да тълкува правилно пасажите, говорещи за обсега на идващото царство на Антихриста.

Хипербола, прилагана към царства в Писанието

Въпреки факта обаче, че пасажите, които разгледахме, разкриват, че господството на Антихриста няма да бъде напълно универсално, тоест че ще има поне няколко нации извън неговата власт, то има един стих, който също говори за военните му завоевания, на които някои са гледали като на доказателство за неговата универсална власт. Нека да разгледаме текста:

“Върху това той каза: „четвъртият звяр *значи*: четвърто царство ще има на земята, което ще се различава от всички царства, което *ще погълне целия свят* (или “цялата земя” - *бел.пр.*), и ще го стъпче и съкруши.”— Даниил 7:23

Когато някои изучаващи Писанието прочитат този стих и виждат израза „целия свят“, те веднага приемат, че това означава буквално всяка една нация по цялото земно кълбо. Но не съществува трудност или противоречие с този стих и ограниченото господство на Антихриста. Фразата „цялата земя“ е арамейската фраза *кол 'ара'*. Тук е подходящо тя да се разбира като отнасяща се до голям, но ограничен участък от земя. Коментирайки този конкретен стих, Глийсън Л. Арчър младши, може би главният апостол на доктрината за непогрешимостта на Библията и известен преводач и учен на библейските езици, заявява,

“Цялата земя (кол 'ара) се отнася, не за всички известни части от обитаемата земя, а по-скоро (както в общата старозаветна употреба) за цялата територия на Близкия и Средния изток, която по някакъв начин е свързана със Светите земи. Думата 'ара` (и нейният еквивалент на иврит *ерес*) не означава непременно земно кълбо в смисъла на „цялото населено кълбо“, но – в зависимост от контекста – може да означава отделна държава (*ерес израел* е „земята на Израел“) или по-голяма географска единица, като „територия“ или „регион“.”⁶

Помислете например за друг стих, Даниил 2:39, който използва точно тази арамейска фраза. Въпреки това в този стих фразата се прилага към Александрийската гръцка империя:

“След тебе ще се издигне друго царство, по-долно от твоето, и друго, трето царство от мед (Александрийската гръцка империя), което ще завладее целия свят.” — Даниил 2:39

Разбира се, нито един историк не би казал, че Александрийската гръцка империя някога е управлявала цялата планета. Твърдейки, че „цялата земя“ (кол 'ара) в Данаил 7:23 трябва буквално да означава цялата земя, човек трябва да пренебрегне значението на думите на техния оригинален език и също да го сравни с Даниил 2:39, който използвайки абсолютно същата фраза, очевидно няма предвид цялата планета. Ако онези, които се обръщат към Даниил 7:23, за да докажат глобалния характер на царството на Антихриста, са логически последователни, те трябва също да твърдят, че Александър Велики всъщност е управлявал над всяка една нация на земята. Такъв аргумент, разбира се, би бил глупав.

Нека разгледаме сега друг пример за тази фраза, този път преведена от еврейската дума *'еретс* в Данаил 8:

“А като размишлявах, ето, козел идеше от запад по лицето на целия свят, без да се допира до земята; и козелът имаше бележит рог между очите си.” — Даниил 8:5

Тук символът на мъжки козел представлява Александрийската гръцка империя, която започва в Македония и се простира чак на изток до Индия. Представете си, ако можете, коза, която изскача от земята от съвременна Гърция и лети във въздуха чак до Индия. Това без съмнение би било доста впечатляващо дори за коза! Но въпреки огромните изминати разстояния, удивителният скок на супер-козата все още не би се квалифицирал като

буквално обхванал „цялата земя“. Да, Александър завладява огромен регион, но по никакъв начин не е завладява буквално „цялата земя“ или „управлява над цялата земя“. Тези стихове просто използват хипербола. Нека разгледаме сега друг класически пример, този път от Евангелието на Лука:

“А в онези дни излезе заповед от Цезаря Август да се извърши преброяване по цялата земя.” — Лука 2:1

Тук ни се казва, че указът на Цезар обявява, че „целият свят“ трябва да бъде подложен на преброяване. Разбира се, реалността е, че само поданиците на Римската империя били тези, които се регистрирали. Останалата част от света извън Римската империя по онова време не би обърнала абсолютно никакво внимание на този указ. Някои учени казват, че стихове като този говорят само за „обитаемия свят“. Но това не е точно твърдение. Когато била издадена заповедта за преброяването, Китай със сигурност бил обитаван от процъфтяваща и добре организирана цивилизация. Партската империя също се намирала непосредствено на изток от Римската империя, но не би обърнала внимание на указ от Цезар. Отново, докато Римската империя била масивна империя, обхващаща голяма част от земята, по никакъв начин не може да се каже, че тя буквално включвала „целия свят“, нито дори „обитаемия или познат свят“.

Нека сега разгледаме друг пример за хипербола в Даниил. Тук ни се казва, че на цар Навуходоносор било дадено господство над всяко място по земята, където живеели хора, животни или птици:

“Това е сънят; и ще кажем пред царя значението му. Царю, ти си цар на царете, на когото небесният Бог даде царство и сила, могъщество и слава; *и където и да живеят хората, горските зверове и небесните птици, Той ги е дал в твоята ръка и те е поставил господар над всички тях.* Ти си онази златна глава.” — Даниил 2:36-38

Но още веднъж, не е нужно да си историк, за да проумееш факта, че цар Навуходоносор, въпреки че бил постигнал удивителна степен на господство и власт, по никакъв начин никога не е притежавал глобално управление. Всъщност имало животни и птици и дори хора, които никога не били дори близо до това да падат под властта на Навуходоносор. Освен царствата, които заобикаляли и дори съперничили на Навуходоносор, други значими царства съжителствали на земята по време на управлението на

Навуходоносор. След Навуходоносор, Кир, царят на Персия, използва хипербола, за да опише собственото си господство:

“Така казва персийският цар Кир: Небесният Бог Йехова ми е дал *всички царства на света*; и Той ми е заръчал да Му построя дом в Йерусалим, който е в Юдея.” — Ездра 1:2

Отново, ако просто разгледаме която и да е карта, която определя обхвата на господството и властта на Кир, по никакъв начин не бихме могли да се съгласим с твърдението, че той буквално притежавал „всички царства на земята“. Тук имаме още един пример за хипербола, използвана за илюстриране на огромния простор на едно езическо царство.

За библейските автори понякога не е противоречие да използват фразите „цялата земя“ или „целия свят“ или други подобни на тях, когато имат предвид само по-големия Близък изток или огромен регион. От библейска гледна точка фрази като „целият свят“ или „всички нации“ най-често говорят за Близкия изток, Средиземноморието и Северна Африка. Когато подхожда към Библията с желание да я тълкува правилно, западният читател трябва да бъде много внимателен да не внедрява или да не налага своя модерен и западен начин на мислене или перспектива на страниците на тази древна, източна книга.

Основното възражение

Но най-същественото възражение, което повечето повдигат срещу ограниченото управление на Антихриста, е Откровение 13:7-8:

“И му бе позволено да воюва против светиите и да ги победи; *и му бе дадена власт над всеки род и народ, език и племе*. Пред него се поклониха всички жители на земята, чиито имена не са написани от началото на света в Книгата на живота, принадлежаща на Агнеца, Който бе заклан.” — Откровение 13:7-8

Лесно е да се разбере как този пасаж може да накара човек да повярва, че Антихристът ще притежава глобална империя, включваща всяка отделна нация на света. Но дори фразата „всяко племе и народ, език и нация, и всички, които живеят на земята“ веднага се ограничава от „тези, чието име не е записано... в книгата на живота“. Освен това нито един пасаж не може да бъде разбран във вакуум. И както вече видяхме, присъствието на войни, съпротивляващи се нации и армии до самия край доказва, че

господството на Антихриста няма да бъде абсолютно универсално. Но понякога, когато съм изразявал това мнение в миналото, някои са реагирали скептично. И въпреки това, ако разгледаме Даниил 5:18-19, ще намерим почти идентична фраза:

“Царю, Всевишният Бог даде на баща ти Навуходоносора царство и величие, сила и чест; и поради величието, което му даде, *всичките племена, народи, и езици трепереха и се бояха пред него;* ” — Даниил 5:18-19

Преводът на Септуагинта на този стих използва точно същите думи, които са използвани в Откровение. (Даниил използва *лаос*, *филе* и *глосса*, докато Откровение използва *лаон*, *филе*, *глосса* и *етнос*). Ако тълкуваме пасажа на Даниил, без да отчетем употребата му на хипербола, всъщност ще бъдем принудени да заключим, че Библията ни казва, че от цар Навуходоносор се страхувал буквално всеки човек на земята. Но не всеки човек във всяка една част от планетата бил чувал за Навуходоносор, а още по-малко името му вселявало огромен страх у всички тях. И така, въз основа на нашите познания по история и здравият разум, ние разпознаваме, че в този пасаж е била употребена хипербола. По същия начин, Откровение 13:7-8, не описва абсолютно всеки един човек на земята като покланящ се на звяра, а вместо това огромен брой народи от различни нации и групи хора. По-конкретно, това са тези, „чието име не е записано... в книгата на живота”.

Друг важен фактор, който заслужава внимание, е фразата „даде му се власт *над* всяко племе, език и нация“. Думата за „*над*“ на гръцки е *еπι*. Освен „*над*“, това може да означава и „*в*“, „*на*“ или „*върху*“. Следователно, английският превод може също толкова лесно да звучи по следния начин: „И власт му беше дадена *в* или *сред* всяко племе, език и нация“. Ако ислямът е религията, използвана от Антихриста, което аз лично вярвам, че е така, тогава също така логично е Антихристът да има последователи в почти всяка нация по цялата земя. Въпреки че знаем, че няма да му бъде дадена абсолютна власт над всяко едно правителство, изглежда, че той ще има известна власт и дълбоко влияние сред преобладаващата част от нациите по цялата земя. Така че, докато господството на Антихриста може да не е непременно над абсолютно всяка една нация по света, възможно е той да притежава власт във всяка нация, включително в много нации, които не попадат под неговата пълна правителствена власт.

Събирането на всички нации срещу Йерусалим

Вече сме почти готови с нашето изследване, но остават няколко важни пасажа, които са карали мнозина да вярват, че господството на Антихриста ще бъде абсолютно глобално. Това са пасажи, говорещи за „всички народи“, които ще се съберат срещу Йерусалим под водачеството на Антихриста. Нека първо да разгледаме стиховете и след това да обсъдим тяхното значение. Първото споменаване на това събиране на армии срещу Йерусалим се намира в пророчеството на Йоил:

“*Ще събере всичките народи* Та ще ги сведа в Иософатовата (Т.е., Господ съди) долина, И там ще се съдя с тях Поради людете си и наследството си Израиля” - Йоил 3:2

Следващият подобен пасаж се намира в пророчеството на Захария:

“*Защото ще събере всичките народи* На бой против Ерусалим; Градът ще бъде превзет, Къщите ще бъдат обрани, И жените обезчестени, И половината от града ще отиде в плен...” —Захария 14:2а

Но дали тези препратки към „*всички народи*“ всъщност се отнасят за всяка една нация на земята? Във всеки от тези пасажи по-нататъшното изследване ни кара да признаем факта, че нациите, които заобикалят Йерусалим, макар без съмнение да представляват масивна конфедерация, не включват всяка една нация на земята. Вместо това по-пълният контекст на всеки пасаж ни изяснява всъщност точно кои нации ще нападнат Йерусалим. На иврит фразата е *гой кабиш* (околните нации) или *ам кабиш* (околните народи). Замислете се над едно по-изчерпателно четене на всеки от предишните стихове:

“*Съберете се и дойдете отъред всички народи,* Та се натрупайте заедно; Господи, направи да слязат там юнаците ти. Нека станат народите и дойдат В Иосафатовата долина; Защото там ще седна да съдя *всичките околни народи.*” — Йоил 3:11-12

“Ето, Аз правя Ерусалим омайна чаша *На всичките околни племена;* И това ще бъде и за Юда... В оня ден ще направя Юдовите началници Като жарник с огън между дърва, И като запален факел среди снопове; Те ще погълнат *всичките околни племена* Отдясно и отляво...” —Захария 12:2,6

“Защото ще събере *всичките народи* На бой против Ерусалим; Градът ще бъде превзет, Къщите ще бъдат обрани, И жените изнасилени, И половината от града ще отиде в плен; Тоже Юда ще воюва в Ерусалим; И богатството на *всички околни народи* ще се събере, - Злато, сребро и дрехи - в голямо изобилие. И всеки, който остане *От всичките народи*, Които са дохождали против Ерусалим, Ще възлиза от година на година Да се кланя на Царя, Господа на Силите, И да празнува празника на колибите.”-Захария 14:2, 14, 16

Йезекиил не би могъл да бъде по-ясен, когато говори за деня, когато народът на Израел вече няма да бъде заобиколен от народи, „които да ги презират”:

“Така казва Господ Иеова: Ето, Аз съм против тебе, Сидоне, и ще си придобия слава всред тебе; и когато извърша съдби в него и се осветя чрез него, тогава ще познаят, че Аз съм Господ. Защото ще изпратя в него мор, и кръв в улиците му; и убитите ще паднат всред него от нож, дошъл в него отвред; и ще познаят, че Аз съм Господ. И между всички, които са около тях, не ще остане за Израилевия дом бодлива къпина или мъчителен трън, който да ги нарани сред *всичките им съседни, които са се отнасяли към тях с презрение*; и ще познаят, че Аз съм Господ Иеова.” — Йезекиил 28:22-24

Фразата, преведена тук като „всичките им съседни“, отново е *кабииб*, същата дума, използвана в Йоил и Захария, които говорят за околните народи. Така че всеки от тези пасажии първо използва хиперболично изявление, че „всички народи“ ще се съберат срещу Йерусалим, но след това всеки пасаж добавя яснота и конкретност, стеснявайки обхвата на предстоящото нашествие. По-широкият контекст на всеки един от пасажите ни насочва не към всяка отделна нация по цялата земя, а към *околните народи, нации или съседни*, които ще се изправят срещу Йерусалим, за да го нападнат. Тези пасажии, подобно на множеството, които току-що прегледахме, също използват хипербола. Всъщност нещата са много по-прости, отколкото често сме ги правили.

Само Исус ще притежава абсолютно господство

Както вече видяхме, докато Антихристът наистина ще се стреми да придобие универсално господство, той просто никога няма да постигне това. Има обаче един човек, който ще управлява цялата земя. Ние Го наричаме Исус или на Неговия роден език *Яхшуа*. Относно Неговото предстоящо универсално царуване, книгата Откровение ни информира, че след като Той се завърне:

“Затръби и седмият ангел. И се чуваха силни гласове в небето, които казваха: „Царството на света вече стана царство на нашия Господ и на Неговия Помазаник^[a] и ще царува за вечни времена.” — Откровение 11:15

Сега може би питате защо този пасаж трябва да се тълкува универсално и защо аз не го смятам за употреба на хипербола. Освен факта, че Исус е Създателят на всички неща, а Антихристът е просто демонизиран човек, още по-удивляващо е специфичната употреба на гръцката дума “космос”. Значението ѝ е „светът, вселената или кръгът на земята“. Този пасаж говори за това, че Исус притежава пълно и глобално управление. От друга страна, във всеки пасаж в книгата Откровение, който говори за царуването на Антихриста, използваните думи са или *ге*, или *ойкумене*. Въпреки че и двете думи могат да означават „целия свят“ или „всички жители на земята“, те могат също така просто да означават „земята“ или „определен регион“. С други думи, единствената дума, която би премахнала всяко съмнение относно своята абсолютна универсалност, е “космос” и тази дума се прилага единствено към господството на Исус! Но когато Книгата Откровение използва думи, говорещи за властта на Антихриста, тя използва думи, които могат да бъдат разбирани като думи с ограничено значение. Това е добра новина! Антихристът идва за това, което Библията многократно споменава като кратко време, кратък период. Той ще положи усилия да завладее цялата земя, но никога няма да успее. От друга страна, Исус ще се завърне, за да управлява цялата планета и царуването Му ще бъде абсолютно универсално. Алилуя и Амин!

Бележки:

- 1 Томас Айс, *Косово и подготовката на Европа* http://digitalcommons.liberty.edu/pretrib_arch/73/
- 2 Дейвид Рейгън, *Езичниците в пророчествата, Изтощена слава или бъдеща империя?* http://www.lamblion.com/articles/articles_issues1.php
- 3 Джон Уолворд, *Всяко пророчество на Библията*, (Колорадо Спрингс, Chariot Victor Publishing, 1999), p. 274
- 4 Финиш Дженнингс Дейк, *Откровение обяснено* (Lawrenceville, GA), стр.300, 303
- 5 Ейбрахам Митри Рибани, *Сирийският Христос*, (Бостън и Ню Йорк, Houghton Mifflin Company, 1916), стр.127
- 6 Глийсън Л. Арчър джунниър, *Експозиционен библейски коментар*, том 7, Даниил – Малки пророци (Grand Rapids, MI, Zondervan, 1985), p. 93

Глава 4

Формулиране на нашия метод на тълкуване

В глава 2 разгледахме няколко пасажа от пророците, демонстрирайки факта, че многократно и неизменно народите, които биват посочени като белязани за съд след завръщането на Месията, са нации от Близкия изток и Северна Африка. Сега е важно да обсъдим как да разбираме тези пасажи правилно. Начинът, по който разбираме множеството имена, народи и нации, споменати от пророците, ще повлияе значително на и ще информира нашето разбиране за това кои нации основно ще съставляват задаващата се империя на Антихриста. Понеже със сигурност, народите, които последват Антихриста в неговото нападение срещу Израел, ще бъдат най-изтъкваните като предназначени за съд, когато Исус се завърне. След като демонстрирахме в последната глава, че не всяка една нация на земята ще последва Антихриста, остава въпросът за кои нации Писанията казват, че ще бъдат негови доброволни последователи. Сега ще обсъдим най-добрия и отговорен метод за тълкуване и разбиране на многото имена, народи и нации, акцентирани от пророците като запазени за съд в Деня ГОСПОДЕН.

Методът на миграция на предците

Въпреки че е рядка позиция, някои Библейски учители са се опитвали да тълкуват тези различни имена, проследявайки действителната кръвна линия на потомците на споменатите древни народи. Този подход е изпълнен с трудности, проблеми и несигурност. Например, сред всички имена и народи, споменати от пророците за съд, нито едно не се споменава по-често от Едом и едомците. Но според повечето исторически и научни разкази едомците като народ изчезват през първи век. Някои учители на пророчества, в опит да докажат обратното, твърдят, че все още има разводнена мярка едомска кръв в съвременните палестинци или дори в сефарадските евреи в Израел. Независимо дали това е така, в светлината

на различните противоречиви твърдения на повечето историци и учени, установяването или доказването на това с каквато и да е положителност е почти невъзможно и със сигурност извън способността на средностатистическия изучаващ Писанията човек. Много от другите използвани в Писанията имена също сочат към народи, които са мигрирали, сключили брак или просто изчезнали. Тъй като са изминали хиляди години от произнасянето на пророчествата, проследяването на повечето от имената и народите, споменати от пророците, може да бъде доста трудно, ако не и невъзможно и резултатите от подобни усилия са рядко убедителни. Има обаче няколко случая, в които такава родова връзка е доста добре установена и относно която историците са единодушни. Потомците на Исмаил например, можем да бъдем уверени, все още могат да бъдат идентифицирани като арабските народи от Близкия изток. Други примери също могат да бъдат посочени.

Избягване на хипер-алегоричния метод

Осъзнавайки опасностите и проблемите на метода на миграция на предците, много консервативни библейски учени отиват твърде далеч с предпазливостта и твърдят, че различните имена и народи, споменати от пророците, просто се отнасят до универсалните и неясни врагове на Божия народ. Това е хипер-алегоричният подход. Този подход алегоризира дозини препратки в пророците към имена като Моав, Едом, Асирия, Либия или Ливан, тълкувайки ги като означаващи или просто абсолютно всяка една нация по цялата земя, или просто всеки универсален или недефиниран враг на Божия народ от последното време. Според този хипер-алегоричен подход бихме могли буквално да изтрием думите Едом, Моав, Либия или дузини други имена от текста и просто да ги заменим с „всички нации от далечните краища на земята“ и това няма да промени абсолютно нищо. По мое мнение, този подход е безотговорен, потъпква безцеремонно всеки прост буквален прочит на Писанието, което прави текстовете практически безсмислени. За съжаление, като изследва тълкуването на тези текстове, дори в повечето консервативни коментари, човек разбира, че хипер-алегоричният подход е най-често прилаганият метод.

Пророчески-буквалния подход

Като алтернатива на ексцесиите на метода на миграцията на предците или на хипер-алегоричния подход, взимайки предвид нашия спектър от възможности, смятам, че най-разумният подход е да се обърне особено

внимание на две корелации между древните имена и народи и тяхното окончателно пророческо изпълнение в последните дни.

Първата корелация, на която трябва да се обърне специално внимание, е в общи линии едно и същото географско местоположение. Този метод идентифицира местоположението на земята или народите по времето, когато пророчеството бива произнесено, и след това търси нацията или народите, които обитават този регион днес. Глийсън Л. Арчър, уважаваният старозаветен учен и специалист по семитски езици, определя метода на географската корелация като най-добрия тълкувателен метод за разбиране на множеството имена, намиращи се в пророчествата в Стария завет:

“По същия начин древните имена на страни или държави, заемащи региона, където ще се проведе последният конфликт, се използват в предсказанието, въпреки че повечето от тези политически единици вече няма да носят тези имена в последните дни. Така Едом, Моав, Амон, Асирия и Вавилон, които се споменават в есхатологичните пасажии, отдавна са престанали да съществуват като политически единици, тъй като техните места биват заети от по-късни народи, окупирали техните територии.”¹

Този метод ни позволява да избегнем произволното посочване на нации, които нямат абсолютно никаква реална връзка с народите или регионите, споменати от пророците, или които може просто да представляват страшилището на всяка конкретна епоха. Никога не преставам да се изумявам и натъждавам, когато чета статия или книга, в която се твърди, че Едом се отнася до Америка, Англия, Германия или дори до еврейския народ.

Втората корелация, на която трябва да се наблегне, е непрестанната, изпълнена с насилие, вражда към народа и земята на Израел. Това е най-често повтаряната причина за исторически присъди срещу враговете на Божия народ и също така е най-изтъкваната причина за присъдата на Божия народ в Деня Господен. Акцентът на ГОСПОДНАТА присъда срещу насилствения антисемитизъм и антиционизъм е предаден красноречиво в Йезекиил 35:

“Понеже си хранил непрекъснатата омраза, и си предал израилтяните в силата на меча във времето на бедствието им, когато беззаконието им е стигнало до края си; затова, заклевам се в живота Си, казва Господ Иеова,

ще те предам на кръв, и кръв ще те преследва; понеже не си намразил кръвта, то кръв ще те преследва. Така ще направя хълма Сиир да бъде за учудване и да запустее; ..." —Йезекиил 35:5-7

В пророците, основната причина за присъдата на Бог върху Неговите врагове абсолютно винаги е отношението им към Неговия народ Израел. Комбинирайки както географията, така и „вечната вражда“ срещу Божия народ като най-важни точки, ние тълкуваме множеството пророчества за Деня Господен като сочещи към съвременните враждебни нации, които споделят приблизително едно и също местоположение със съответните им древни антисемитски народи. Този подход избягва крайностите на метода на миграцията на предците, както и приумиците на свръхалегоризацията, толкова често срещани сред коментаторите. Това изглежда е най-разумният, рационален, консервативен и буквален метод за тълкуване на множеството имена, народи и нации, посочени в пророците като белязани за съд в контекста на Деня ГОСПОДЕН.

Заклучение

В заключение, ние формулирахме метод за тълкуване и разбиране на много пасажии, които сочат към Близкия изток и Северна Африка като основните получатели на Божия съд след завръщането на Исус. Заклученията, които следват от този факт, разбира се, са драматични. Фокусирайки се върху присъдите, които ще дойдат за много нации от Близкия изток и Северна Африка, твърдя ли аз, че Бог ще съди единствено мюсюлманските нации и ще благослови всички западни или немюсюлмански нации? *Абсолютно не.* Нямам абсолютно никакво съмнение, че ще има много народи, които не са споменати в Библията и които ще бъдат съдени от Исус по време на Неговото завръщане. Целта на нашето изследване до този момент беше да вземем под внимание конкретните нации, които са и *които не са* споменати и акцентирани в Библията като белязани за Божия съд в края на епохата. Просто казано, *върху това, на което Библията набляга, ние също трябва да наблягаме.* Това е отговорна библейска херменевтика. Но формулирайки нашия пророчески светоглед, когато Библията мълчи, ние също трябва да мълчим или най-малкото да бъдем изключително предпазливи. Смятам, че Чък Смит, основател на Калвари Чапъл (Calvary Chapel), обобщава мислите ми добре:

“Изумително е колко много са способни да казват хората, когато Библията мълчи по дадена тема. И изглежда, че това е просто стартова площадка,

даваща възможност на различни хора да развиват теории и пишат тематични документи или доктринални дисертации относно някоя тема, за които Библията мълчи. Но в най-добрия случай, когато Божието Слово мълчи, всичко, което можем да направим, е да направим някакви предположения и в най-добрия случай нашите предположения са безполезни.”²

Продължавайки напред, ще разгледаме какво казват няколко други ключови текста за нациите, които ще съставят бъдещата империя на Антихриста и ще позволим на нашия мироглед относно последното време да бъде формиран не от световните обстоятелства, а от това, което Библията многократно заявява по множество различни начини.

Бележки:

1 Глийсон Л. Арчър джунийър, *Експозиционният библейски коментар*, том 7, Даниил – Малки пророци (Гранд Рапидс, Мичиган, Зондерван, 1985 г.) р. 147

2 Чък Смит, *Обадия и Йона* (серия С2000)

Глава 5

Даниил 2: Сънят на Навуходоносор за металната статуя

Акцентът на Книгата на Даниил

Не може да има никакво съмнение, че една от най-важните части на Библията по отношение на темата за последните времена е книгата на Даниил. Основният ѝ фокус и акцент е последният конфликт между Антихриста, последователите на Антихриста и Божия народ, който в крайна сметка бива избавен с идването на Месията, наречен „човешки син“. На практика всяка глава в Даниил говори за някакъв елемент от този последен сблъсък. Тя разглежда географията, от която ще се появи империята на Антихриста, времето на появата на Антихриста, естеството на преследванията на Антихриста срещу Божия народ, мотивите на Антихриста и дори теологията или системата от вярвания на Антихриста. Разбира се, книгата на Даниил също обсъжда характера, постоянството и вярата на победителите от Божия народ, както и окончателната победа на Месията над Антихриста и месианското царство, което идва след това.

Четири стълба на римската теория за последните времена

Книгата на Даниил също съдържа три от четирите пасажа, които традиционно се разглеждат в подкрепа на вярването, че Антихристът, неговата империя и неговата религия ще възникнат от географската основа на Римската империя. Четирите текста са следните:

1. Даниил 2: Сънят на Навуходоносор за гигантска метална статуя.
2. Даниил 7: Видението на Даниил за четири звяра.
3. Даниил 9:26 „людето на княза, който ще дойде“.
4. Откровение 17: Градът на седемте хълма.

Даниил 2: Статуята от съня на Навуходоносор

Първият поддържащ стълб на римската теория за последното време се намира в Даниил 2. Историята започва с Навуходоносор, царят на Вавилонската империя, който има сън, от който бива дълбоко разтревожен. Той сънува извисяваща се статуя, която бива разделена на пет отделни секции, всяка от които бива съставена от различен метал. Решен да разбере значението на съня, той събира всичките си мъдреци, свещеници и астролози, но никой не успява да даде яснота или утеха на царя. Може би в отчаяние някой споменава Даниил, евреин, за когото се смятало, че бил надарен в тълкуването на сънища. И с развитието на историята, Даниил всъщност успява да направи това, което никой от другите „мъдреци“ не може. Докато Даниил спи, потърсил по-рано своя Бог в молитва, Господ му разкрива съня на Навуходоносор. Тук започваме нашето изследване на текста. Даниил казва на цар Навуходоносор какво точно е видял в съня си:

“Ти, царю, си видял, и ето голям образ. Тоя образ, който е бил велик, и чийто блясък е бил превъзходен, е стоял пред тебе; и изгледът му е бил страшен. Главата на тоя образ е била от чисто злато, гърдите му и мишците му от сребро, корема му и бедрата му от мед, краката му от желязо, нозете му отчасти от желязо, а отчасти от кал. Ти си гледал додето се е отсякъл камък, не с ръце, който е ударил образа в нозете му, които са били от желязо и кал, и ги е строшил. Тогава желязото, калта, медта, среброто, и златото са се строшили изведнъж, и са станали като прах по гумното лете; вятърът ги е отнесъл, и за тях не се е намерило никакво място. А камъкът, който ударил образа, е станал голяма планина и е изпълил целия свят.” — Даниил 2:31–35

След това Даниил обяснява значението на четирите метални секции на статуята на царя. Първата част, главата от злато, представлява Вавилонското царство на Навуходоносор:

“Това е сънят; и ще кажем пред царя значението му. Царю, ти си цар на царете, на когото небесният Бог даде царство и сила, могъщество и слава... Ти си оная златна глава.” — Даниил 2:36-38

Но секциите на статуята, които следват, представляват други три царства, които щели да наследят Вавилон, като всяко от тях завладява предишното си владение. Когато човек се консултира с почти всеки коментар по тази

тема, трите царства, които следват, се тълкуват като Мидо-Персия, Гърция и Рим. Но докато Мидо-Персия и Гърция са споменати по-късно поименно в Даниил (8:20-21, 10:20), четвъртата империя никога не бива назована. Въпреки този факт много преводи на Библията, така уверени в римската идентичност на Четвъртата империя, всъщност добавят името Рим в подзаглавията. И все пак, колкото и изненадващо да е това твърдение за мнозина, както предстои да видим, различните критерии, съдържащи се в текста, както и ясното свидетелство на историята, правят невъзможно последното царство да бъде идентифицирано със сигурност като Римската империя. В изследването, което следва, ще разгледаме доказателствата срещу идентифицирането на четвъртата империя от Даниил 2 като Римската империя и причините, поради които историческият ислямски халифат наистина отговаря на библейските критерии.

Ислямският халифат е просто историческото ислямско правителство или империя, което започва с Рашидунския халифат през 632 г. малко след смъртта на Мохамед, пророкът на исляма, и достига кулминацията си в Османската империя, която официално престава да съществува през 1923 г. Без съмнение, мнозина, които четат това, ще намерят подобно твърдение за много съмнително. Идеята, че Рим е четвъртото царство, е толкова широко разпространена позиция, че мнозина дори не биха допуснали какъвто и да било намек за обратното. Това е била позицията на мнозинството през цялата история на Църквата до сега. Въпреки това, както ще обсъдим по-долу, има няколко значителни, може би дори фатални трудности с това тълкуване.

Възходът на Четвъртото царство

Първият проблем с римската идентификация на четвъртото царство е, че Римската империя не отговаря на конкретния критерий от Даниил 2:40. Този стих говори за характера на възхода на четвъртото царство. Текстът изрично казва, че по време на възхода си, четвъртото царство ще смаже другите три царства:

“Ще се издигне и четвърто царство яко като желязо, понеже желязото строшава и сдробява всичко; и то ще строшава и стрива както желязото, което строшава всичко.” — Даниил 2:40 NKJV

По-късно в Даниил 7, където се говори за същата тази империя, намираме друго много подобно описание:

“Той каза така: Четвъртият звяр ще бъде четвърто царство на света, което ще се различава от всичките царства, и ще погълне целия свят, и ще го стъпче и разтроши.” — Даниил 7:23

Другите три царства, които ще бъдат стъпкани и смазани, както вече знаем, са Вавилон, Мидо-Персия и Гърция. Текстът е ясен, че четвъртото царство ще „смаже“ или завладее всичките три империи. Разбира се, трите империи никога не са съществували едновременно и затова трябва да се запитаме какво има предвид текстът, когато казва, че четвъртата империя ще „смаже“ всички останали.

Да завладееш в географски смисъл

Първото значение на думата „смазвам“ се отнася просто до географията. Чрез изследване на картите в края на тази глава става ясно, че Римската империя е завладала приблизително само една трета от регионите, контролирани от Вавилон, Мидо-Персия и Гърция. Но приблизително две трети от регионите, контролирани от тези империи, са останали напълно недокоснати от Римската империя. Всъщност Римската империя дори не достига до двете персийски столици Екбатана и Персеполис. Помислете за следната съвременна еквивалентност: Ако една нашествена нация завладее Бостън, но никога не се доближи до Ню Йорк или Вашингтон, едва ли би било точно да се каже, че такава нация е „смазала“ Съединените щати. Също така не би било правилно да се каже, че Римската империя смазва цялата Вавилонска, Мидо-Персийска или Гръцка империя. И все пак текстът е ясен; за да изпълни критерия от Даниил 2:40, една империя ще трябва да смаже не една, а всичките три. Римската империя просто не изпълнява това изискване. Някои се опитват да заобиколят този проблем, като твърдят, че тъй като Римската империя е наследила Гърция, която е наследила Мидо-Персия, която е наследила Вавилон, е правилно да се каже, че Римската империя е смазала всички останали. Този възглед е формулирана от професора по Стар завет и иврит в Средно Американската баптистка теологична семинария, Стивън Р. Милър, в неговия коментар върху Книгата на Даниил:

“Четвъртата империя „ще смаже и сломи всички останали“. Това твърдение може да се обясни с факта, че всяка предишна империя е била погълната от своя завоевател. Следователно, когато Рим завладява Гърция, той покорява империите, които преди това били победени и присвоени от Гърция.”¹

Но докато този възглед е общоприет, той не само че се основава на погрешни доводи, но и просто не е това, което казва текстът. За да демонстрираме нелогичния характер на този подход, нека използваме футболни термини: ако Патриоти Нова Англия победят Рейвънс, които победят Далас Каубойс, които победят Колтс, това означава ли, че Патриотите побеждават Колтс? Разбира се, че не. *Ето за какво са плейофите и Супербоул!* Но още по-важното е, че текстът просто не казва, че едно царство ще наследи друго, което ще наследи друго и т.н. Той казва, че четвъртото царство ще смаже *всички* останали. Ако искаме да бъдем верни на текста, трябва да се придържаме към това, което текстът действително гласи.

Въпреки че Римската империя наистина завладява части от поземлените владения на другите империи, тя очевидно не завладява всички тях, дори не и по-голямата част от тях. Римската империя завладява само приблизително 1/5 от владенията на Мидо-Персийската империя, чиито столици Екбатана и Персеполис остават завинаги на стотици мили извън обсега на Римската империя. Ако трябва да бъдем честни - да кажем, че Римската империя е изпълнила критерия от Даниил 2:40, би било в най-добрия случай преувеличение. От друга страна, историческият ислямски халифат напълно, абсолютно и безусловно завладява всички земи на останалите царства.

Да завладееш културно и религиозно.

Но какво ще стане, ако разширим определението за „смазвам“, така че да то да включва повече от просто география? Какво ще стане, ако целта на повтарящите се описания на звяра, който мачка и тъпче всичко под краката си, е предназначена да предаде идеята за нещо повече от просто придобиване на контрол над даден географски регион, но включва също и смачкване на култура, религия и език? Имайки предвид тази разширена дефиниция, какво се случва, когато сравним Римската империя с ислямския халифат?

Коментаторите са изтъквали усилено Римската империя като съкрушителна единица, често споменавайки силата на римската армия и нейната огромна способност да смазва бунтове. Но дали потушаването на бунтове е достатъчно, за да се задоволят драматичните описания, за които говори Библията?

Когато вземем предвид характера на Римската империя, тя далеч не е била чисто разрушително влияние върху покорените от нея народи. Всъщност Римската империя е доста добре известна като сила, спомагаща изграждането на нации в древния свят. Когато Римската империя завладява даден народ, вместо да унищожава културата, да премахва религията и да налага нов език, тя обикновено толерира тези неща, като добавя закони, строи пътища и инфраструктура, и създава ред. Известните римски пътища достигали до всяко кътче на Римската империя. Това били добре изградени, покрити с камък пътища, положени върху солидни основи. За да контролират своите територии, римляните се нуждаели от лесен достъп дори до най-отдалечените провинции. Пътищата също довеждат до процъфтяване на търговията, което носи със себе си повече данъци. В крайна сметка всеки град на империята бил свързан със сложна система от римски пътища. Това довело до известната фраза „Всички пътища водят към Рим“. Римското право и защитата на армията също създават мир и стабилност, които стават известни като *Пакс Романа (Pax Romana)*. Вместо да бъде смазваща сила, Римската империя често оказвала положително влияние върху покорените от нея народи. Джон Ф. Уолворд, в своя коментар върху Книгата на Даниил, разпознава този проблем и се опитва да разреши противоречието между разрушителната природа на четвъртата империя, както е описана в текста, и конструктивната реалност на римското управление. Уолворд заявява резервирано: „Очевидно има малко градивни неща, свързани с тази империя, въпреки римския закон и римските пътища и цивилизация.“²

Оставяйки настрана инфраструктурата, докато римляните очаквали да получават данъци и признание на властта на Цезар, според древните стандарти те били доста толерантна империя. По времето на Исус еврейският храм стоял на видно място в Йерусалим под римска власт и евреите практикували своята религия свободно. Римският закон защитавал правото на евреите да изповядват своята религия. Въпреки че имало изключения, като кратък период на преследване при император Калигула, през по-голямата част от управлението си, Римската империя била относително толерантна. Когато размишляваме върху идеята за културно разрушителна единица, става ясно, че това представлява проблем за асоциирането на Римската империя с четвъртия звяр на Даниил. Помислете например за връзката на Римската империя с гръцката култура. Вместо да смазва гръцката култура, голяма част в Римската империя преобладавали гръцките нрави. Под римската хегемония, по времето на Исус, гръцкият бил доминиращ език в целия Близък изток. Що се отнася до

религията голяма част от римската култура възприема езическия гръцки пантеон на боговете. Докато имената биват променени, основният пантеон остава същият. Зевс става Юпитер, Артемида става Диана, Афродита става Венера и т.н. Взимайки предвид изискването да бъде културно разрушителна сила, изглежда става очевидно, че Римската империя не е съкрушителната сила, за която се говори в Даниил 2:40.

Ислямският халифат

За разлика от Римската империя, когато разглеждаме Ислямския халифат, става ясно, че от самото начало той е бил арабско-ислямска супремасистка сила (с чувство на културно, расово или религиозно превъзходство - *бел.пр.*), която смазвала и заличавала културите и религиите на народите, които завладявала. Това се дължи на уникалната всеобхватна идеология на исляма, която включва всеки аспект на живота. Ислямът има правила и заповеди, отнасящи се до много повече от просто теологията. Ислямът също така обхваща законите, правителството, езика, военните и дори сексуалните и хигиенните практики на онези, които са под негова власт. Самото име ислям означава подчинение на законите на Аллах, бога на исляма, както и на практиките на Мохамед, пророка на исляма.

Ислямът е олицетворение на тоталитарна идеология. Където и да се разпространявал ислямът, той донасял със себе си тази тоталитарна идеология на подчинение. Ислямът завладява всички региони на бившите Вавилонска, Мидо-Персийска и Гръцка империи. Ислямът експортира и налага арабския език на огромна част от завладените от него народи. Днес в Йордания, Ирак, Сирия, Ливан и в голяма част от Северна Африка хората говорят на експортирания арабски език. Докато персите и турците запазват своите собствени езици, техните азбуки биват арабизирани. По-късно Мустафа Кемал Ататюрк привежда в сила нова англизирана азбука в Турция. Като имперска сила, ислямът налага арабската религия и култура на всички свои завладени народи, като същевременно заличава доказателствата за предишни религии и неислямски култури.

Въпреки че може да се напише цяла книга, описваща безкрайните примери за арабско-ислямски империализъм и супрематизъм, засега няколко кратки илюстрации трябва да са достатъчни, за да се демонстрира тази констатация.

Днес в древното сърце на ранната християнска църква, християнската общност е незначително малцинство, което често се бори за самото си

оцеляване. Докато градовете Антиохия, Александрия и Йерусалим някога били процъфтяващи столици и крепости на Църквата, днес местните християнски общности там са сянка на това, което някога били.

Добре обмислената и преднамерена ислямска програма за отричане на всякаква историческа еврейска връзка или присъствие на Храмовия хълм, най-централното и свещено място на библейската вяра. Примерите за мюсюлманско „отричане на Храмовия хълм“ както в популярен, така и в академичен контекст са легион. Бившият главен мюфтия на Йерусалим, Шейх Икрима Сабри, многократно е заявявал, че еврейската връзка с Храма е мит. През 1998 г. Сабри заявява: „Мюсюлманите нямат знание или съзнание, че Храмовият хълм има някаква святост за евреите.“³ По подобен начин бившият главен съдия на Религиозния съд на Палестина и председател на Ислямо-християнския съвет за Йерусалим и светите места, Шейх Тайсир ал-Тамими през 2009 г. заявява: „Евреите нямат връзка с Йерусалим... Не са ми известни никакви еврейски свети места в него... Израел провежда разкопки от 1967 г. в търсене на останки от техния храм или тяхната фиктивна еврейска история.“⁴ А освен мюсюлманската пропаганда, отричаща каквато и да е еврейска историческа връзка с Храмовия хълм, също така е добре документирано, че мюсюлманският вакъф систематично е унищожавал хиляди древни еврейски артефакти, открити изпод мястото на храма. През последните години този съгласуван ислямски културен вандализъм доведе до формирането на групи като „Комитетът за предотвратяване на унищожаването на антики от Храмовия хълм“ и „Операция по спасяване на антиките на Храмовия хълм“, които са посветени на пресяването на товара на стотици камиони, представляващ най-горния почвен слой, премахнат от Храмовия хълм от вакъфа по време на строителството на подземната джамия в края на 90-те години. Коментирайки огромните количества ценни археологически материали, унищожени от вакъфа, световноизвестният археолог д-р Гавриел Баркай възкликва: „Те трябва да използват четка за зъби, а не булдозер... Това са престъпни деяния, които нямат място в една цивилизована страна!“⁵

В Истанбул се намира Света София, някога най-голямата християнска църква в света. Днес тя е едновременно джамия и музей. Веднага след като Мехмет Завоевателят превзема Константинопол през 1453 г., Света София бива превърната в място за мюсюлманско поклонение. Християнските икони и символи биват унищожени или скрити. На тяхно място има големи плочи, покрити със златна арабска калиграфия, възхваляващи имената на Аллах, Мохамед и Али. Въпреки че днес Света

София се смята за музей, на мюсюлманите все още е разрешено да се молят там.

От друга страна, на християните и на християнските групи е забранено да се молят открито в това, което някога представлявало сърцето на източното християнство. От външната страна, там където кръстът някога увенчавал огромната структура, сега седи виден полумесец.

В централен Афганистан в продължение на повече от 1500 години се издигали древните будистки статуи на Бамиян, издълбани от твърди пясъчни скали. Осъждайки тези статуи като идоли, през март 2001 г. лидерът на талибаните, молла Мохамед Омар, заповядва да бъдат напълно унищожени с динамит.

През последните години историческият лондонски квартал Тауър Хамлетс, превръщайки се в дом на нарастващо мюсюлманско имигрантско население, стана свидетел на систематичното елиминиране на множество християнски исторически обекти. Това, което някога беше църквата Сейнт Мери Чърчърд, исторически манастир, датиращ от 1122 г., сега е Алтаб Али Парк. В единия ъгъл на парка се намира така нареченият „Шахид Минар“ („Паметник на мъчениците“), реплика на национален паметник в Дака, Бангладеш.

Отново, един подобен списък би могъл буквално да запълни томове. Навсякъде, където ислямът се разпространява, завоюваната култура бива постепенно заличавана, символите и свидетелствата на тази предишна култура биват унищожавани. Религията на покорените народи е тази, която най-вече се взема под прицел. Това е наследството на исляма, съвършеното изпълнение на критерия от Даниил 2:40. Ислямът е смазваща сила, която „тъпче всичко с крака“. Докато Ислямският халифат до голяма степен изпълнява това библейско описание, много трудно е за Римската империя да се вмести в него. Разграничението между тези две империи трябва да се вземе сериозно предвид, когато се опитваме да разберем идентичността на четвъртата империя.

Крахът на Четвъртото царство

Вторият проблем за римската идентификация на Четвъртата империя е критерият от Даниил 2:34-35. Този път, вместо възхода на четвъртото

царство, тези стихове говорят за неговата гибел – деня на неговото унищожение. Този текст говори за завръщането на Месията и Неговото царство. Царството му е описано като „скала, изсечена, но не с човешки ръце“. Месианското царство изрично унищожават последното царство на Антихриста. Но по този начин виждаме, че поради унищожението на царството на Антихриста, Вавилон, Мидо-Персия и Гърция също биват унищожени „същевременно“:

“Ти си гледал додето се е отсякъл камък, не с ръце, който е ударил образа в нозете му, които са били от желязо и кал, и ги е строшил. *Тогава желязото, калта, медта, среброто, и златото са се строшили изведнъж* (или “същевременно” - бел.пр.), и са станали като прах по хармана лете; вятърът ги е отнесъл, и за тях не се е намерило никакво място. А камъкът, който ударил образа, е станал голяма планина и е изпълнил целия свят.” — Даниил 2:34-35 NKJV

Просто казано, ако Римската империя беше напълно възродена днес до границите на нейната най-голяма експанзия и Исус се завърне и я унищожеше напълно, то Вавилон, Мидо Персия и Гърция нямаше да бъдат унищожени „същевременно“ поради това. Въпреки че голяма част от поземлените владения на тези империи ще бъдат унищожени, приблизително две трети от всичките три империи ще останат недокоснати. От друга страна, ако ислямският халифат се възроди напълно днес и Исус се завърне и завладее тази империя, Вавилон, Мидо-Персия и Гърция също ще бъдат напълно унищожени. Отново ислямският халифат изпълнява критериите и изискванията на текста, докато Римската империя не го прави.

Контекст, контекст, контекст

Но въпреки доказателствата, които разгледахме досега, много западници ще продължат да се затрудняват с идеята, че пророчеството не говори за Римската империя. За западниците е трудно да разберат, че тълкуването на вавилонското пророчество чрез римско тълкуване в крайна сметка е вярно само през западната перспектива и западния обектив на историята. Тъй като западната култура проследява своята история и голяма част от своята култура през Римската и Гръцката империя, западниците са естествено склонни да приемат за дадено, че Библията също разглежда историята от западна гледна точка. От съществено значение е западниците

да излязат от своя западноцентричен мироглед и да обмислят действителния контекст на пасажа.

Контекстът на този пасаж е сън, даден конкретно на Навуходоносор, царя на Месопотамия, относно царствата, които щели да наследят неговото царство. Въпреки че крайният контекст и фокус на цялото библейско пророчество е Йерусалим и Израел, този пасаж бива разкрит във Вавилон, на вавилонски цар относно царства, които щели да наследят неговото. Това се вижда ясно в текста:

“Ти, царю, си цар на царете... Ти си златната глава! След тебе ще се издигне *друго* царство, по-малко от твоето, и още едно трето царство от мед... Четвъртото царство ще бъде укрепено като желязо...” — Даниил 2:37-40 NKJV

Сънят нямаше за цел да разкрие бъдещето на Америка, нито пък имаше за цел да разкрие бъдещето на Европа. Вместо това сънят просто показва на Навуходоносор онези царства, които щели да наследят неговото. Нека прегледаме накратко историята на региона, за да разберем защо Римската империя не е включена в съня на Навуходоносор.

Бъдещето на Вавилон

Точно както бива обявено в пророчеството, Вавилон наистина пада в ръцете на Мидо-Персийската империя. По-късно Мидо-Персийската империя също бива завладяна от Гръцката империя при Александър Велики. Мидо-Персия и Гърция били много сходни по обхват и региони, които контролирали. И двете много недвусмислено наследяват Навуходоносор, управлявайки Вавилон. Но по време на завладяването на региона от Александър, той умира преждевременно, оставяйки империята си да бъде разпределена сред неговите генерали или наследници. Това разделение на четири части на Александрийската гръцка империя е разгледано много подробно в Данаил 8 и 11. Най-значимата от тези части е династията на Селевкидите, която управлявала голяма част от Близкия изток от съвременна Турция чак до Пакистан и Афганистан. Но в крайна сметка силата на династията на Селевкидите също отслабва, сигнализирайки окончателния упадък на гръцкото елинистично господство над Близкия изток. През този период партските народи идват на власт в региона. Партите са мидо-персийско племе от северен Иран, което контролира голяма част от Близкия изток за около 500 години. След партския период, Сасанидите, друг персийски народ, успяват да

консолидират властта в целия регион, поддържайки контрол за още 400 години, докато не биват завладени от нахлуващите арабски мюсюлмани. Както владетелите, така и народите на партите и сасанидите се считали за мидо-персийци. Периодът на тяхното управление може с право да се разглежда като значително намалено, но остатъчно продължение на живота на Персийската империя. Това намалено продължение на Персийската империя всъщност се споменава по-късно в Даниил 7:

“Властта беше отнета също и от другите зверове, а животът им беше продължен само до определено време.” — Даниил 7:12

Поради техния персийски етнос и идентичност, партите и сасанидите не биват третираны като отделни империи в съня на Навуходоносор. Едва когато мощният и добре организиран ислямски халифат идва и напълно завладява целия регион, сънят описва следващото „царство“. Така първите четири части на статуята, както ще разгледаме в тази глава, са както следва:

1. Глава от злато: Вавилонската империя
2. Гърди и ръце от сребро: Мидо-Персийската империя
3. Корем и бедра от бронз: гръцки Империя
4. Железни крака: Ислямският халифат

Прескачайки Рим?

Предлагайки горното разбиране на съня на Навуходоносор, открих, че повечето хора са скептични, поради това че Римската империя не е включена във видението, но никой никога не е имал затруднения с факта, че Партската и Сасанидската империи не са включени. И това е при положение, че Партската империя управлява региона повече от сто години преди раждането на Римската империя в Европа. Но когато започнем с осмислянето на вавилонския контекст на съня, тогава липсата на Рим е напълно логична. Както вече видяхме, докато ислямският халифат наистина завладява напълно целия регион на древен Вавилон, както и всички бивши владения на Мидо-Персия и Гърция, Римската империя не завладява всички тези региони. Когато сравним карти на Мидо-Персия или Гърция с карта на Римската империя, става съвсем ясно, че господството

на Римската империя е било значително по-на запад. Римската империя не съответства на контекста на съня и затова не е била включена.

Източната кампания на император Траян

През по-голямата част от своето приблизително 1500-годишно съществуване границите на Римските империи били твърдо установени на около 500 мили западно от Вавилон. Имало обаче един много кратък период, когато това не било така. През 116 г. сл. Хр. император Траян решава да разшири Римската империя още по на изток. Той пресича Ефрат, плава по река Тигър и установява временен контрол над древните руини на градовете Вавилон и Суза. Но в рамките на кратък период от само няколко месеца се случват три неща, които щели да принудят Рим да изостави завинаги кратката си власт над Вавилон. Първо в Юдея избухва бунт сред евреите. Това изисквало значително разполагане на войски, за да се отговори на бунта. Второ, покорените парти започват да се съпротивляват на римското нахлуване в техните територии. И трето, Траян претърпява това, което много историци смятат за инсулт. Той бързо се оттегля от региона и след седмици бива мъртъв. Римляните биват принудени да се откажат от своята много кратка власт над Вавилон и Месопотамия. Избраният наследник на Траян, Адриан, префект на източните римски провинции, виждайки глупостта на кратките усилия на Траян да разшири империята на изток, изтегля римските войски както от Вавилон, така и от Армения и официално обявява, че границите на Римската империя остават завинаги на запад отвъд Ефрат. Както историкът Дийн Меривейл обобщава,

“Отвъд Ефрат нямало почва, в която римските институции биха могли да пуснат корени, докато разходите за поддържането им биха били напълно изтощителни.”⁶

Тъй като сънят на Навуходоносор е пророчество, съсредоточено върху Вавилон, занимаващо се с период, който обхваща над 2600 години, много краткият престой на Римската империя в Месопотамия просто не е бил от достатъчно значение, за да бъде включена тя като едно от металните подразделения. Единствените империи, които биват включени, са трите империи, които всъщност завладяват и установяват значително управление над Вавилон и по-големия заобикалящ го регион.

Стъпалата от смесено желязо и глина

След като описва краката от желязо, Даниил започва да описва стъпалата, представляващи смес от желязо и изпечена глина. Въпреки че цялостният акцент на пророчеството е поставен върху „четвъртото царство“, последната империя преди завръщането на Исус, то технически не представлява краката от желязо, а стъпалата от смес от желязо и глина. Или може би по-уместно е да се каже, че четвъртата империя ще се състои от две фази. Ключът към разглеждането на тази двойна фаза на четвъртата империя се състои в следната част от пасажа:

“Главата на тази статуя беше от чисто злато, гърдите и ръцете ѝ – от сребро, коремът и бедрата ѝ – от мед, краката ѝ – от желязо, ходилата ѝ – отчасти от желязо, отчасти от глина.” — Даниил 2:32-33

Буквално предаване дума по дума на оригиналния арамейски текст, подреден в хронологичен ред, ни дава следното разделение на статуята:

- Глава: чисто злато
- Гърди, ръце: сребро
- Корем, бедра: месинг
- Крака: желязо
- Стъпала: отчасти желязо, отчасти глина

Съвсем ясно е, че има не само четири, а по-скоро пет отделни секции на статуята. Съществува ясно разграничение между краката, които са описани „здрави като желязо“ (2:40) и стъпалата, които са описани като „отчасти силни и отчасти крехки“ (2:43). Има както четвърто, така и пето подразделение на статуята. Въпреки това, поради непрекъснатостта между краката и стъпалата чрез елемента желязо, както и поради факта, че Даниил никога не споменава никъде „петата империя“, също има причина да се смята, че тези две последни империи са до голяма степен свързани и трябва просто да се разбират като първа и втора фаза на четвъртата империя. Тази двойна империя е била разпознавана от много съвременни тълкуватели. Разбира се, повечето от тези учени и учители на Библията смятат, че четвъртата империя е Римската империя, а петата империя е възродена версия на Римската империя от последните дни. Въпреки това, както се твърди в тази глава, Римската империя не отговаря в достатъчна степен на критериите на текста, за да бъде смятана с увереност за четвъртото царство, докато ислямският халифат отговаря перфектно на

всички критерии. По този начин, според мнението на този автор, двете отделни фази на статуята биха били историческият ислямски халифат (крака от желязо) и възродена версия на ислямския халифат (стъпала от смесени желязо и глина).

В обобщение, заключаваме, че империите от съня на Навуходonosop трябва да се разбират по следния начин:

Илюстрация на статуята и империите (вж. английския PDF файл на стр.85 - бел.пр.)

<u>Глава от злато:</u> Вавилон
<u>Гърди и ръце от сребро:</u> Мидо-Персия
<u>Корем и бедра от бронз:</u> Гърция
<u>Крака от желязо:</u> Ислямски Халифат
<u>Стъпала от желязо и глина:</u> Възроден Ислямски Халифат

Разделено царство

В Даниил 2:41 ни се казва, че определяща характеристика на последното царство е, че то ще бъде „разделено“:

“Ходилата и пръстите, които си видял, направени отчасти от грънчарска глина и отчасти от желязо – това означава, че то ще е разделено царство,” — Даниил 2:41

Много коментатори са се опитвали да прилагат това описание към Римската империя, посочвайки разделянето на Западна и Източна Римска империя. Но това разделяне със сигурност не е нещо, което определя Римската империя. Западната Римска империя е основана през 27 г. пр. н. е. и се разпада през 476 г. сл. н. е. Източната Римска империя е основана през 330 г. сл. н. е. и се разпада през 1453 г. Така „разделянето“ на историческата Римска империя продължава само приблизително 140 години, по-малко от една десета от общото ѝ 1480-годишно съществуване. Така че, докато Римската империя със сигурност преживява период на разделяне, то „разделена“ със сигурност не е подходящ термин за определяне на цялостното ѝ съществуване.

От друга страна, „разделена“ е идеалният термин за описание на ислямската общност. Малко след като Мохамед умира, избухва разделение между *шиитите* (малцинствената секта, приблизително 14% от всички мюсюлмани), които смятали, че линията на правоприемниците, принадлежала на роднините на Мохамед, и сунитите (сектата, съставляваща 86% от всички мюсюлмани), на които имали чувството, че линията на правоприемниците принадлежала на сподвижниците на Мохамед или *сахабите*. Това разделение определя исляма от най-ранните му дни до днешно време. В продължение на години, докато войната в Ирак се развиваше, имахме привилегията да получаваме ежедневни доклади за междуобщностно насилие“ където сунити, убиваха шиити и обратното. Днес този термин просто се използва по отношение на вътрешноислямското насилие, което е толкова често срещано през цялата ислямска история. И така, още веднъж, справедливо е да се каже, че Римската империя не изпълнява критерия на Даниил 2:41, докато Ислямската империя го изпълнява съвършено.

Парадоксално, двама добре известни учители на пророчества, Дейвид Рейгън и Джейкъб Праш, критикуват теорията за ислямския антихрист, по-точно понеже твърдят, че нациите, които ще съставляват царството на Антихриста, трябва да са способни да постигнат единство, което винаги е убягвало на ислямския свят. Но тази критика погрешно предполага, че ислямският халифат изисква пълно мюсюлманско единство. Рейгън заявява:

“Друг проблем с мюсюлманското единство е, че цялата идея е в противоречие с едно от обещанията, които Бог е направил в Неговия завет с Исмаил” (Битие 16:10-12). В този завет, в който Бог обеща, че потомците на Исмаил ще бъдат многократно умножени и ще им бъде дадена цялата земя на изток от Израел, Бог също заявява, че арабските народи ще бъдат като диви магарета, защото винаги ще бъдат в конфликт помежду си. Както Джейкъб Праш посочва в своите писания по този въпрос, този аспект на завета с Исмаил се проявява в цялата история до наши дни чрез междуособните войни на арабите. Те са воювали помежду си в продължение на векове в предислямска Арабия. Мохамед вярвал, че можел да ги обедини чрез пропагандирането на монотеистична религия, но не успява. Сунитите (sic) и шиитите се мразят и враждуват помежду си още от 8-ми век... Праш обобщава проблема с арабското единство, като заявява: „Проклятието на Битие прави невъзможно ислямско единство да развие обединена империя, завладяваща Запада.”⁷

Съществуват три явни проблема с тази критика. Първо, казаното от Рейгън и Праш относно арабското и мюсюлманско разделение само потвърждава теорията за ислямския Антихрист. Защото, както току-що видяхме в Даниил 2:41, Писанието е недвусмислено относно това, че окончателната империя на Антихриста няма да бъде обединена единица, а по-скоро ще бъде разделена. Второ, самият пасаж, който Рейгън и Праш подчертават като посочващ разделената природа на арабския свят, само подкрепя идеята, че окончателната разделена империя на Антихриста може всъщност да бъде арабска империя. Докато Битие 16:11-12 ни казва, че арабските народи завинаги ще бъдат в конфликт, така също Писанията ни казват, че народите, които ще съставляват империята на Антихриста, ще бъдат разделени. И дори нещо повече от това, други пасажки също ни информират, че дори в последния час, докато се намират в земята на Израел, армиите на Антихриста ще се атакуват и ще се убиват помежду си:

“И по всички Свои планини ще призова меч против Гог, казва Господ Бог, мечът на всеки човек ще бъде против брата му.” — Йезекиил 38:21

“...всеки ще хване ръката на другия, всеки ще вдигне ръка против ръката на ближния си.” — Захария 14:13

И трето, но може би най-важно, както Рейгън, така и Праш не успяват да вземат предвид историческата реалност на ислямския халифат, който съществувал в стабилно, макар и етнически и религиозно разделено състояние в продължение на приблизително тринадесет века. Докато ислямският свят през последните десетилетия демонстрира факта, че не е в състояние да бъде доминиран от външна сила, независимо дали това е Русия или Съединените щати, в продължение на приблизително хиляда и триста години, тяхната история показва, че са напълно способни да бъдат доминирани от мюсюлманска сила.

Турците, например, управляват целия регион в продължение на около петстотин години. Тази реалност протича в свършена хармония с това, което Библията казва относно идващата империя на Антихриста. Това няма да бъде империя, съставена изцяло от доброволни поданици или нации. Единственият въпрос, около който империята на Антихриста ще изглежда обединена, е взаимната омраза към евреите и желанието да се унищожи Израел. В крайна сметка, възражението на Рейгън и Праш служи само за да демонстрира колко солидно е обоснована теорията за ислямския Антихрист както с Писанието, така и с историческия precedent.

Като последна мисъл относно разделението на четвъртото царство, много коментатори са гледали на двата железни крака на статуята като сочещи към Западната Римска империя, чиято столица била в Рим, и Източната Римска империя, чиято столица била в Константинопол. Има няколко проблема с тази позиция. Първо, както обсъдихме по-рано, Западната империя бива основана през 27 г. пр. н. е. и се разпада през 476 г. сл. н. е., но Източната Римска империя бива основана през 330 г. сл. н. е. и се разпада през 1453 г. Джон Уолворд е съгласен, че е най-добре да не се влага твърде много смисъл във фака, че има два крака. Уолворд цитира уникалния подход на британския коментатор Джефри Р. Кинг към това доста често срещано тълкувание:

“Тук откривам, че трябва да се присъединя към общоприетото тълкувание. Чувал съм да се казва повече от един или два пъти, че двата крака на изображението представляват Римската империя, защото през 364 г. сл.

Хр. Римската империя се разделя на две. Имало Източна империя със столица в Константинопол и Западна империя със столица в Рим. Два крака, разбирате ли. Добре. Но чакай малко! Да започнем с това, че разделянето става преди да стигнете до желязото! Двата крака започват под медта, освен ако този образ не е бил някакъв изрод... Така че виждате, не можете да направите нищо с тези два крака... Не мисля, че двата крака изобщо са от някаква значимост. И разбира се, ако искате да направите две части на Римската империя, които да бъдат представени от двата крака, вие сте в затруднение, защото Западната империя просъществува само няколко години. Източната империя просъществува до 1453 г. Трябва да накарате това изображение да стои на крака през повечето време!”⁸

Царството ще бъде „смесено“

Друго много интересно загатване относно етническата основа на последната фаза на четвъртото царство се намира в Даниил 2:43. Този конкретен стих е този, с който тълкувателите са се затруднявали, до голяма степен поради неговия доста загадъчен, подобен на гатанка характер:

“А че си видял желязо, смесено с гърнчарска глина, това означава, че хората ще се свържат един с друг чрез женитби. Но тези връзки няма да бъдат трайни, както желязото не споява глината.”

“А дето си видял желязо, *смесено* с гърнчарска глина, това значи, че те *ще се смесят* чрез човешкото семе, но не ще се слоят едно с друго, както желязо се не смесва с глина.” — Даниил 2:43 NKJV

Три пъти този стих използва една и съща дума, преведена по-горе като „смесени“, „смесват се“ и „смесват“. Това е арамейската дума „*араб*“. Първоначалната ми реакция, когато открих това, беше да го пренебрегна, смятайки, че твърде много напомня на стипендията за „библейския код“. Но това не е случай на намиране на дума, която означава нещо на английски и нещо различно на оригиналния език. На арамейски думата за „смесен“ е просто “Араб”. В древния Близък изток арабите били разглеждани като смесени пустинни народи. На иврит думата е „*ереб*“, а на арамейски „*араб*“. Тъй като различните потомци на Исмаил и Исав се женели с жени от различните пустинни езически племена, те по същество станали известни като „смесените“. Първото споменаване на източните пустинни народи като смесени се намира в Книгата на Неемия. След като

Книгата на закона бива преоткрита в Храма, целият Израел се събира, за да чуе публичния прочит на Словото:

“В същия ден, когато четяха от Мойсеевата книга на глас пред народа, откриха в нея, че амонци и моавци не трябва никога да влизат в Божието общество... И като чуха този закон, те отлъчиха всички чужденци, смесени (*`ереб*) с израилския народ.” — Неемия 13:1-3

След като прочитат Закона, евреите разбират, че им е забранено да вземат жени от смесените езически народи на пустинята. Конкретно споменати са амонците и моавците, които живеели в днешното Хашемитско кралство Йордания. По същество стихът казва, че „Когато хората чуха този закон, те изключиха от Израел всички, които бяха от арабски произход“. Отново, в древния Близък изток думата “смесен” и “Араб” били синоними. Самото име араби в своя етимологичен произход се отнася до смесените народи, които живеели предимно на изток от Израел. Ако някой просто прочете Даниил 2:43, буквалният превод би могъл да гласи следното:

“Както си видял желязо, смесено с гърнчарска глина, те ще бъдат *араби*; и така и те няма да останат обединени, точно както желязото не се *смесва* с глина.” — Даниил 2:43

Подобната на загадка природа на този стих, изглежда сочеща към главните народи, от които ще възникне четвъртата империя, напомня много на друг епизод в Даниил 5, където Даниил тълкува надписа на стената като сочещ към падането на Вавилонската империя, победена от мидяните и персите:

“Ето и значението на думите: *Мене* – Бог преброи дните на царството ти и му определи край; *Текел* – претеглен си на везните и си намерен твърде лек; *Перес* – царството ти е разделено и дадено на мидийците и персите.”
— Даниил 5:26-28

На арамейския език, използван в Даниил 5:28 „разделен“ (*Перес*) бива изтълкувано като значещо, че „персийските“ (*парас*) народи ще завладеят Вавилонската империя. По същия начин не е въобще неоснователно да се смята, че на арамейския, използван в Даниил 2:43 думата „смесен“ (*`араб*) може също да се разбира като означаваща, че „арабските“ (*`араб*) народи ще бъдат основните представители на четвъртото и последно царство.

Заклучение

Дотук ние разгледахме няколко пророчески пасажа от Стария завет относно завръщането на Месията, а сега приключихме с разглеждането и на първия опорен стълб на европейската теория за Антихриста. Въпреки факта, че по-голямата част от тълкувателите през църковната история са тълкували краката от желязо в Даниил 2 като отнасящи се до Римската империя, вместо това, както видяхме, съществува много по-солидна аргументация за ислямския халифат като изпълнение на този пасаж. Ако някой тълкува железните крака като Римската империя, тогава това предизвиква значително напрежение с множество други пасажи в пророците. Но ако железните крака представляват ислямския халифат, тогава се вижда, че посланието на Даниил 2 се съчетава безпроблемно с всички останали пасажи в пророците, говорещи за това, че Исус съди мюсюлманските нации и съседите на Израел в Деня Господен. Докато продължаваме да изследваме ключовите библейски текстове, говорещи за бъдещата империя на Антихриста, ние само ще продължим да виждаме този модел да се повтаря. Въпреки често сложните, подобни на пъзел, мулти-инвазионни, многостранни сценарии, подкрепяни от много учители на пророчества, това, което ще видим е, че всички пророци всъщност разказват една и съща обща история. Разбирането на тази история е много по-лесно от това, в което мнозина са го превърнали. Въпреки че всички пророци разказват тази история чрез различни средства и видяна през различни лещи, същата обща история се разказва отново и отново.

Карта: Вавилонска империя (ок. 600 г. пр.н.е.)⁹ (вж. стр. 92 от английския PDF *Islamic Antichrist - бел.пр.*)

Контекстуалният епицентър на съня на Навуходоносор, градът Вавилон, е отбелязани с голямата черна точка. Радиусът на точката се простира приблизително на 175 мили във всяка посока от Вавилон.

Карта: Мидо-Персийската империя (ок. 530)¹⁰ (вж. стр. 93 от английския PDF *Islamic Antichrist - бел.пр.*)

Мидо-Персийската империя смазва целия регион както на града, така и на цялата Вавилонската империя.

Карта: Александрийска гръцка империя 11 (вж. стр. 94 от английския PDF Islamic Antichrist - *бел.пр.*)

Подобно на Мидо-Персийската империя преди нея, Александрийската гръцка империя също смазва почти целия регион както на града, така и на цялата Вавилонската империя.

Карта: Римска империя (ок. 54-70 г. сл. н. е.)¹² (вж. стр. 95 от английския PDF Islamic Antichrist - *бел.пр.*)

Освен кратката екскурзия на Траян на изток в края на 116-117 г. сл. Хр., Римската империя остава далеч на запад от Вавилон през по-голямата част от своето 1500-годишно съществуване. Освен това тя оставя над две трети от Мидо-Персийската и Гръцката империи напълно недокоснати, като не успява да изпълни библейското изискване за унищожаване на „всички други“.

Карта: Ислямски халифат (ок. 632-1923) (вж. стр. 96 от английския PDF Islamic Antichrist - *бел.пр.*)

Ислямският халифат напълно смазва Вавилонската, Мидо-Персийската и Гръцката империи. Освен завладяването на техните територии, в повечето случаи, той също успява да наложи собствената си култура (арабска), религия (ислям) и език (арабски).

Карта: Нацията Израел, заобиколена от нации с мюсюлманско мнозинство (вж. стр. 97 от английския PDF Islamic Antichrist - *бел.пр.*)

Тук земята на Израел е отбелязана със звезда, заобиколена от регионите, които някога са били под контрола на Ислямския халифат. Взимайки предвид израелцентричността на библейските пророчества, кое би изглеждало по-актуално за Израел и Божия пророчески план: Европа или ислямският свят?

Бележки

1 Стивън Л. Милър, „Даниил: Нова американска коментарна поредица“ (Нешвил, Тенеси, Бродман и Холман, 1994 г.) стр. 96

2 Джон Уолворд, *“Даниил: Ключът към пророческото откровение”* (Moody, Chicago, 1989), стр. 68-69 Звярът от Средния Изток:

3 Макор Ришон, 22 май 1998 г. 4 *„Евреите нямат връзка с Йерусалим“*, Palestinian Media Watch, 9 юни 2009 г., http://www.palwatch.org/main.aspx?fi=636&fld_id=636&doc_id=1105.

5 <http://www.templemount.org/recent.html>

6 Дийн Меривалес, *Римска империя*, том 3, стр. 192), както е цитирано в Parthia, George Rawlinson, (Cosimo, Ню Йорк 2007), стр. 313, 314

7 Дейвид Рейгън, *“Мюсюлманската теория за антихриста: оценка”* http://lamblion.com/articles/articles_islam6.php

8 Уолворд, стр. 71-72

9 Муди, *“Библейски атлас”* (Чикаго, Илинойс, Moody, 2009) р. 197

10 Муди, Атлас, стр. 204-205

11 Муди Атлас, стр. 208 12 *“Историческият атлас на Древен Рим”*, (Лондон, Mercury Books, 2005) стр. 96-97

Глава 6

Даниил 7: Видението на Даниил за четирите звяра

В последната глава разгледахме Даниил 2 и съня на Навуходоносор за металната статуя. Установихме, че сънят ни насочва към поредица от четири исторически империи, кулминиращи с възродена версия на ислямския халифат. Завършихме главата, като обсъдихме факта, че всички пророци в цялата Библия разказват една и съща основна история. Въпреки че всички те пророкуват чрез събитията и обстоятелствата на собственото си време, крайната картина, която рисуват, е една и съща. Но въпреки факта, че всички те разказват една и съща основна история, те често подчертават различни аспекти от тази история, гледат я през различни лещи или използват различни четки, за да нарисуват една и съща картина. Разглеждайки Даниил 7ма глава, ще видим, този модел да продължава. Отново се рисува същата картина на четири последователни исторически езически империи, последвани от една последна империя от последните дни. Този път обаче, вместо да използва образа на метална статуя, историята е разказана чрез символиката на четири звяра. Ефрем Сириец, християнски коментатор от 4-ти век, обсъжда факта, че това видение е просто повторение на съня на Навуходоносор:

“Настоящото видение на Даниил идеално се вписва във вече споменатия сън на Навуходоносор, в който той вижда една статуя, и то формира едно и също пророчество заедно с него.”¹

Джон Уолворд повтаря същия консенсус сред съвременните библейски учени:

“Тълкувателите на книгата Даниил, независимо дали са либерални или консервативни, като цяло се съгласяват, че 7ма глава е в известен смисъл повторение на 2ра глава и говори за същите четири империи.”²

Докато образите на Даниил 2 са предадени чрез сън, даден на Навуходоносор, образите на Даниил 7 идват от сън, даден на Даниил:

“В първата година на вавилонския цар Валтасар Даниил видя сън и видения в главата си върху леглото си. Тогава написа сънят и разказа същността на работите. Даниил проговаряйки, рече: “Видях в нощното си видение, и ето, четирите небесни ветрища избухнаха върху голямото море. И четири големи звяра възлязоха из морето, различни един от друг.” — Даниил 7:1-3

Въпреки че Даниил успя да разтълкува съня на Навуходоносор, когато получи собственото си видение, той помоли ангела за по-пълно обяснение:

“Приблжих се до един от присъстващите и го попитах какво означава всичко това. Той започна да говори и ми обясни неговото значение:” — Даниил 7:16

Ангелът обясни, че четирите звяра са четирима царе:

“Тези четири големи звяра означават, че четирима царе ще се издигнат от земята.” — Даниил 7:17

Както в съня от Даниил 2, царете тук също представляват царства. Иполит от Рим, един от най-важните християнски теолози от 3-ти век, обсъжда значението на пророчеството:

“Тъй като разни зверове бяха показани на благословения Даниил и те бяха различни един от друг, трябва да разберем, че същността на разказа не се занимава с определени зверове, а под типа и образа на различни зверове представя царствата, които са се издигали в този свят...”³

Докато идентичността на четирите звяра бива разкривана, виждаме, че те съвършено съответстват на четирите царства в съня на Навуходоносор.

Крилат лъв

Първият звяр е лъв с орлови крила:

“Първият бе като лъв и имаше орлови крила; а, като го гледах, крилата му се изскубнаха, и той се издигна от земята и биде заставен да се изправи на две нозе като човек, и даде му се човешко сърце.” — Даниил 7:4

Много коментатори разглеждат лъва като подходящ символ за Вавилон. Самият Навуходоносор е споменат от пророк Йеремиа като „лъв от прииждането (или “гъсталаците” - *бел.пр.*) на Йордан“ (Йеремиа 49:19). Над 120 лъва, изработени от цветни глазирани керамични тухли, украсяват „Улицата на процесите“ на древната столица Вавилон. Улицата на процесията бил ограден път, водещ към изхода на града през портата на Ицар. Ицар, месопотамска богиня, почитана както от асирийците, така и от вавилонците, била представяна от лъв. Тогава крилатият лъв би съответствал на главата от злато в Даниил 2. Коментарът „и даде му се човешко сърце“ често се разбира като отнасящ се до смирението на цар Навуходоносор, за което се разказва в Данаил 4.

Мечка.

Следващото царство, което ще се появи, е изобразено чрез символиката на мечка, наклонена на една страна:

“След това, ето друг звяр, втори, приличен на мечка, който се повдигна от едната страна, и *имаше* три ребра в устата си между зъбите си; и му думаха така: Стани, изяж много месо.” — Даниил 7:5

Мечката, наклонена на една страна представлява Мидо-Персийската империя, в която персийската част била много по-силна от мидийската. В символиката на трите ребра в устата на мечката, както древните, така и съвременните коментатори виждат трите провинции Мидия, Персия и Вавилон. Както заявява Йероним в края на 4-ти век:

“Затова са и трите ребра в устата на персийското царство на вавилонците, мидяните и персите, всички от които били сведени до едно царство.”⁴

Четириглав леопард

Третият звяр, който предстояло да се появи представлява четириглав леопард:

“Подир това, като погледнах, ето друг *звяр*, приличен на леопард, който имаше на гърба си четири птичи крила: тоя *звяр* имаше и четири глави; и даде му се власт.” — Даниил 7:6

Почти толкова бързо, колкото Александър Велики завладява Близкия изток, толкова бързо приключва и животът му през 323 г. пр.н.е. След смъртта му огромната империя на Александър бива разделена от генералите, приятелите и членовете на семейството на Александър. Това, което последва, биват приблизително петдесет години войни между тези различни наследници, известни като диадохи. До трети век царството на Александър до голяма степен се контролира от четири династии. Тези четири разделения са следните:

- Династията на Птолемиите, управляваща Египет
- Династията на Селевкидите, управляваща региона, простиращ се от съвременна Турция до Афганистан и Пакистан
- Династията на Лизимахеите, управляваща съвременната област на България
- Династията на Касандрия, управляваща региона на Македония или днешна Гърция.

Четвърти *звяр*

Този четвърти *звяр* е свързан с четвъртото царство на Даниил 2. Докато *звярът* тук има железни зъби, четвъртото царство на Даниил 2 е представено от железни крака. В Даниил 2, акцентът беше върху съкрушителната сила на четвъртото царство. Тук също многократно се подчертава, че четвъртото царство е царство, което ще смаже, погълне и стъпче народите и царствата, които е завладяло:

“Подир това, като погледнах в нощните видения, ето четвъртият *звяр*, страшен и ужасен и твърде як; той имаше големи железни зъби, с които *пояждаше и сломяваше, като стъпкваше останалото с нозете си;*” — Даниил 7:7

„Тогавя поисках да узная истината за четвъртия *звяр*, който се различаваше от всичките други и бе твърде страшен, чиито зъби бяха железни и ноктите му медни, *който пояждаше и строшаваше, а останалото стъпкваше с нозете си,*” — Даниил 7:19

Въпреки че преобладаващото мнозинство от тълкуватели през цялата история на Църквата са вярвали, че този четвърти звяр представлява Римската империя, както обсъдихме в предишната глава, Римската империя в много отношения е всичко друго освен разрушителна империя. Вместо това тя била по-скоро градивна, често добавяйки инфраструктура, ред и закон към земите, които завладявала. На свой ред, ислямската империя, където и да се разпространявала, най-често била разрушителна сила за народите и културите, които завладявала. Както споменахме в предишната глава, днес в древното сърце на ранната християнска църква, малките християнски общности често са изправени пред трудности, като много от тях се борят за самото си оцеляване. Докато градовете Антиохия, Александрия и Йерусалим някога били процъфтяващи столици и крепости на Църквата, днес местните християнски общности там са сянка на това, което били някога. От друга страна, в столицата Рим, целият град бил „християнизиран“. Докато ислямският халифат сломява християнската църква и Божия народ, то християнската църква в крайна сметка е тази, която надделява над и завладява Римската империя. Както се опитаме да докажем относно Даниил 2, също така и тук, описанията на четвъртото царство наистина не съвпадат с Римската империя, но отговарят напълно на описанието на ислямския халифат.

Десетте рога представляват възраждането на Четвъртото царство

От звяра израстват десет рога. Тези десет рога представляват съживения ислямски халифат и съответстват на краката от желязо и глина в Данаил 2. Много коментатори също виждат десетте рога като отговарящи конкретно на десетте пръста на статуята.

“[Той] пояждаше и сломяваше, като стъпкваше останалото с нозете си; той се различаваше от всичките зверове, които бяха преди него; и имаше десет рога.” — Даниил 7:7

Казва ни се, че десетте рога представляват десет царе или царства, които ще съставят идващата империя на Антихриста:

“А за десетте рога, те са десет царе, които ще се издигнат от това царство;” — Даниил 7:24

Малкият рог е Антихристът

Тогава измежду десетте рога Даниил вижда да излиза друг рог. Този единадесети рог изглежда изкоренява три други рога и след това поема пълен контрол над всичките десет:

“Като разглеждах роговете, ето, между тях излезе друг рог, малък, пред който три от първите рогове се изкорениха; и ето, в този рог имаше очи като човешки очи, и уста, които говореха надменно.” — Даниил 7:8

Това въведение на „малкия рог“ е мястото, където това видение се простира отвъд информацията, разкрита в съня на Навуходоносор. Докато Даниил 2 разкрива предстоящите четири империи, тази част от откровението на Даниил ни запознава с лидера на последното царство.

“Тогава поисках да узная истината за четвъртия звяр, който се различаваше от всичките други и бе твърде страшен, чиито зъби бяха железни и ноктите му медни, който пояждаше и строшаваше, а останалото стъпкваше с нозете си, и за десетте рога, които бяха на главата му, и за другия рог, който излезе, и пред който паднаха три, *тоест*, за оня рог, който имаше очи и уста, които говореха надменно, и който наглед бе по-як от другарите си. Гледах същия рог като воюваше със светиите и превъзможваше против тях, докато дойде Древният по Дни, и се извърши съд за светиите на Всевишния, и настана времето, когато светиите завладяха царството.” — Даниил 7:19-22

Виждаме “малкия рог“ да говори помпозни думи и да преследва Божия народ. Християните обикновено наричат този индивид Антихриста. Както се случва няколко пъти в цялата глава, информацията се повтаря:

“А за десетте рога, те са десет царе, които ще се издигнат от това царство; и след тях ще се издигне друг, който ще се различава от първите, и ще покори трима царе. Той ще говори думи против Всевишния, ще изтощава светиите на Всевишния, и ще замисли да промени времена и закони; и те ще бъдат предадени в ръката му до време и времена и половина време. Но когато съдилището ще заседава, ще му отнемат владичеството, за да го изстребят и погубят до край.” — Даниил 7:24-26

Действията на Антихриста, върху които се поставя най-голям акцент, са помпозните му и богохулни думи срещу „Всевишния“, както и преследването му на Божия народ.

“Тогава поисках да узная истината за четвъртия звяр, който се различаваше от всичките други и бе твърде страшен, чиито зъби бяха железни и ноктите му медни, който пояждаше и строшаваше, а останалото стъпкваше с нозете си” — Даниил 7:19

След като наблюдава и размишлява върху разрушителната сила на Антихриста и неговото царство, Даниил описва собственото си състояние като „много разтревожено“ (NKJV):

“Тук е краят на това нещо. Колкото за мене, Даниила, размишленията ми ме смущават много, и изгледът на лицето ми се измени; но запазих това нещо в сърцето си.” — Даниил 7:28

Коментаторът Глисън Арчър разглежда основната причина за дълбоката загриженост на Даниил:

“От всички зверове, които Даниел видя, той гледаше на четвъртия звяр с най-голямо любопитство и страх. (ст. 19), защото не приличаше на животно, познато на човешкия опит. Той се чудеше по-специално за десетте рога, от които се появи малкият рог (ст.20) и на който беше позволено да победи Божия народ (ст.21). Даниил разбра какво би означавало това на практика за политическото благополучие на истинските вярващи и настръхна от перспективата те да бъдат смазани от този хулител на Бога.”⁵

Разглеждането на този аспект на пророчеството е от особена важност за нас. Както вече обсъдихме, поглеждайки по-голямата картина, виждаме, че Римската империя била относително толерантна империя през историята. Разбира се, когато римските легиони реагирали на бунт, те били доста брутални. Римската империя е тази, която унищожава Йерусалим и храма през 70 г. сл. Хр., смазвайки еврейския бунт и същевременно убивайки или заточвайки големи множества. Но отново, това беше отговор на бунт, инициран от еврейската нация. Докато провинциите на Рим плащали данъци доброволно и признавали авторитета на Цезар, те не били „смазани“. През по-голямата част от дните си под римска хегемония, еврейската нация не живеела в твърде потиснато състояние и ѝ било позволено да практикува юдаизма свободно. Същото важи и за християнската общност, докато Римската империя със сигурност понякога преследва ранната християнска църква, поглеждайки по-голямата картина, виждаме, че християнството в крайна сметка заразява и завладява Римската империя със своето послание. С право може да се

каже, че в крайна сметка Църквата печели победа над Римската империя. А не обратното. Просто не може да се каже, че Римската империя смазва и поглъща Църквата, докато дори останалото не бива стъпкано. Още веднъж, въпреки че е възможно да се разгледат периоди от историята на Римската империя, за да се намерят нюанси на изпълнение на това пророчество, съществуват и значителни проблеми с това тълкуване. От друга страна, когато разглеждаме империята на исляма, независимо дали говорим за регионите на Вавилон, Мидо-Персия или Гърция, еврейския народ или християнската църква, всички те биват смазани, погълнати и стъпкани. Така както видяхме в Даниил 2, така също и тук се оказва, че Римската империя съответства на описанията в текста само с огромна трудност. Ислямският халифат обаче отговаря точно на описанията. В заключение, следната идентификация и корелация на четирите звяра е както следва:

ДАНИИЛ 2	ДАНИИЛ 7	ИМПЕРИЯ
Глава от злато	Лъв	Вавилон
Гърди и ръце от сребро	Мечка	Мидо-Персия
Корем и бедра от бронз	Леопард	Гърция
Крака от желязо	Четвърти звяръ	Ислямски халифат
Стъпала от желязо и глина	Десет рога	Възроден ислямски халифат

Еврейската позиция

Въпреки факта, че голяма част от християнската църква е гледала през историята на последното царство на Антихриста като на европейско царство, много от еврейските равини и мъдреци отдавна са тълкували последното царство на десетте рога като арабско или блискоизточно царство. В *“Йезекиил, коментар, антологизиран от талмудски, мидрашки и равински източници”*, четем:

“Мидраш коментира, че тези десет рога символизируют десетте царе на Четвъртото царство, а единадесетият рог е последният цар, срещу когото Израел ще се изправи. Всички тези царе, подчертава Мидраш, трябва да бъдат потомци на Исав. Изводът е, че царят и инициаторът на кампанията срещу Израел ще бъде от Исав-Едом.”⁶

Удължаването на живота, обяснено

Въпреки относителната ясния начин, който тази глава изглежда успоредна на Даниил 2, има много тълкуватели, които виждат тези четири звяра като нещо съвсем различно от четирите царства на Даниил 2. Причината за тенденцията това видение да се отделя от съня на Навуходоносор са следните два стиха:

“Тогава погледнах по причина на гласа на надменните думи, които рогът изговаряше; гледах, докато звярът беше убит и тялото му – погубено и предадено да се изгори с огън. А колкото до другите зверове, тяхното владичество беше отнето; животът им обаче бе продължен до определено време.” — Даниил 7:11-12

Начинът, по който мнозина са тълкували този пасаж, е, че след унищожаването на последната империя — империята на Антихриста — другите три царства ще живеят известно време. Така, пасажът се тълкува сякаш иска да каже, че и четирите царства са съвременници, съществуващи по едно и също време. Зверовете често биват идентифицирани като например лъвът като Америка или Англия, мечката като Германия или Русия, леопардът като исляма и отново, четвъртият звяр като Римската империя.

Проблемът с този възглед, разбира се, е, че се основава на погрешно разбиране относно това, което тези стихове казват. Те не казват, че другите три царства ще бъдат съвременници на последната империя на Антихриста. Идеята е просто да се противопостави естеството на унищожението на последната империя, което ще бъде внезапно, обезателно и пълно, с естеството на унищожението на другите империи преди нея, които въпреки че били завладявани, често оцелявали до известна степен в империята, която ги завладявала. С други думи, докато Гръцката империя била завладяна от римляните, тя до голяма степен продължила да живее в Римската империя. Както обсъдихме накратко в последната глава, гръцкият език бил общ език в целия Близък изток под римска хегемония. Римляните всъщност възприемат гръцкия пантеон на боговете като свой

собствен, променяйки имената им, но продължавайки да вдъхват живот в платната на гръцкия култ. Докато царството на Антихриста ще бъде унищожено от царството на Месията, другите царства няма да претърпят такова незабавно и абсолютно унищожение. И отвъд съпоставянето на пълното и тотално унищожение на империята на Антихриста с предишните империи, целта на тези пасажии също е да го противопоставят на идващото месианско царство, което никога няма да бъде унищожено:

“Гледах в нощните видения, и ето, един като човешки син идеше с небесните облаци и стигна до Древния по Дни; и доведоха го пред Него. И Нему се даде владичество, слава и царство, за да му служат всичките племена, народи и езици. Неговото владичество е вечно владичество, което няма да премине, и царството Му е *царство*, което няма да се разруши.” — Даниил 7:13-14

Вечната природа на месианското царство бива заявявана отново и отново в цялата глава:

“Но светиите на Всевишния ще приемат царството, и ще владеят царството до века и до вечни векове.” — Даниил 7:18

“А царството и владичеството и величието на царствата, които са под цялото небе, ще се дадат на хората, *които* са светиите на Всевишния, Чистото царство е вечно царство, и на Когото всичките владичества ще служат и ще се покоряват.” — Даниил 7:27

Това е смисълът на този пасаж. Няма причина да го разглеждаме като доказателство, че всички тези други империи съществуват едновременно като съвременници.

Бележки:

1 Ефрем Сириец, *Коментар на Данаил 7.4*, цитиран в Древен християнски коментар върху Писанията, том XIII (Дауърс Гроув, Илинойс, InterVarsity Press, 2008 г.) стр. 223

2 Джон Уолворд, *Даниел: Ключът към пророческото откровение* (Moody Press, Чикаго, 1989 г.) р. 153 3 Иполит, Схолия върху Даниил 7.

3, както е цитирано в *Древен християнски коментар върху Писанията*, том XIII (InterVarsity, Dowers Grove, Илинойс, 2008 г.) р. 222

4 Йероним, *Коментар на Даниил 7.5*, цитиран в *Древен християнски коментар върху Писанията*, том XIII (InterVarsity, Дауърс Гроув, Илинойс, 2008 г.) стр. 224

5 Глийсън Л. Арчър, джунниър, *Експозиционният библейски коментар*, том 7, Даниил – Малки пророци (Zondervan, Grand Rapids, 1985), р. 93

6 АртСкроул, *Серия върху Танака, Йезекиил*, коментар, антологизиран от талмудически, мидрашки и равински източници (Бруклин, Ню Йорк, Mesorah Publicatios, 1989) р. 582

Глава 7

Даниил 9:26: Народът на бъдещия принц

През последните няколко години, докато се опитвах да формулирам и обясня библейската аргументация на теорията за ислямския Антихрист, имах възможността да обсъдя тези неща с няколко видни, международно известни учители по пророчества, които подкрепят европейската теория за Антихриста. Без изключение, пасажът, който всеки учител е цитирал като основа за отхвърляне на ислямската теория за Антихриста, винаги е бил Даниил 9:26, пасаж, който говори за „народа на бъдещия принц“. Въпреки че това е само един стих, тежестта, която носи в съзнанието на мнозина, е огромна. Втората причина, поради която мнозина отказват да вземат под внимание теорията за ислямския Антихрист, е традицията. Всъщност аз уважавам скептицизма, тъй като не съм сред тези, които гледат негативно на традицията. Работата на верните християни е да предадат на следващото поколение правилните доктрини и практики, които са получили от своите бащи във вярата. Традицията има за цел да запази истината и да предпази от промъкващи се заблуди. Всеки път, когато човек се отклонява от традицията, дори и в малки отношения, аз вярвам, че това трябва да се прави само с голямо смирение и след много внимателно обмисляне, придружено от молитва. Но ако след като човек е изследвал определена традиция в правилния дух, със смирение и страх от ГОСПОДА, и е установил, че тази традиция е погрешна, тогава той трябва да се придържа по-скоро към истината, а не към традицията. Изучаваха този пасаж в най-малки детайли в продължение на години, консултирал се с коментарите и мненията на много други верни хора и разгледал всички възможности, аз с увереност мога да кажа, че традиционното римскоцентрично тълкуване на Даниил 9:26 е погрешно. Ако сте човек, като мен, придържал се за дълго време към традиционното тълкуване, но сте ревностен за истината, ако желаете да преразгледате предишните си предположения, тогава тази глава е написана за вас.

Кои са хората на бъдещия принц?

Както споменах по-горе, през последните няколко години, винаги когато съм обсъждал ислямската парадигма за последното време публично, това,

което често съм срещал на практика навсякъде, е почти рефлексивно позоваване на Даниил 9:26. В следващия коментар д-р Рон Роудс формулира възражението, както съм го чувал от десетки други изследователи на пророчества:

“...Писанията са доста ясни, че империята на Антихриста възниква от възродена Римска империя. Когато погледнем Даниил в неговите писания, той говори много конкретно за това как Антихристът ще дойде от хората, които превзеха Йерусалим и унищожиха еврейския храм. Това се случи през 70 г. сл. Хр. Мюсюлманите не са тези, които превзеха Йерусалим.”¹

Разбирам напълно мотивите зад тази мисъл, тъй като аз самият заемах тази позиция в продължение на много години. Но едва след като се захванах с разглеждането на пасажа от историко-граматическа гледна точка, открих, че популярната позиция е погрешна и в двете точки. Първата грешка се крие в неуспеха да се изследват историческите данни зад събитията от 70 г. сл. Хр. Втората грешка се крие в неуспеха да се вземе предвид граматиката, действителната еврейска формулировка на пасажа.

Историческата грешка

Тук, в пророчество, състоящо се от един ред, намиращо се в деветата глава на книгата на Даниил, четем следното:

“и людете на княза (или принца - *бел.пр.*), който ще дойде, ще погубят града и светилището;” — Даниил 9:26

Въпреки че са били предлагани различни тълкувания относно точното значение на този пасаж, позицията на мнозинството е, че това пророчество ни казва, че конкретните хора (или народи), които унищожават Йерусалим и храма през 70 г. сл. Хр., са предците на народите, които в последните дни ще бъдат основните последователи на Антихриста (княза или владетеля, който ще дойде).

Така че според тази позиция, стихът трябва да се разбира по следния начин:

“Хората (главните последователи) на княза (Антихриста), който ще дойде (в последните дни), ще унищожат града (Йерусалим) и светилището (еврейския храм от 1-ви век).”

Повечето вярват, че унищожаването на „града и светилището“ е препратка към унищожаването, настъпило през 70 г. сл. Хр., когато римските легиони, подчинени на генерал Тит разрушават както еврейската столица Йерусалим, така и нейния храм. Поради това, голямо мнозинство от учители и изследователи на пророчества са стигнали до заключението, че римските народи от 70 г. сл. Хр. могат да бъдат идентифицирани като предци на идващите последователи/народи на Антихриста. Тъй като войниците били римски граждани, мнозина стигат до заключението, че основните последователи на Антихриста в последните дни ще бъдат европейците като цяло или конкретно италианците. Това схващане, разбира се, се корени във факта, че римските командири (чиято столица е Рим, Италия) били тези, които командвали унищожавашите армии, но също и в погрешното убеждение, че повечето от римските войници били италианци или европейци. Казвам „погрешно вярване“, защото както историческите свидетелства, така и консенсусът на съвременната наука ни казват, че много малко от войниците, разрушили Храма и Йерусалим през 70 г. сл. Хр., в действителност били европейци. Всъщност, както ще видим, историческите факти разкриват коренно различна картина.

Новобранци в римската армия

Време е за малко история: преди Римската империя да стане империя, тя се наричала Римска република. В ранните дни на републиката, докато тя се превръщала в империя, по-голямата част от войниците/легионерите, наети да служат в римските армии/легиони, били италианци от Рим и близките региони. Въпреки това, тъй като империята се разраствала доста драматично, ставало почти невъзможно цялата империя да се снабдява само с войници от Италия. Просто нямало достатъчно италиански мъже, които да се разпределят из цялата огромна Римска империя, която включвала цяла Европа, Северна Африка и голяма част от Близкия изток. Така, в началото на първи век император Август прави поредица от радикални реформи, които довеждат до драматични промени в етническия състав на римските армии. След реформите на Август през 15 г. сл. Хр. единствената част от римската армия, която продължава да се състои предимно от италианци от същински Рим, е преторианската гвардия; елитна военна единица, чиято единствена задача била да охранява императора и палатките на генералите. Но след реформите на Август останалата част от армията все повече се състояла от всичко друго, но не и от италиански войници. Вместо това те били съставени от това, което е известно като „провинциали“ или граждани, които живеели в провинциите

– външните покрайнини на империята, далеч от столицата Рим. „Провинциализацията“ на армията важи за всички римски легиони от този период от време, но това се вижда най-ясно при източните легиони, които били използвани за атака срещу Йерусалим. Както древните исторически записи, така и съвременната наука недвусмислено потвърждават това. Нека разгледаме някои от доказателствата.

Първи свидетел: Публий Корнелий Тацит

Публий Корнелий Тацит бил едновременно сенатор и историк на Римската империя, писал обширно относно конкретния период, който сега разглеждаме. Оцелелите части от двете му основни произведения — „Анали“ и „Диалог“ — са се превърнали в жизненоважен източник на информация от този период. Говорейки за римската атака на Йерусалим, Тацит описва в детайли конкретните легиони и народите, които основно съставлявали атакуващата армия:

“Тит Цезар... намира в Юдея три легиона, 5-ти, 10-ти и 15-ти... Към тях той добавя 12-ия от Сирия, и някои мъже, принадлежащи към 18-ти и 3-ти, които той беше изтеглил от Александрия. Тази сила беше придружена... от силен контингент араби, които мразеха евреите с обичайната омраза към съседите...”²

Има няколко важни къса информация, които можем да извлечем от този цитат. Първо научаваме, че римските легиони били разположени в Юдея, Сирия и Египет. Второ, научаваме, че отвъд римските легиони е имало и „силен контингент от араби, които мразели евреите“ и които придружавали войниците. За съжаление малко се е променило от първи век до сега по отношение на общата регионална омраза към еврейския народ. Всъщност, както ще видим, именно тази древна омраза била движещият фактор в разгръщането на събитията, довели до разрушаването на Храма.

Втори свидетел: Йосиф Тит Флавий

Йосиф Тит Флавий, друг незаменим историк от този период, потвърждава доклада на Тацит:

“Така Веспасиан изпрати сина си Тит [който] дойде по суша в Сирия, където събра римските сили със значителен брой помощници от царете в този район.”³

Още веднъж Йосиф Флавий разкрива, че римските легиони, използвани за атака срещу Йерусалим, били разположени в Сирия. Това е мястото, където Тит ги събира, докато продължава към еврейската столица. Той също така уточнява, че „значителен брой“ помощници или доброволци от Сирия и околните региони също били събрани за атаката. По-късно Йосиф Флавий описва и конкретния брой арабски войници, които се присъединяват към нахлуващите армии:

“Малхус, царят на Арабия, също изпрати хиляда конника, освен пет хиляди пешаци, по-голямата част от които бяха стрелци с лък; така че цялата армия, включително помощните части, изпратени от царете, както и конниците и пешаците, когато всички бяха обединени заедно, възлизаше на шестдесет хиляди.”⁴

Докато броят на мъжете, които съставлявали един легион, варираше, през този период от време, един легион съдържал около 5000 души. Тук виждаме, че Малхус, царят на Арабия изпратил достатъчно помощници/доброволни войници, така че да съставят повече от цял легион.

Източните легиони

Сега нека да разгледаме конкретните легиони, които били използвани за атака срещу еврейския народ, както и регионите, където били разположени през периода от време до 70 г. сл. Хр., когато Ерусалим бива разрушен. Всички от шестте легиона били разположени в Близкия изток. По-долу е даден списък на легионите и къде били разположени те преди 70 г. сл. Хр.

Легион	Регион на разположение
V Македония	Юдея
X Фретенсис	Сирия
XV Апоинарис	Сирия
XVIII	Египет
III Галика	Сирия

Всички тези легиони трябва да се състояли от мнозинство от източни войници: Араби, сирийци, египтяни и т.н. До 70 г. сл. Хр. не само източните провинциални легиони, но буквално цялата армия била доминирана от „провинциали“.

Съвременни учени по римска история

Всички съвременни римски учени повсеместно потвърждават напълно твърдението, че през 70 г. сл. Хр. римските войници вече били почти без изключение неиталиански народи. Лорънс Дж. Ф. Кепи, учен по римска история, потвърждава това, когато заявява: „[След 68 г. сл. Хр.] легионите... се състоят почти без изключение от провинциалисти.“⁵ С други думи, след 68 г. сл. Хр. войниците в римските легиони са почти без изключение неиталиански народи от провинциите в източния периметър на империята. Кепи не е сам по този въпрос. Всъщност неговата позиция е подкрепена от консенсуса на съвременните специалисти по темата за Римската империя. Антонио Сантосуосо в *“Щурм на небесата: войници, императори и цивилни в Римската империя”* твърди, че през първата половина на 1 век приблизително 49% от войниците са били италианци, но до 70 г. сл. Хр. този брой е спаднал до около 1 на 5, До края на 1ви век само 1% от войниците били италианци.⁶ Д-р Сара Елисе Панг (Phang), автор на *“Римска военна служба, идеологии на дисциплината в късната република и ранния принципат”*, посочва, че броят на италианците трябва да е бил още по-малък: „Рекрутирането преминава през значителни промени, измествайки се поэтапно от Италия в началото на първи век от н.е. към граничните провинции в късния първи и втори век.“⁷ Всъщност, както разкрива Панг, учените по римска история сега са единодушни, че преобладаващото мнозинство от войниците, които нападат Йерусалим, били новобранци от източните провинции:

“Това, че италианците все повече биват заменяни от провинциалисти в легионите през този период, само по себе си вече не е новост сред учените... Изглежда е ясно, че на Изток, т.е. Мала Азия, Сирия и Египет, местното набиране започва при Август [† 14 г. сл. Хр.], така че до времето на смъртта му вече само *много малък брой легионери, произлизали от Италия или всъщност от някоя от западните провинции...* При Нерон [68

г. сл. н. е.], когато източните легиони изискват допълване... Кападокия и Галатия са местата, където [Рим] търси новобранци. Това несъмнено е била стандартна процедура. [Легионите] на Изтока са се състояли предимно от „ориенталци“ (жителите на Близкия изток).⁸

И отново Панг не оставя никакво съмнение по отношение на източния етнически състав на легионите през 70 г. сл. Хр.:

“За римската общественост армията от 69-70 г. сл. н. е. вероятно не изглеждаше много по-различна от аналога си при Юлий Цезар. Легионерите носели познато оборудване и марширували зад сребърната *аквила*, като техните легиони носели имена и титли, които отразявали техния произход и подвизите от по-ранни дни. Но в действителност много неща се променили след новата ера: това, което преди било армия от италианци, все повече се превръщало в армия от провинциалисти, които не дължали особена вяност на или нямали обща връзка със Сената или *Урбс Рома*... Те започват да идентифицират своите интереси все повече с тези на провинциите, в които били разположени ... През 69 г. сл. н. е. Галика III, подобно на други легиони, отдавна разположени на Изток, вече съдържал много голям дял мъже, родени в източните провинции.”⁹

Галика III бил един от легионите, които участвали в унищожението на Йерусалим.

В книгата си „*Войници, градове и цивилни в римска Сирия*“ Найджъл Полард, доктор по философия и професор по римска история в Оксфордския университет, изследва много подробно конкретно етническата принадлежност на римските войници в източните провинции през първи век. След преглед на най-актуалните академични материали по темата, Полард описва две възможни позиции, които разкриват етническата принадлежност на войниците, които се опитваме да идентифицираме. И двете позиции потвърждават, че преобладаващото мнозинство от войниците, разрушили храма, били предимно сирийци, араби и източни народи. Според Полард първата позиция гласи, че след управлението на император Нерон (68 г. сл. Хр.) „легионерите от провинциален произход превъзхождат италианците с около четири или пет към едно.“¹⁰ И това е по отношение на цялата римска Империя, не само на Изток. Втората позиция, която Полард разглежда, твърди, че източните легиони били съставени изцяло и изключително от източни провинциалисти: „Легионите, разположени в Кападокия, Сирия и Египет, били съставени от новобранци от Мала Азия, Сирия и Египет.“¹¹ И двата

сценария ни оставят малко място за съмнение, че преобладаващото мнозинство от войниците, които нападат Йерусалим при Тит, са били народи от Близкия изток, а не европейци.

Пресмятане на числата

Но нека всъщност изчислим какво означава цялата тази информация по отношение на етническия състав на „римските“ армии, които нападат Йерусалим. Йосиф Флавий ни казва, че „цялата армия, включително помощните войски, изпратени от царете, както и конниците и пешаците, когато всички били обединени заедно, възлизала на шестдесет хиляди“.12 Спомнете си, че един легион съдържал приблизително 5000 войници. В атаката участвали четири пълни легиона и два частични легиона. Това би означавало, че е имало приблизително 25 000 мъже, които били легионери на пълен работен ден, а останалите 35 000 мъже били или доброволци, или спомагателни части. Помощните войски били хора, нямащи римско гражданство, събрани от покрайнините на провинциите. Йосиф Флавий потвърждава това, когато казва, че помощните части били „изпратени от царете“ от „околностите“ на Сирия, Мала Азия и Арабия. Ако по-високите приблизителни оценки на Полард са правилни по отношение на разликата пет към едно на източните войници спрямо западните, тогава това би означавало, че е възможно да е имало не повече от 5000 западни войници в цялата нахлуваща армия. Всичките останали 55-56 000 били източни народи. По този начин е възможно да се прецени максималния брой на западните войници. Това би означавало, че не е имало повече от един западноевропейски войник на всеки единадесет войника от Близкия изток. *Единадесет към едно!* При все това по всяка вероятност съотношението е било много по-високо; може би двадесет към едно?

Допълнителни доказателства

Завършвайки дискусията, Полард също така предлага една много интересна информация:

“Друго доказателство, че сирийските легиони от периода на Флавиите са били характерно „сирийски“, по някакъв начин идва от това, че Тацит споменава, че легион 3 Галика поздравява изгряващото слънце „според обичая на Сирия“... през 69 г. Сл. Хр.”13

Изводът е ясен, разбира се; войниците от този легион били поклонници на някаква форма на слънчево божество. Това е типично за хората от Близкия

изток, които през древната история почитали различни астрални божества. Следователно тези източни „римски“ войници всъщност били физическите и до известна степен духовните предци на онези, които днес се покланят на Аллах, богът, който най-често бива представян от полумесеца.

От всичко дотук можем да заключим, че историческите доказателства са изобилни. На друго място Йосиф Флавий записва, че при Нерон, няколко години преди Юдейската война, в Кесария Маритима, крайбрежен град в северен Израел, избухва конфликт между евреите и сирийците, които населяват този град. Когато конфликтът избухва, римските войници застават срещу евреите и помагат на сирийците. Причината била, както Йосиф Флавий записва, че римските войници всъщност били етнически сирийци и затова застават на страната на сирийците.

“По-голямата част от римския гарнизон беше набран от Сирия; и тъй като по този начин те бяха свързани със сирийската част, те бяха готови да й помогнат.”¹⁴

Заключителни аргументи

След като разгледахме обширна извадка от доказателства както от древни историци, така и от най-модерните съвременни научни изследвания, можем много уверено да заключим, че „римските“ войници в източните провинции, които разрушават Ерусалим и Храма, всъщност били източни народи – жителите на Мала Азия, Сирия, Арабия и Египет. Отново, те били предците на съвременните жители на Близкия изток. Когато погледнем към пророчеството от Даниил 9:26, със сигурност можем да разберем как прибързаният или повърхностен прочит на това пророчество би довел човек до заключението, че последователите на Антихриста ще бъдат европейци, но сега направили вече обстойна надлежна проверка, завършили нашата домашна работа и разгледали доказателствата, ни става ясно, че реалността е доста различна от общоприетото и всеобщо разбиране.

Едно последно възражение

Но старите навици — и парадигми — често умират трудно. Затова, след като изложихме този аргумент в нашата книга *“Божията война срещу терора: ислямът, пророчествата и Библията”*, аз и моят съавтор Уалид

Шоебат намерихме нашите открития сурово оспорени. Тук следва една такава критика, представена в списание “Ламплайтър” (*Lamplighter Magazine*):

“Добър пример за криволичещата логика на Шоебат може да се намери в опита му да обясни значението на Даниил 9:26. Ясният смисъл на този пасаж е, че Антихристът ще дойде от хората, които ще разрушат Храма. Шоебат и Ричардсън твърдят, че римските легиони, извършили унищожаването на Йерусалим и храма през 70 г. сл. Хр., били съставени предимно от араби, главно сирийци и турци. Следователно, заключават те, Антихристът ще произлезе от сирийците или турците и ще бъде мюсюлманин. Това наистина е хващане за сламка! Няма значение дали легионите са били съставени от австралийски аборигени или не, римското правителство е това, което решава да унищожи Йерусалим, римското правителство е това, което дава заповедите и римските генерали са тези, които извършват унищожението. Рим бил жезълът на Божия съд и именно от римския народ ще се издигне Антихристът.”¹⁵

Или казано с други думи, този критик е готов да признае, че римските войници може и да са били източни народи, но той твърди, че това е без значение, тъй като тези източни народи са били под властта на италиански командири, които не само желаели, но и заповядали унищожаването на Йерусалим и храма. Така тежестта на отговорността се възлага на римските власти. Има два фатални проблема с този аргумент. Първият проблем е, че той не взема предвид действителната граматика на пасажа. Това е вторият начин, по който повечето тълкуватели не са съумявали да изтъкуват правилно този пасаж. Нека първо да разгледаме този въпрос, тъй като той е от решаващо значение.

Грамматическата грешка: какво всъщност казва пророчеството?

Отново, накратко, стихът заявява следното:

“Хората на княза, който ще дойде, ще разрушат града и светилището.” — Даниил 9:26

Това, което трябва да направим, е да се спрем на думата “хора”. Ако потърсим значението на тази дума (*ам*) на иврит, ще открием, че това е етническо обозначение. Не се отнася до царството или империята, под която живеели хората, а по-скоро до самите хора. Лексиконът на Стронг

изброява значението на “ам” като: „хора, нация, лица, членове на нечий народ, сънародници, съотечественици, сродственици, роднини“. Вилхелм Гезениус, еврейският лексикограф, описва основното значение на думата като „отделни раси или племена... раса или семейство... род, роднини“. Ние не гледаме към империя, а по-скоро към раса. И въпреки това, когато се изследват писмените трудове на онези, които твърдят, че това пророчество ни насочва към Рим или Европа, виждаме, че неправилното разбиране на думата “ам” винаги е в основата на погрешното тълкуване. Обърнете внимание на следния коментар от един блогър на тема пророчества:

“Ангелът Гавриил беше недвусмислен, когато обясни на Даниил националността на идващия Антихрист. Това не е теория, а засега неизпълнено пророчество. **Точка по въпроса.** Антихристът ЩЕ ДОЙДЕ измежду хората, които унищожиха града и светилището през 79 г. сл. Хр. (sic). Антихристът ЩЕ ДОЙДЕ от потомците на народа на Рим. **Точка по въпроса.**”¹⁶

Въпреки че пълната увереност в достоверността на Писанията е достойна за възхищение, такава увереност трябва също да бъде в съответствие с действителната граматика на пасажа. Популярната позиция пропуска това най-съществено съображение. Еврейският учен Арнолд Фрухтенбаум обобщава точно действителното значение на този стих, когато заявява: „Тук имаме работа с кръвна линия, а не с държава.“¹⁷ Това разграничение между кръвна линия и държава е съществено и не може да бъде пропуснато. Ако целта на стиха беше да подчертае царството в по-широк смисъл или империята, под чието управление се намирали народите, той можеше да използва еврейските думи “мамлаках” (царство или империя) или “гой” (нация). Но това просто не е онова, което казва стихът. Вместо това, той ни насочва към етническата идентичност на мнозинството от народите, съставляващи римските легиони. Езикът на стиха не ни позволява да гледаме към империята, която имала власт над народите по онова време, но по-скоро ни кара да гледаме към самите народи, които извършват унищожението. Ако желаем да се подчиним на авторитета на пасажа, тогава трябва да извлечем истинското му значение (екзегетика) и да подчиним разсъжденията си на нашите открития. Не можем да принудим пасажа да се съобрази с нашите позиции (ейзегеза), пренебрегвайки това, което той всъщност заявява.

Друг начин да подчертаем важната разлика между гражданство и етническа принадлежност е да погледнем към апостол Павел. Павел бил

римски гражданин (неговото „мамлаках“ е Рим), но това по никакъв начин не омаловажава факта, че той бил етнически евреин (неговите „ам“ са евреите) (Деяния 21:38-39; 22:1-3).

За да го кажа по по-ясен начин, представете си, че се разхождам из центъра на известен американски град късно една вечер и бивам ограбен от трима индивида. След пристигането на полицията ме питат дали мога да разпозная нападателите си. „Разбира се, успях да видя наистина добре и тримата“, заявявам аз.

„Добре“, отговаря офицерът, „Как изглеждаха? Какво можете да ни кажете за тях?“.

„Ами те бяха американци“, отговарям.

Обаче, при положение, че знам, че американците се срещат във всякакви форми, размери и етноси, какво точно казвам на полицията? Нищо. Както всички знаем, самото наименование „американец“ не ни казва почти нищо за етническата принадлежност на човека. Човек може да бъде англо-американец, азиато-американец, афро-американец, арабо-американец или може би стотици други видове американци с тире. По същия начин Римската империя от края на първи век може би била дори още по-разнообразна от днешните Съединени щати. Римската империя съдържала множество групи хора (*ам*). Човек можело да бъде пълноправен „римски“ гражданин и въпреки това да произлиза от която и да било група хора. Човек можело да бъде германец, евреин, галец, сириец, арабин, африканец или дузина други етнически групи или племена и пак да бъде напълно „римлянин“. Ако трябва да бъда пряк, всяко твърдение, че самото обозначение „римлянин“ е достатъчно, за да се идентифицира етническата идентичност на народите, както призовава пасажът, е пълна глупост. Този исторически късоглед възглед не би бил по-различен от твърдението, че наименованието американец може единствено да означава етнически англо. Популярното твърдение, че Даниил 9:26 ни насочва единствено към хора от италиански или европейски етноси, пренебрегва ясната формулировка на текста и по този начин напълно изкривява неговия смисъл.

Историческата реалност

Връщайки се към аргумента на списание „Ламплайтър“, че етническата принадлежност на народите е без значение, откриваме друг проблем. Този

път проблемът се отнася до историческите данни. Дали наистина римското правителство било това, което решило да унищожи еврейския храм? Дали наистина „римското правителство дало заповедите, а [римските] генерали извършили унищожението“? Още веднъж, само малко домашна работа разкрива, че точно обратното е истина. Докладите на Йосиф Флавий правят това пределно ясно:

“И сега един човек се затича при Тит и му каза за този огън... след което той стана в голяма бързина и изтича до светия дом, за да спре огъня; след него последваха всичките му командири, а след тях няколко легиона, в голямо удивление; така че се вдигна голям шум и врява, което беше естествено при безредното движение на толкова голяма армия. Тогава Цезар наистина, както извиквайки със силен глас войниците, които се биеха, така и давайки им знак с дясната си ръка, им нареди да угасят огъня.”¹⁸

Подобно на класическия стереотип на италианец, тук виждаме Тит да използва неистово и устата — и ръцете си — за да говори. Но въпреки голямата тревога на техния генерал, въпреки неистовите му викове и размахване на ръце, войниците не се подчиняват нито на Тит, нито на който и да е от командирите си. Те били абсолютно решени да се бият с евреите. Следващият пасаж от *“Войните на евреите”* на Йосиф Флавий разкрива точно защо това било така:

“Тит предполагайки, че все пак можеше да спаси самия дом, дойде набързо и се опита да убеди войниците да потушат огъня... Въпреки това страстите им бяха твърде силни в сравнение с уважението, което изпитваха към Цезар и страхът, който изпитваха към този, който им забраняваше, както и омразата им към евреите и известна яростна склонност да се бият с тях, бяха твърде силни за тях... И така беше опожарен свещения дом без одобрението на Цезар.”¹⁹

Възможно ли е картината да бъде по-ясна? За тези източни войници изкушението и възможността да убиват евреи били просто твърде големи. Имайки избор между вярност към своите командири или омраза към евреите, те се подчиняват изцяло на своята „яростна склонност“ да убиват евреите. Обуздаването било невъзможно. И накрая, последният ред: „И така беше опожарен свещения дом без одобрението на Цезар“ не би могъл да бъде по-осъдителен за всяко твърдение, че римските лидери желаели или заповядали разрушаването на Храма. Не по заповед на Рим бил

опожарен храма; Чиста антисемитска омраза била тази, която опожарила храма онзи ден.

Исак и Исмаил: Древната омраза

Има една древна реалност, която се появява тук. Конкретната причина, поради която войниците не се подчиняват на своите командири, била ревностната им омраза към евреите. По онова време, както и днес, различните народи от Близкия изток били до голяма степен обзети от демонична омраза към еврейския народ. По същия начин както омразата бива основният мотивиращ фактор зад разрушаването на Храма през 70 г. сл. Хр., така също омразата към еврейския народ е преобладаващото настроение сред околните ислямски нации днес. И омразата без съмнение ще бъде основният движещ фактор, когато армиите на Антихриста нападнат Израел. Тази омраза се вижда може би най-ярко в един ужасяващ епизод, записан от Йосиф Флавий. Докато римските армии обграждат Йерусалим, много от гражданите избират да се предадат и да напуснат града. Правейки това, мнозина поглъщат всички златни или сребърни монети, които притежават, надявайки се да успеят да си ги върнат, след като избягат от града без нищо друго. Но когато излизат да се предадат на римските войници като цивилни молители, тях ги сполетява ужасна съдба. Сирийските и арабските войници, съставляващи римските армии, не щели дори и да ги чуят. Вместо това, Йосиф Флавий ни казва, че войниците убиват тези, които искали да се предадат, надявайки се да намерят злато или сребро, което можело да е било погълнато:

“... множеството араби, заедно със сирийците, разрязаха онези, които дойдоха като молители, и претърсиха техните коремни. Нито пък ми се струва, че има някакво нещастие, сполетяло евреите, което да е по-ужасно от това, тъй като за една нощ около две хиляди от тези дезертъори бяха разчленени по този начин.”²⁰

Забележете отново, че сред различните народи, които обсадили Йерусалим, сирийците заедно с арабите били тези, които осакатили онези евреи, които се опитали да избягат.

Заключение

В заключение, обилните доказателства както от древните историци, така и от съвременната наука, ни насочват към етническата идентичност на „римските“ народи, които разрушават Йерусалим и Храма: те били

предците на мюсюлманските народи, които днес доминират целия регион. Ето накъде ни насочва пасажът. Основните последователи на Антихриста, „князът, който ще дойде“, ще бъдат народите от Близкия изток. Както вече отбелязахме, европейската теория за Антихриста намира най-значимата си подкрепа в този единствен стих от Данииел 9:26. И както вече видяхме, европейската теория за антихриста е изградена върху основа от пара. В крайна сметка, пасажът, на който повечето тълкуватели са гледали като на най-силната подкрепа за европейски Антихрист, всъщност сочи отново към Близкия изток, точно както всеки друг пасаж в пророците.

Бележки:

1 Д-р Рон Роудс (Dr. Ron Rhodes) в интервю с д-р Дейвид Рейгън и Нейтън Джоунс в техния блог: http://www.lamblion.com/files/publications/blog/blog_QuickQA-Will-the-Antichrist-Come-From-the-Osmanka-imperia.pdf

2 Тацит, *Историята*, Ново изд. издание Книга 5.1 Редактор: Моузес Хадас, Преводачи: Алфред Чърч, Уилям Бродриб (Modern Library; Ню Йорк, 2003 г.)

3 Йосиф Флавий, *Пълните съчинения на Йосиф Флавий*, Войните на евреите или историята на разрушаването на Йерусалим, книга III, глава 1, параграф 3

4 Йосиф Флавий, *Войните на евреите*, книга III, глава 4, параграф 2

5 Лорънс Дж. Ф. Кепи 5 (Lawrence J.F. Keppie), *Легиони и ветерани: Документи на римската армия 1971-200 г.* (Franz Steiner Verlag, 2000 г.) стр. 116

6 Антонио Сантуосо (Antonio Santuosso), *Щурм на небесата: войници, императори и цивилни в Римската империя* (Westview Press, 2001), стр. 97-98

7 Сара Елиз Панг (Sara Elise Phang), д-р. *Римска военна служба, идеологии на дисциплината в късната република и ранния принципат* (Cambridge University Press, 2008), p. 19

8 Панг, стр. 57-58 9

9 Панг, стр. 44

10 Д-р Найджъл Полард, *Войници, градове и цивилни в римска Сирия* (University of Michigan Press, 2000) p. 114

11 Полард, стр. 115

12 Йосиф Флавий, *Войни*, книга 3, глава 4, параграф 2

13 Полард, стр. 116

14 Йосиф Флавий, *Войни*, книга 2: глава, параграф 7

15 Дейвид Рейгън, списание *Ламплайтър*, януари 2009 г

16

<http://eschatologytoday.blogspot.com/2010/02/another-nail-inislamic-antichristal.html>

17 Радио интервю с Бил Салус, автор на *Israelstine*.

18 Йосиф Флавий, *Войни*, книга 6, глава 4

19 Йосиф Флавий, *Войни*, книга 6, глава 4

20 Йосиф Флавий, *Войни*, книга 5, глава 13

Глава 8

Даниил 8: Малкият рог

Сега се обръщаме към Даниил 8, глава, която започва с възхода на Мидо-Персийската империя и завършва с Антиох IV Епифан, най-известният архетип на Антихриста в Писанието. Даниил 8 трябва да се разбира като разширение на същата история, която се разгръща в Даниил 2 и 7. В Даниил 2 ни беше казано за разрушителния и завладяващ ислямски халифат, от който ще се появи обновена версия на ислямския халифат в последните дни. Даниил 7 разказва същата история, но добавя нова информация относно Антихриста, наречен „малкият рог“, който ще възникне от бившия ислямски халифат, като първоначално ще поеме контрол над три царства и накрая ще контролира десет. В Даниил 8, историята е развита и разгръната още повече, като ни информира за много от характеристиките и действията на идващия Антихрист.

Даниил 8

Даниил 8 разказва за още едно от завладяващите пророчески преживявания на Даниил. Докато видението се появява, Даниил се намира в град Суза, столицата на Елам, в съвременен Иран, приблизително на 200 мили източно от Вавилон. Докато някои коментатори спекулират, че Даниил всъщност е бил в Суза, може би поради дипломатическа мисия, формулировката на пасажа изглежда показва, че той е бил там само посредством преживяването на своето видение:

“И аз видях във видението; и когато видях, бях в столицата Суза, която е в провинция Елам. И видях във видението и бях при канала Улай.” — Даниил 8:2

Мидо-Персия

Видението започва с изобразяване на възхода на Мидо-Персийската империя, която щяла да завладее Вавилонската империя. В Даниил 7ма глава Мидо-Персийската империя е изобразена като мечка, наклонена на

една страна. Но тук Мидо-Персия е изобразена като овен с два рога, единият по-дълъг от другия:

“прочее повдигнах очите си и видях, и, ето, стоеше пред реката един овен, който имаше два рога; роговете бяха високи, но единият по-висок от другия; и по-високият беше израснал по-после. Видях, овенът че бодеше към запад, към север, и към юг; и никой звяр не можеше да устои пред него, и нямаше кой да избави от силата му; но постъпваше по волята си, и се носеше горделиво.” — Даниил 8:3-4

Различните по големина рога ясно корелират с асиметричната природа на мечката в Даниил 7. Както Джон Уолворд заявява,

“Изображението на двата рога като представляващи два основни аспекта на Мидо-Персийската империя, тоест мидийците и персите, е много точно, тъй като персите, идващи последни и представени от по-високия рог, също така били и по-видните и по-могъщите.”¹

Идентифицирането на овена като Мидо-Персийската империя е извън съмнение, тъй като той бива идентифициран по-късно по този начин от ангел Гавриил:

“Що се отнася до овена, който видя с двата рога, това са царете на Мидия и Персия.” — Даниил 8:20

След като Мидо-Персийската империя се издига на власт, тя завладява територии на запад към съвременна Турция, Сирия, Ливан и Гърция, на север към съвременен северен Иран, Чечения, Грузия, Армения и Азербайджан и на юг към съвременен Ирак, Израел и Египет.

Александрийската гръцка империя

След това видението започва да говори за прехода между Мидо-Персийската империя и Александрийската гръцка империя. Тук Империята е изобразена като рунтав козел с голям рог, който стърчи от главата ѝ. Този козел съответства на леопарда от Даниил 7. Бележитият единичен рог представлява Александър Велики:

“А като размишлявах, ето, козел идеше от запад по лицето на целия свят, без да се допира до земята; и козелът имаше бележит рог между очите си. Той дойде до овена, който имаше двата рога, който видях да стои пред потока, и завтече се върху него с устремителната си сила. И видях, че се

приблужи при овена и се разсвирепи против него, и като удари овена счупи двата му рога; и нямаше сила в овена да устои пред него; но го хвърли на земята и го стъпка; и нямаше кой да отърве овена от силата му.” — Даниил 8:5-7

Тук се вижда как Александър унищожава напълно мидо-персийския овен, който не е в състояние да даде отпор на атаката. Както се казва в пасажа, „никой не може да спаси“ Мидо-Персия от военната мощ на Александър Велики.

Диадохите

След това се описва смъртта на Александър тъй като единственият рог на козела бива „счупен“. На негово място израстват четири рога, представляващи четиримата генерали, наследили Александър. Тези генерали често се наричат диадокси (наследници).

“Затова козелът се възвеличи много; а когато заякна, големият му рог се счупи и на мястото му излязоха четири бележити рога към четирите небесни ветрища.” — Даниил 8:8

Четирите рога също съответстват на четирите крила на леопарда в Даниил 7. Както при Мидо-Персийската империя, така и тук ангел Гавриил не оставя никакво съмнение относно значението на козела и неговите рога:

“Буйният козел е гръцкият цар; и големият рог между очите му е първият цар. А това, че той се строшил и са излезли четири вместо него, значи, че четирима царе ще се издигнат от този народ, но не със сила като неговата.” — Даниил 8:21-22

Войните на диадохите

Малко след смъртта на Александър през 323 г. пр.Хр. започват войните на диадохите и бушуват периодично през следващите петдесет години. След приблизително двадесет години междудинастични борби, двама „царе“ или династии се появяват като доминиращи владетели над по-голямата част от бившата Александрийска гръцка империя. Най-голямата от двете империи била империята на Селевкидите на север, която управлявала регионите на съвременна Турция, Сирия, Ливан, Ирак, Иран, Афганистан и Пакистан. На юг била империята на Птолемеите, която управлявала над Египет, Либия и Судан. Въпреки че времето, смъртните случаи и войните водят до

постоянно изместване на границите на тези две империи, общата форма и регионите остават относително постоянни през следващите сто години.

Карта: Империи на Селевкидите и Птолемиите 275 пр.Хр.2 (виж английския PDF, стр.132)

Антиох IV Епифан

След това през 175 г. пр.Хр. Антиох IV Епифан, синът на цар Антиох III завзема трона на империята на Селевкидите. Антиох е споменат в текста като „малък рог“:

“И от единия от тях излезе един малък рог, който порасна твърде много към юг, към изток и към славната земя.” — Даниил 8:9

Стивън Р. Милър, в *“Нов Американски Коментар на Даниил”*, потвърждава идентифицирането на „малкия рог“ като Антиох IV Епифан:

“Значението е, че от едно от подразделенията на Гръцката империя ще излезе цар от необикновена значимост. Учените са съгласни, че този малък рог представлява осмия владетел на гръцката империя на Селевкидите, Антиох IV Епифан (175-163 г. пр. Хр.)”.³

Пет години след като той поема контрола над империята на Селевкидите през 170 г. пр. Хр., избухва конфликт между Антиох и цар Птолемей VI на юг. Цар Птолемей изисква да му бъде върната Южна Сирия. Това предизвиква Антиох да започне превантивен удар срещу Птолемей, завладявайки цял Египет с изключение на град Александрия. Цар Птолемей също бива заловен. Страхувайки се от военен отговор от страна на римляните, Антиох позволява на цар Птолемей да продължи да царува, но само като марионетен цар. Две години по-късно, през 168 г. пр.Хр. Антиох повежда втора атака срещу южното царство. Докато Антиох пребивава в Египет, в земята на Израел се разнася слух, че е бил убит. Последва бунт, като сваленият първосвещеник Ясон набира сила от 1000 войници и прави изненадваща атака срещу град Йерусалим. Докато Антиох се завръща на север обаче, чувайки за бунта, той атакува Йерусалим и екзекутира приблизително четиридесет хиляди евреи и продава още толкова в робство. Тези събития са разказани в апокрифната книга 2ра Макавейска:

“Когато царят се научи за всичко станало, помисли, че Иудея се отмята от него; дигна се от Египет с разсвирепяла душа и превзе града с въоръжена ръка. Той заповяда на войниците да бият безпощадно всички, които се случат, и да убиват ония, които се крият по къщите. Тъй избиха млади и стари, умъртвиха мъже, жени и деца, заклаха девиси и младенци. В три дни загинаха осемдесет хиляди: четирийсет хиляди паднаха от ръката на убийците, а не по-малко от убитите имаше продадени.” —2 Макавейска 5:11–14

Именно тези събития довеждат до бунта на Макавеите, който на свой ред предизвиква Антиох да отговори яростно срещу еврейския народ. Антиох забранява юдаизма, премахва еврейските ежедневни жертвоприношения и дори принася в жертва прасе на олтара в еврейския храм, разпръсквайки соковете му из храма с цел оскверняване. Освен всичко това Антиох също заменя еврейските празници с пиянския празник вакханалия, принуждавайки евреите да се покланят на Бакхус, бога на удоволствията и виното. Антиох също така забранява обрязването, както и четенето на Тората или което и да е от еврейските писания. Когато една майка тайно се противопоставя на Антиох и завежда двете ѝ момчета на обрязване, той нарежда и тримата заедно да бъдат хвърлени стремглаво през най-високата стена в Йерусалим върху твърдата каменна настилка отдолу.² Макавейска 7:3-5 дори разказва един случай, в който Антиох отрязва езиците на седем сина от едно и също семейство и след това нарежда всички да бъдат изпечени живи на голямо желязо, докато майка им бива принудена да гледа. Едва след това майката на момчетата бива най-накрая убита. Теодорит от Кир, епископ от пети век в източната църква, също коментира множеството ужасни престъпления, извършени от Антиох срещу еврейския храм:

“Когато въстанието стана по-сериозно, Антиох пристигна и уби повечето от вярващите и имаше дори наглостта да влезне в пределите на храма; след като влезе, той разграби целия храм, като си присвои съкровищата, всички дарове, чашите, купите и съдовете, златната маса, златната кадилница, златните светилници и накратко всички инструменти за божествено поклонение. Освен това той построи олтар на Зевс, изпълни целия град с идоли и задължи всички да жертват, докато самият той пожертва прасе на божествения олтар, посветен на Зевс от Олимп.”⁴

Всички тези жестокости биват описани във видението на Даниил, докато кариерата на „малкия рог“ се разгръща:

“”Той (малкият рог, Антиох) се възвеличи дори до небесната войска, и хвърли на земята част от множеството и от звездите и ги стъпка. Да! Възвеличи се дори до началника на множеството, и отне от него вечната жертва; и мястото на светилището му се съсипа. И множеството биде предадено нему заедно с вечната жертва, поради престъплението им; и той тръшна на земята истината, стори по волята си, и успя.” — Даниил 8:10-12

Антиох като архетип на Антихриста

Антиох IV Епифан несъмнено е един от най-бележитите прототипи на антихриста в цялата Библия. Следователно тези пророчества за Антиох IV Епифан имат както историческо, така и бъдещо изпълнение. Действията, извършени от Антиох, както са описани подробно в Даниил 8, ще бъдат отразени до известна степен от Антихриста в последните дни. Този възглед се поддържа от широк кръг учени и коментатори:

- Джон Уолворд заявява: „Този пасаж, макар и изпълнен от Антиох, също е и прототипен за описанието на бъдещата роля на идващия Антихрист, човекът на греха, диктаторът на целия свят, през последните три години и половина преди Второто пришествие.“⁵
- Тим Лахай и Ед Хиндсън заявяват: „Описанието на Антиох IV Епифан като малкия рог от Даниил 8:9-13, 23-25 и „презрения човек” в Даниил 11:21-35 го маркират като образ на малкия рог (Антихриста)... приликите, споделяни от Антиох и Антихриста, са поразителни и установяват типологична връзка между двете фигури.”⁶
- Н.С. Леуполд, известен старозаветен учен, също вижда Антиох като преобраз на Антихриста, а пророчествата от глава 8ма като имащи пряко значение за последното време: „Цар Антиох се разглежда като вид старозаветен антихрист, подобен на великия Антихрист; събарянето и оскверняването на светилището ще съответстват на сходните преживявания по време на голямата скръб. Имайки предвид всичко това, главата губи своята изолация от днешните събития и виждаме, че тя е типологична в точния смисъл на думата (по много ясен и определен начин) *in a very definite sense.*”⁷
- Глийсън Л. Арчър отбелязва приликите между Антиох в Даниил 8 и Антихриста в Даниил 7: „Тя [(Даниил 8)] донякъде прилича на нея [(Даниил 7)] по тема и начин на представяне, тъй като тя също изобразява

последователни световни империи като свирепи зверове; и кулминира с тиранин, описан като „малък рог.“⁸

Контекстът на последните времена

Има няколко много солидни причини, поради които учените виждат в действията на Антиох IV Епифан, както са описани в Даниил 8, ясен пророчески предвестник на идването на Антихриста. Първата причина съвсем просто е, че ангел Гавриил директно информира Даниил за крайния контекст на видението в последното време:

“и чух човешки глас, който извика изсред *бреговете* на Улай: Гаврииле, направи този човек да разбере видението. И така, той се приближи до мястото, където стоях; и когато дойде, аз се уплаших и паднах на лицето си; а той ми каза: Разбери, сине човешки; защото видението се отнася до *последните времена*. И като ми говореше, аз паднах в несвят с лицето си на земята; но той се допря до мен и ме изправи. След това каза: *Ето, аз ще те науча какво има да се случи в последните времена на гнева; защото видението се отнася до определеното последно време.*” — Даниил 8:16-19

Говорейки за конкретната фраза „времето на края“ (на иврит: *ет-кетз*), Лахей и Хиндсън говорят за нейното крайно значение при последните времена:

“Терминът „време на края“ (на иврит, *ет-кетз*) в Даниил (8:17,19; 11:35; 12:4,6,9,13), както и в останалата част от Стария завет, е различен от термина „последните дни“ (на иврит, *а харит хайамим*) (2:28; 10:14). И двата са есхатологични изрази, но само *ет-кетз* се отнася изключително за последния есхатологичен период или събития... Фокусът върху „последното време“ и „последния период на възмущението“ разкрива, че събитията, свързани с преследването на еврейския народ от Антиох и оскверняването на Храма – и следователно на Бог, „Принцът на принцовете“ – ще намерят окончателното си изпълнение с антитипа, т.е. Антихриста по време на Скръбта... Антихрист е направил много от нещата, които бъдещият Антихрист ще направи, и по този начин е установил пророчески модел за това, което предстои.”⁹

Прилики между Антиох и Антихриста

Но отвъд факта, че ангел Гавриил директно заявява, че крайният контекст на видението е последните времена, учените също са забелязали множество

прилики между Антиох и идващия Антихрист, допълнително установяващи крайния контекст на това видение като отнасящ се до последното време. Помислете за следните поразителни прилики:

1. Както Антиох, така и Антихристът се споменават с помощта на символиката на „малък рог“. Докато Антихрист е споменат като „друг рог, малък“ (Дан. 7:8), така и Антиох е споменат като „малък рог“ (Дан. 8:9).

2. И Антиох, и Антихристът са големи гонители на Божия народ. Докато Антихристът „ще преследва светите на Всевишния“, които „ще бъдат предадени в ръката му“ (Дан. 7:25), така също се казва за Антиох, че той ще „погубва по чудодееен начин, ще успява и върши *по волята си*, и ще покорява силния и свят народ.“ (Дан 8:24).

3. Както Антиох, така и Антихристът са представени като имащи „жестоки лица“ (8:23) или „надменен поглед“ (7:20). Както коментира Милър, „И двете описания внушават жестокост и суровост“.10

4. И Антиох, и Антихристът превъзнасят себе си. Докато Антихристът „ще говори хулни думи против Всевишния“ (Дан. 7:25), така също се казва за Антиох, че „Той ще се възгордее в сърцето си ... ще въстане против Владетеля на владетелите..“ (Дан. 8:25)

5. Както Антиох, така и Антихристът имат голяма сила, която идва директно от Сатана. За Антихриста се казва, че „Идването на беззаконния е според действието на Сатана с всяка сила, знамения и лъжливи чудеса“ (2 Солунци 2:9). Изрично се казва, че Сатана, драконът ще даде своята „власт на звяра“ (Откровение 13:4), а Антихристът „ще действа срещу най-силните крепости с чужд бог“ (Дан. 11:39). Относно Антиох се казва: „Неговата мощ дотолкова ще се усили, макар и не поради силата му“. (Дан. 8:24),

6. И Антиох, и Антихристът ще бъдат унищожители на хора. За Антихриста се казва, че той ще „направи да бъдат убити онези, които не се поклонят на образа на звяра“ (Откровение 13:15). Апостол Йоан във видение вижда „нечисти духове, прилични на жаби; защото те са бесовски духове, които, като вършат знамения, отиват при царете на цялата вселена, да ги събират за войната във великия ден на всемогъщия Бог.“ (Откровение 16:13-14). За Антиох се казва: „Той ще унищожи силните“ (Дан. 8:24).

7. И Антиох, и Антихристът са изкусни измамници. За Антихриста се казва, че кариерата му бъде съпроводена от „всяка сила, знамения и лъжливи чудеса“ (2 Солунци 2:9). По време на царуването на Антихриста „онези, които живеят на земята“ ще бъдат измамени от лъжливи „знамения“ (Откровение 13:14). За Антиох се казва, че той ще бъде „вещ в лукавщини“ (Даниил 8:23) и „Чрез коварството си ще направи да успява измамата в ръката му“ (Даниил 8:25).

8. И Антиох, и Антихристът биват определени като горди и арогантни. За Антихриста се казва, че той ще има „уста, говореща помпозни думи“, по-специално „против Всевишния“ (Дан. 7:8,11, 25). За Антиох се казва: „И той ще се превъзнесе в сърцето си“. (Дан. 8:25).

9. И Антиох, и Антихристът ще използват фалшив мир, за да постигнат целите си. Докато Антихристът ще сключи фалшиво мирно споразумение с Израел (Дан. 9:26), за Антиох се казва, че той ще „влезе с мир и ще получи царството чрез ласкателства“ (Дан. 11:21,24) и „ще погуби мнозина в спокойствието им“ (Дан. 8:25).

Със сигурност могат да бъдат подчертани и други прилики между Антиох IV Епифан и Антихриста и различни коментатори са правили това преди. Но въпреки очевидното пророческо предзнаменование на Антихриста в личността на Антиох и въпреки заявления есхатологичен контекст на пасажа, много учени и учители по пророчества се затрудняват с това да помирят „малкия рог“ от Даниил 8 с „малкия рог“ от Даниил 7. Тяхното затруднение възниква от общоприетото, но погрешно предположение, че малкият рог/Антихристът от Даниил 7 изниква от Римската империя, докато малкият рог от Даниил 8 изниква от Близкия изток. Стивън Милър се опитва да разреши това привидно противоречие в своя коментар на Даниил:

“Съществуват трудности с възгледа за двойно изпълнение, при който пророчеството едновременно се отнася както до Антиох, така и до Антихриста. Например, Антихристът идва от Рим, а не от Гърция, за разлика от Антиох.”¹¹

Но докато Милър намира затруднение тук, този проблем бива напълно разрешен, ако се разпознае факта, че Даниил 2 и 7 не сочат Римската империя, а вместо това към ислямския халифат. Районът на Ислямския халифат и консолидираната империя на Селевкидите-Птолемеите на Антиох IV Епифан са едно и също нещо. Когато човек тълкува Даниил 2 и 7

като отнасящи се до ислямския халифат, тогава между всички видения на Даниил протича безпроблемна логическа последователност и историческите затруднения на тълкувателите биват разрешени. Независимо дали говорим за Даниил 2, 7 или 8, и трите пророчески пасажа сочат към последното царство на Антихриста като възникващо от Близкия изток.

Бележки:

1 Джон Уолворд, “Даниил: Ключът към пророческото откровение”, (Чикаго, Илинойс, Мууди, 1989) стр.182

2 Атлас на Библията на Мууди (Чикаго, Илинойс, Мууди 2009) стр. 208-209

3 Стивън Р. Милър, “Даниил, Нов американски коментар: Екзегетично и теологично изложение на Писанието”, (Нашвил, TN, Broadman & Holman, 1994), стр. 224

4 Теодорит от Кир, както е цитиран в Древнохристиянския коментар върху Библията, том XIII, Даниил и Йезекиил (Уестмонт, Илинойс, Интерварсити, 2008 г.) стр. 251

5 Джон Уолворд, “*Всяко пророчество от Библията*”, (Колорадо Спринг, Колорадо, Кук Комюникейшънс, 2004 г.) стр. 242

6 Тим Лахей, Ед Хиндсън (Tim LaHaye, Ed Hindson), *Популярният библейски пророчески коментар* (The Popular Bible Prophecy Commentary) (Юджийн, Орегон, Harvest House, 2007) р. 239

7 Н.С. Leupold, “*Разяснение на Даниил*” (Grand Rapids, MI, Baker, 1969) р. 361

8 Глийсън Л. Арчър, *Даниил, “Експозиционен библейски коментар”*, том 7, Даниил (Grand Rapids, MI, Zondervan, 1985) р. 96

9 Лахей и Хиндсън, р. 239

10 Милър, р. 237

11 Милър, р. 232

Глава 14

Йезекиил 38 и 39: Гог от Магог: Част II

Досега в нашето изследване на Йезекиил 38 и 39 видяхме, че пасажът завършва с няколко събития, които могат да бъдат разбрани единствено като случващи се след завръщането на Исус. Видяхме също, че текстът директно заявява, че Исус – Святият на Израел – действително присъства физически в земята. И нещо повече от това, видяхме, че сам Бог директно заявява, че Гог е Антихристът, наричайки Гог този, за когото говорят предишните пророци. Но дори отвъд всички тези неща, все още има много солидни причини да разглеждаме Гог и Антихриста като едно и също лице. В тази глава ще разгледаме някои от общите черти, споделяни от пророчеството на Йезекиил и няколко други пророчества, отнасящи се до Антихриста. Ще разгледаме и някои проблеми, свързани с популярната позиция и накрая ще отговорим на няколко общи аргумента, често излагани от привържениците на популярната позиция.

Божие Пиршество

Първата и най-очевидна обща черта, споделяна между Битката на Гог от Магог и Армагедон, е, че в края и на двете се отправя призив към небесните птици и полските зверове да ядат от плътта на падналите войници. Но тази част от пророчеството на Йезекиил също е и цитирана в книгата Откровение и се прилага към битката на Антихриста при Армагедон. Помислете за следното сравнение на двата пасажа:

Битката на Гог от Магог Йезекиил 39:17-20	Битката при Армагедон Откровение 19:17,18
Съберете се та дойдете; натрупайте се от всякъде на жертвата, която жертвувам за вас, голяма жертва върху Израилевите планини...	за великата Божия вечеря...

<p>Ще ядете месата на юнаците, и ще пиете кръвта на земните князе ... И ще се наситите на трапезата Ми с коне и ездачи, с юнаци и с всякакви военни мъже, казва Господ Иеова.</p>	<p>за да ядете месата на царе и месата на хилядници, месата на юнаци и месата на коне и на ония, които яздят на тях, дори месата на всичките човеци, свободни роби, малки и големи.</p>
---	---

Както виждаме, книгата Откровение заимства своето описание на този несравним „празник“ директно от пророчеството на Йезекиил. Това не е просто сходство, а директен цитат. Помислете към какви заключения може да води този факт. В Откровение 19 имаме без съмнение най-известния в цялото Писание пасаж относно завръщането на Исус. Там виждаме как Исус избухва от небето, за да унищожи армиите на Антихриста. След това излиза призива към птиците и зверовете да се съберат заедно, за да погълнат победените армии на Антихриста. Но този призив е взет директно от частта от пророчеството на Йезекиил, където победеният Гог и неговите армии биват източникът на пиршеството. И двете пророчества описват едни и същи събития, въпреки че Откровението на Йоан добавя много допълнителна информация относно факта, че именно Месията осъществява действителното унищожение на армиите на Гог.

Ако човек се порови из няколко популярни книги върху библейски пророчества, отхвърлящи каквато и да било връзка между Гог и Антихриста, ще открие че съществува потресаващо мълчание относно употребата на Йезекиил от Йоан тук. Очевидната презумция на Откровение относно материала на Йезекиил просто се игнорира. Това обаче не е така сред множество други християнски коментари.

- Чарлз Л. Фейнбърг казва в *“Пророчеството на Йезекиил”*: „Впрочем, образността дава представа за времето, в което се развива целият пасаж. Това е същата сцена като тази от Откровение 19, голямата Божия вечеря и хронологията е ясна. Събитията ще се случат в края на Скръбта и точно преди хилядолетното управление на Месията в Израел.”¹

- Г.К. Бийл и Шон Макдона в *“Коментар върху Използването на Стария завет от Новия завет”* също отбелязват ясната връзка между двата пасажа: „Ангелът възвестява предстоящото унищожение на звяра, лъжепророка и техните войски чрез същите образи, чрез които беше

обявено поражението на Гог и Магог... Откр. 19:17-18 продължава това пророческо описание и потвърждава, че то със сигурност ще се случи.”²

- Робърт Дженсън наблюдава използването на Йезекиелови образи от Йоан: „Когато в християнския апокалипсис войната на „Логоса на Бога“ срещу „звяра“ достига своята кулминация, Йезекиил се появява отново.“³

- Даниел Блок наблюдава ясната връзка между двата пасажа, разглеждайки звяра (Антихриста) от книгата Откровение и Гог от Йезекиил като едно и също нещо: „Сцената на птиците, събрани за голямата Божия вечеря в (Откр.) 19:17-21 е ясно заимствана от последното изображение на Йезекиил (39:17-20)... Въпреки че този пасаж никога не споменава Гог по име, той със сигурност е представен чрез звяра (*тирион*). Йоан допълва няколко подробности в пророчеството, липсващи от пророчеството на Йезекиил... Използването на оракула на Йезекиил срещу Гог от Йоан представлява удивителна адаптация на старозаветна традиция към християнска тема. Едно събитие, чието време в първоначалното пророчество бива само бегло определено като „последните дни“, сега е предпоследното събитие в човешката история; картината на национален мир и покой се трансформира в портрет на вселенски мир; чуждият враг се превръща в сатанинска и дяволска сила; божествената победа е поставена в ръцете на Месията. Посланието, което първоначално бива представено на еврейските изгнаници, за да подкрепи техните увехнали надежди, се трансформира в послание на надежда за всички християни.”⁴

- Грант Р. Осборн отбелязва: „Ще има два големи месиански банкета в есхатона: пиршеството с Агнето за светиите и пиршеството с храна от грешници за лешоядите. Светиите ще вземат участие в големия банкет, а грешникът ще бъде банкетът! Това изображение (от Откровение 19) е взето от Йезек. 39:17-20, където присъдата срещу Гог бива прекъсната от покана към птиците и дивите животни да се „съберат“ за „голямата жертва на планините на Израел.“⁵ Към онези, които отхвърлят идеята, че Гог и Звярът/Антихристът от Откровение са едно и също нещо, които не виждат истинска връзка между Откровение 19 и Йезекиил 39, трябва да се зададе въпросът: Защо ГОСПОД ще използва пасаж, който описва унищожението на Гог и ще го приложи към унищожението на Антихриста? Ако двамата не са едно и също нещо, това би било ужасно объркващо, ако не и направо подвеждащо. Единственият начин, по който употребата на Йезекиелови образи от Йоан тук, може да бъде разумно разбрана, е пророчеството на Йоан да се разглежда като разширен преразказ на оракула на Йезекиил.

И двамата биват унищожени от голямо земетресение

Но заемането от Йоан на материал от Йезекиил не се ограничава до голямото пиршество. Книгата Откровение заимства и други части от оракула на Йезекиил срещу Гог. Помислете за следните допълнителни паралели:

Битката на Гог от Магог Йезекиил 38:19-22	Битката при Армагедон Откровение 16:18-20
В онзи ден ще има голям тряс	и стана силен тряс, небивал откак съществуват човеците на земята, такъв тряс, толкоз силен.
и всяка стена по земята ще падне	и градовете на народите паднаха
И планините ще се сринат	И всеки остров побягна и планините не се намериха
и ще пролея върху него, върху пълчищата му и върху многото народи, които са с тях, пороен дъжд и каменна градушка, огън и сяра.	И едър град, тежък около един талант, падаше от небето върху човеците; и човеците похулиха Бога поради язвата от града, защото язвата от него беше твърде голяма.

Така че в резултат на ГОСПОДНОТО изпълнение на присъдата както над Гог, така и над Антихриста, всички „планини“ се сриват, докато язви и огромна градушка се изсипват върху Божиите врагове. Но ако всички планини се сриват, когато Гог бива унищожен, как е възможно всички те да се срутят отново само няколко години по-късно? Очевидно в това не би имало логика, освен ако двата пасажа просто не разказваха една и съща история.

И двамата биват поразени от язви

В един от най-рядко обсъжданите, но най-силно въздействащи визуални пасажии, изобразяващи завръщането на Исус в Стария завет, Авакум описва Месията, излизащ от Арабия, изпълняващ присъди над враговете Си. В този текст намираме много от същите теми, намиращи се в оракула на Йезекиил:

“Бог идва от Теман (Арабия) и Светият – от планината Фаран. Величието Му покрива небесата и възхвалата за Него изпъхва земята. Блясъкът Му е като слънчева светлина; обгръща Го венец от лъчи (или “лъчи блеснаха от ръката Му” - бел.пр.) , в тях се таи Неговата мощ! *Пред Него върви унищожение (или “напаст” - бел.пр.), а по стъпките Му – мор.* Когато Той се появи, земята се разтърси; погледът Му приведе народите в трепет; *вековни планини се разпаднаха, прадревни хълмове се срутиха;*” — Авакум 3:3-6

Отново се повтаря темата за падащите „планини“. Но една нова тема тук е това, че Месията изпраща „напаст“ и „мор“ върху враговете Си. В друго добре известно пророчество за Антихриста, пророк Захария също говори за „напастта“, която ще сполети армиите на Антихриста:

“А ето *бедствието* (или “напастта” - бел.пр.), с което Господ ще поразии всички народи, които са воювали против Йерусалим: *плътта им ще изтлее, докато още стоят на краката си, очите им ще се стопят във вдлъбнатините си и езикът им ще изсъхне в устата им.*” — Захария 14:12

Тогавя е уместно да виждаме тази тема и в месианското пророчество на Йезекиил: „С мор и кръвопролитие ще вляза в съд с него” (Йезекиил 38:22). Точно както Исус ще изпрати язви и мор върху армиите на Антихриста, така също ГОСПОД заявява, че Той лично ще излее нашата напаст и мор върху Гог и неговите армии. Общите черти се обясняват лесно с факта, че Гог и Антихристът са една и съща личност.

И двете армии се атакуват една друга

Както вече обсъдихме в нашето изследване на Даниил 2, последното царство на Антихриста е определено конкретно като „разделено“:

“А понеже си видял нозете и пръстите отчасти от гърнчарска кал и отчасти от желязо, това ще бъде едно разделено царство; но в него ще има нещо от силата на желязото, понеже си видял желязото смесено с глинена кал.” — Даниил 2:41

Разбира се, това е съвършено описание на глобалната ислямска общност, която от самото начало бива разделена между двете секти на мюсюлманите: сунити и шиити. Това също е съвършено изпълнение на древното пророчество, обявено за Исмаил, бащата на арабските народи, който завинаги ще бъде в конфликт с други народи и дори със собствените си братя:

“Той ще бъде като див осел между човеците. Ще вдига ръка срещу всекиго и всеки ще вдига ръка против него. Ще живее в раздор с всичките си братя.” — Битие 16:12

Тогава не е изненадващо, че виждаме армиите на Антихриста, докато се намират в земята на Израел, точно до последния момент, да се атакуват една друга, изпълнявайки добре известната поговорка. Въпреки че са в състояние да преустановят временно своите безкрайни вътрешни борби с цел да се обединят, за да атакуват Израел, веднъж в земята, те не са в състояние да сдържат древната си междуособна вражда: „ще залавят всеки ръката на ближния си, И неговата ръка ще се подига против ръката на ближния му.” (Зах. 14:13). Не е изненадващо тогава, че Йезекиил описва точно същата динамика да се случва сред армиите на Гог:

“И ще призова меч против него по всичките Си планини, казва Господ Иеова; мечът на всеки човек ще бъде против брата му.” — Йезекиил 38:21

Така, както виждаме армиите на Антихриста да се избиват една друга, докато са в земята на Израел, така виждаме и армиите на Гог да се избиват една друга, докато са в земята на Израел. И още веднъж, общите черти и действия на армиите на Антихриста и Гог се обясняват лесно с това, че и двата пасажа описват едни и същи събития. И двете коалиции се състоят от едни и същи нации: В Даниил 11, след завладяването на Египет, ни се казва, че двете нации на Либия и Судан (Куш) ще се подчинят на Антихриста:

“Защото той (Антихристът) ще завладее съкровищата на златото, на среброто, и на всичките скъпоценности на Египет; *И либийците и*

кушитите ще бъдат заставени да следват по стъпките му.” — Даниил 11:43

Но в Йезекил 38 ни се казва, че същите тези две нации ще бъдат част от военната коалиция на Гог: „Куш (Судан) и Либия с тях; всички те с щит и шлем (Йез. 38:5). Това е значителен проблем за популярната позиция, която разделя Гог от Антихриста. Ако Гог и неговите армии, включително Либия и Судан, биват напълно унищожени, как става така, че същите тези две нации са възкресени само няколко години по-късно, за да се присъединят към армиите на Антихриста? Логично е, че това би било невъзможно. Още веднъж популярната позиция е в противоречие със здравия разум. Според този възглед ние трябва да вярваме, че тези две радикални ислямски нации първо доброволно ще се подчинят на руски лидер и след като бъдат напълно унищожени, само няколко години по-късно, ще бъдат напълно готови доброволно да се подчинят на европейски хуманистичен диктатор. Още веднъж, много по-логично е просто да заключим, че Гог и Антихристът са едно и също нещо.

И двамата нахлуват в Израел, за да вземат користи и плячка и да извършат грабеж

Според Исаия, една от основните мотивации на Антихриста при нахлуването в земята на Израел е заграбването на плячка, трофеи и извършване на грабеж:

“Горко на асириеца, жезъла на гнева Ми, Тоягата, в чиято ръка е Моето негодувание! Ще го изпратя против един нечестив народ, И ще му дам заръчка против людете, на които се гневя, *За да вземе користи и да улови плячка*, И да ги стъпче като калта по пътищата.” — Исаия 10:5-6

По същия начин Захария описва заграбването на користи и плячка от Антихриста и неговите сили:

“Ето, ден от Господа иде, Когато *богатството ти ще се раздели* *всред тебе като обир*. Защото ще събера всичките народи На бой против Ерусалим; Градът ще бъде превзет, Къщите ще бъдат обрани, И жените обезчестени, И половината от града ще отиде в плен; А останалите люде не ще бъдат изстребени от града.” — Захария 14:1-2

Даниил също ни информира, че и Антиох IV Епифан, най-могъщият индивидуален прототип на Антихриста в Писанието, е направил същото нещо:

“Във време, когато са спокойни ще дойде в най-плодородните места на областта (Израел), и ще извърши това, което не са извършили бащите му или прадедите му; ще разпредели между последователите си грабеж, користи и имот;” — Даниил 11:24 NIV

И накрая, в оракула на Йезекиил ни се казва, че мотивите на Гог също ще бъдат да вземе користи, плячка и грабеж:

“Така казва Господ Иеова: В оня ден ще дойдат мисли в ума ти, и ще скроиш лоши намерения, като речеш: “Ще вляза в земята на неукрепени села!”... за да ги обереш и да вземеш корист, за да обърнеш ръката си против запустелите места сега населени, и против събраните изсред народите люде, които са придобили добитък и имот, и живеят в центъра на света... “Да вземеш корист ли си събрал множеството си? Да грабнеш сребро и злато ли, да вземеш добитък и имот ли, да направиш голям обир ли?”” — Йезекиил 38:10-13

Така както един от мотивите на Антихриста за нахлуване в Израел ще бъде да открадне имот, да разграби плячка, така и посочените мотиви на Гог са същите. Още веднъж, това е просто защото Гог и Антихристът са едно и също лице.

И двамата идват от Севера

Една от най-често срещаните теми в пророците е нахлуването на злата армия от Севера. Въпреки че някои от тези пророчества се отнасят до исторически нашествия, всички те в крайна сметка предвещават последното нашествие на Антихриста от последните дни. Пророк Йоил говори за заключителното нахлуване на северната армия в последното време:

“Но ще отдалеча от вас северната язва (или “армия” - бел.пр.), и ще я отгласна в безводна и пуста земя, С предната ѝ страна към източното море, А западната ѝ страна към западното море; И воня ще възлезе от нея, И смрад ще се издигне от нея, Защото е извършила надути работи.” — Йоил 2:20

Нахлуващата армия от север също е често срещана тема и в пророчествата на Йеремиа:

“Тогава Господ ми рече: “От север ще избухне зло Върху всичките жители на тая земя.” – Йеремиа 1:14 NASB

И:

“Така казва Господ: “Ето, люде идат от северната страна, И велик народ ще се подигне от краищата на земята.” – Йеремиа 6:22

Затова, когато Йезекиил започва да говори за нашествие от великата северна армия, неговите слушатели трябва вече да са били добре запознати с тази тема и да са разбирали, че това е препратка към последното зло нашествие в последното време:

“Затова, сине човешки, пророкувай като речеш на Гога: Така казва Господ Иеова: В оня ден, когато людете Ми Израил ще живеят в безопасност, ти няма ли да го знаеш? Ще дойдеш от мястото си, от най-далечните страни на север, ти и много племена с тебе. . . то, Аз съм против тебе, Гоге, главни принце на Мосох и Тувал. Ще те обърна и примамя, и, като те възведа от най-далечните страни на север, ще те доведе върху Израилевите планини;” — Йезекиил 38:14-16; 39:1-3

Така както описанията на другия пророк за нашествието на Антихриста от последните дни са символизирани чрез идването му от север или са описани като „северната армия“, така и Гог следва същия модел и използва точно същите изображения. Още веднъж, това е просто защото Гог и Антихристът са едно и също лице.

И двамата нахлуват в Израел, когато тя се чувства в безопасност

Според Даниил Антихристът ще склучи мирен договор с нацията на Израел (Дан. 9:27). Исаия ни информира, че еврейският народ действително ще се довери и дори ще разчита (на иврит: *ша`ан*) на фалшивите предложения на Антихриста (Исаия 10:20). Апостол Павел предупреждава за измамния характер на тази фалшива сигурност:

“Защото вие добре знаете, че Господният ден ще дойде като крадец нощем. Когато казват: Мир и безопасност!, тогава ще ги постигне внезапна погибел като *родилните* болки на непразна жена, и никак няма да я избегнат.” — 1 Солунци 5:2-3

Чрез предобраза на Антиох IV Епифан, Даниил също ни предупреждава относно Антихриста:

“*Чрез коварството си ще направи да успява измамата* в ръката му, ще се надигне в сърцето си, и *ще погуби мнозина в спокойствието им*; ще въстане и против Началника на началниците; но ще бъде смазан, не с ръка.” — Даниил 8:25

И по-късно Даниил отново предупреждава: „Когато най-богатите провинции се почувстват сигурни, той ще ги нападне“ (Дан. 11:24 NIV). И така, още веднъж, ние не сме изненадани да открием, че Йезекиил описва точно същите планове да произлизат от Гог, който казва в сърцето си:

“Ще вляза в земята на неукрепени села! *ще нападна ония, които са в спокойствие и живеят безгрижно*, всички които живеят в неукрепени места, без лостове и порти,” - Йезекиил 38:11

Причината, поради която методологията на Гог за създаване и използване на фалшив мир с цел унищожаване на неговите врагове е точно същата като методологията на Антихриста, е просто че двамата са една и съща личност.

Обобщение на общите черти между Гог и Антихриста

1. И двамата биват изядени от птици и зверове на големия Божи празник (Йез. 39:17-20; Откр. 19:17,18)
2. И двамата биват унищожени чрез най-голямото земетресение, някога описано в Писанието (Йез. 38:19-20; Откр. 16:18-20)
3. И двамата биват поразени с язви и епидемии (Йез. 38:22; Зах. 14:12; Ав. 3:3-6).

4. И двете армии се атакуват една друга (Йез. 38:21; Зах. 14:13; Дан. 2:41; Бит. 16:12)
5. И двете се състоят от едни и същи нации (Йез. 38:5; Дан. 11:43).
6. И двете идват за плячка и грабеж (Йез. 38:10-13; Зах. 14:1-2; Ис. 10:5-6; Дан. 11:24).
7. И двете идват от север (Йез. 38:14-16; 39:1-3; Йоил 2:20; Йер. 1:14; 6:22).
8. И двете идват в една и съща област (Йез. 38:1-6; Дан. 11:40; Ис. 7:17; 10:12; Михей 5:6)
9. И двамата използват фалшив мир и нахлуват, когато Израел се чувства сигурен (Йез. 38:12,13; Дан. 8:25; 9: 27; 11: 24; Ис. 10:20; 1 Солунци 5:2-3).
10. И двамата умират от ГОСПОДНИЯ „меч” (Йез. 38:21; Откр. 19:15,21).
11. И двамата умират в Израел (Йез. 39:5; Дан. 7:11; Дан. 9:27; 2; Дан. 11:45; Тес. 2:8).
12. И двамата падат върху земята на Израел (Йез. 36:1-6; 38:9; 39:5).
13. И двамата биват погребани (Йез. 39:11; Исаия 14:13-20).
14. След смъртта и на двамата Божието име никога повече няма да бъде похулено (Йез. 38:23; 39:7; Откр. 20:2; 21:8).
15. След смъртта и на двамата, оцелелите нации ще достигнат до спасително познание на Бог (Йез. 39:6,7; Исаия 11:9; 60:14; Псалм 22:27).
16. След смъртта и на двамата пленниците на Израел ще бъдат освободени (Йез. 39:25-28; Соф. 2:7; Йоил 3:1; Зах. 9:10-12; Ис. 61:1-3 ; Псалм 102:13-16, 19-21).
17. След смъртта и на двамата Бог ще излее Духа Си върху Израел (Йез. 39:29; Исаия 59:20-21; Зах. 12:9-11;)

18. След смъртта и на двамата, оцелелите от Израел ще познаят ГОСПОДА завинаги (Йез. 20:33-42; 39:22; 4 Царе 19:30-31; Йоил 2:32; Михей 4:7; Йер. 31:34; Ис. 10:20 Йоан 17:3; Римляни 9:27-28).

19. След смъртта и на двамата, Израел ще живее сигурно в земята завинаги (Йез. 39:26,28; Мих. 5; Ис. 60-66).

20. След смъртта и на двамата Исус присъства физически в Израел (Йез. 38:19-20; 39:7; Откр. 19-21).

Със сигурност могат да се посочат и други общи черти. Но въпреки многобройните общи черти между Йезекиил 38 и 39 и други пасаж, отнасящи се до Антихриста, мнозина отказват да признаят изобилието от доказателства, които току-що разгледахме. В обобщение на поредица от тридесет части върху Йезекиил 38 и 39, Томас Айс обяснява защо смята, че не трябва да разглеждаме Йезекиил 38 и 39 като същото събитие, описано в Откровение 19, когато казва: „Има някои значителни прилики между двете битки, обаче разликите са тези, които се оказват решаващи когато стане въпрос да се прецени дали те са една и съща битка.“⁶ Но както току-що видяхме, тук има нещо повече от „някои значителни прилики“. Приликите и откровено споделените елементи са направо изумителни. В останалата част от тази глава, обаче, ще разгледаме някои от тези предполагаеми разлики, за да покажем, че те всъщност дори не съществуват.

Аргументи от мълчание

Когато се опитват да покажат, че съществуват разлики между Йезекиил 38 и 39 и други пророчества за Антихриста, мнозина се обръщат предимно към аргументи от мълчание. Например, Фрухтенбаум заявява: „в нашествието на Йезекиил има протест срещу нашествието; в кампанията Армагедон няма протест.“⁷ С други думи, тъй като един пасаж съдържа информация, която другият не съдържа, това доказва, че това са две различни събития. Но този аргумент предполага, че всеки пасаж е напълно изчерпателен в своето описание. Ако същата логика се приложи към евангелията, човек би заключил, че всички те са различни истории. Човек би казал, че един евангелски разказ съдържа една подробност, която друг евангелски разказ не съдържа, и следователно това са две различни събития. И все пак знаем, че всяко подобно твърдение би било глупаво. В

пророците множество месиански пророчества представят на читателя едни изключително обобщени изображения на делото на Месията. Нито едно от тези пророчества не съдържа изчерпателно описание на живота на Месия. Просто защото един пророк ни информира за определени подробности относно бъдещо събитие, а друг не, по никакъв начин не означава, че двамата описват различни събития. Аргументите от мълчание са погрешни и не трябва да имат никаква тежест при внимателните и изследователи на Писанието.

И двамата биват унищожени на „Планините на Израел“.

В опит да демонстрира разликите между нашествието на Гог и нашествието на Антихриста, Фрухтенбаум заявява: „нашествието от Йезекиил бива разгромено в планините на Израел; кампанията на Армагедон бива съкрушена в района между Петра и Йерусалим.”⁸ Въпреки че този аргумент бива правен доста често с истинска сериозност, с цялото ми уважение към д-р. Фрухтенбаум и други, които са повтаряли неговото твърдение, то е просто глупав, не добре обмислен аргумент. Първо, Фрухтенбаум изглежда игнорира също толкова ключовия стих в 39:5, където Бог информира Гог, че „Ще паднеш на *открито поле*; защото Аз го изговорих, казва Господ Бог“. По същия начин в 38:9 на Гог се казва: „И ти като възлезеш, ще дойдеш като вихрушка; ще бъдеш като облак, за да *покриеш земята*, ти и всичките твои пълчища, и много племена с тебе.” Така че дори не е вярно това, че армиите на Гог по някакъв начин ще бъдат ограничени до планините на Израел. Войските му покриват цялата земя, а самият той умира в открито поле. Но по-важното е, че аргументът е просто глупав, защото „планините на Израел“ е просто евфемизъм за цялата земя на Израел. Това се вижда ясно само две глави по-рано, където Бог призовава Йезекиил да пророкува конкретно за „планините на Израел“, но след това включва „хълмовете, реките, долините, клисурите, градовете и т.н., и т.н.“:

“И ти, сине човешки, пророкувай към Израилевите планини, като речеш: О, Израилеви планини. . . Така казва Господ Иеова на планините и на хълмовете, на потоците и на долините, на запустелите пустоти и на напуснатите градове, които станаха корист и са за присмех на другите народи около тях... затова, пророкувай за Израилевата земя, и кажи на планините и на хълмовете, на потоците и на долините: Така казва Господ

Иеова: Ето, Аз говорих в ревността Си и в яростта Си, понеже понесох укор от народите;” — Йезекиил 36:1-6

Когато Бог говори за „планините на Израел“, това е препратка към цялата земя на Израел. Това би било подобно на фразата „навсякъде по плодоносните равнини“ като препратка към Съединените американски щати. „Плодоносните равнини“ е просто евфемизъм за огромното пространство на Съединените щати. По същия начин „планините на Израел“ очевидно е евфемизъм за цялата земя на Израел.

Изгаряне на оръжията

Друг аргумент, често изтъкван срещу твърдението, че битката на Гог, завършва при завръщането на Исус, е, че победилият еврейски народ изгаря оръжията на падналите армии в продължение на седем месеца, което би било ненужно през хилядолетието. Нейтън Джоунс от служение Лъв и Агне казва например:

“Тъй като Исус ще присъства на място, за да осигури нуждите на всички, тъй като проклятието ще бъде частично вдигнато и Земята ще бъде реформирана от земетресения, няма да има нужда Израел да изгаря каквито и да било оръжия за гориво.”⁹

Но това твърдение прави фундаментална грешка в разбирането на истинската природа на бъдещата епоха. През хилядолетието милиони хора ще продължават да водят един съвсем земен живот. Господ не унищожава земята, Той я възстановява. Съществува ясна непрекъснатост между тази епоха и следващата. Захария например описва по-рано невярващи оцелели измежду народите, които ще живеят като вярващи през Милениума:

“И всеки, който остане От всичките народи, Които са дохождали против Ерусалим, Ще възлиза от година на година Да се кланя на Царя, Господа на Силите, И да празнува празника на колибите.” — Захария 14:16

По-късно в Йезекиил четем за процъфтяваща риболовна индустрия по време на месианската епоха:

“И рибари ще стоят край нея от Енгади до Енеглаим, там ще простират мрежите си; рибите им ще бъдат твърде много по видовете си, като рибите на голямото море.” — Йезекиил 47:10

Пророк Амос описва народа на Израел, който възстановява градове, засажда лозя и градини по време на хилядолетното управление на Исус:

“И аз ще върна от плен людете си Израиля; Те ще съградят запустелите градове и ще ги населят, Ще насадят лозя и ще пият виното им, И ще направят градини и ще ядат плодът им.” — Амос 9:14

Точно както неща като риболов и селско стопанство няма да престанат, така и нуждата от гориво за готвене или светлина няма да престане. Просто защото Исус ще присъства на място през онези дни, това не означава, че всичко ще се прави по магически начин. През хилядолетието, казват ни пророците Исаия и Михей, народите на земята ще изковават мечовете си на палешници (Исаия 2:4; Михей 4:3). Това пророческо-поетично описание на превръщането на военните оръжия в предмети, използвани за селското стопанство, е почти идентично с описанието на изгаряне на оръжия за гориво в Йезекиил. Във всяко от тези описания оръжията се трансформират в инструменти за домашни или селскостопански цели. Всяко твърдение, че изгарянето на оръжията не е съвместимо с природата на хилядолетието, е резултат от погрешно разбиране на природата на хилядолетието, както е описано и дефинирано в Писанията.¹⁰

Нашествието на Гог е ограничено, докато Армагедон включва всички нации

Някои твърдят, че в битката при Армагедон участва всяка една нация на Земята, докато коалицията на Гог включва ограничен брой нации. Но това разграничение не е в съгласие с Писанието. В глава 3 видяхме, че коалицията на Антихриста се състои предимно от десет нации, като по-късно се присъединяват много други. Но също така видяхме и, че не абсолютно всяка нация на Земята ще се присъедини към Антихриста. Ако Антихристът управляваше всяка нация на Земята, щяхме да имаме глобален мир — *Пакс Антикристус*. Но противно на това Даниил 9:27 разкрива, че Антихристът е във война до самия край. Просто казано, войната изисква резистентни армии и правителства. Даниил 11 говори за

нации, които ще воюват с Антихриста, и други, които ще „избягат от ръката му“. Всяко твърдение, че абсолютно всяка една нация на Земята ще придружава коалицията на Антихриста срещу Йерусалим, игнорира няколко уместни пасажа. Коалицията на Антихриста и битката при Армагедон няма да включва всяка нация на Земята, както мнозина твърдят. Второ, опитите коалицията на Гог да се ограничи до нациите, конкретно посочени в Йезекиил 38-39, игнорират изявлението в пасажа, което казва, че „много“ други нации ще се присъединят към вече изброените.

Относно погребението на Гог / Антихриста

Друг аргумент срещу приравняването на Гог с Антихриста е твърдението, че Гог получава погребение, докато Антихристът не го прави. Първо, правилно е да се каже, че тялото на Гог ще бъде погребано:

“В оня ден ще дам на Гога място за погребване в Израил, долината на ония, които преминават отпред морето; и то ще затваря пътя на преминаващите; и там ще заровят Гога и цялото му множество; и ще нарекат мястото Долината на Хамон Гог.” — Йезекиил 39:11

Относно Антихриста мнозина са прочитали погрешно части от Исаия 14 и са заключавали, че той никога не получава погребение. Исаия 14 е поетично-пророческа песен срещу царя на Вавилон, пророчески тип на Антихриста. Царят/Антихристът първо твърди, че ще направи трона си на „планината на събранието... в далечните краища на севера“. Това е препратка към Храмовия хълм в Ерусалим, местоположението на Божия трон:

“А ти казваше в сърцето си: “Ще възляза на небесата, ще възвися престола си над Божиите звезди и ще седна на планината на събраните *богове* към най-крайните страни на север, Ще възляза над висотата на облаците, Ще бъда подобен на Всевишния.”” —Исаия 14:13-14

Но вместо това Бог заявява, че Антихристът ще се озове в ямата на ада: „Обаче ти ще се снишиш до преизподнята, До най-долните дълбини на рова.“ (Исаия 14:15). Това последно място за почивка в ада е мястото, където душата му ще слезе, но физическото му тяло също ще бъде погребано по един напълно срамен начин. В древни времена богатите семейства и царе споделяли семеен гроб или гробница. Това са подобни на

пещери места за погребение, където телата разполагат със собствени индивидуални места в отделения по стените на гробницата, подобно на съвременните мавзолеи. В този пасаж срамът се хвърля върху Антихриста, защото за разлика от другите царе и благородници на земята, Антихристът няма да бъде погребан в семейния си или царския си гроб, а вместо това ще бъде погребан в обикновена яма и единственото му облекло ще бъдат другите мъртви тела:

“Всички царе на народите – те всички спят в слава, всеки в дома си; а ти си отхвърлен от гроба си като презряно^[a] клонче, *като* дреха на убити (или “покрит с убити” - *бел.пр.*), на прободени с меч, на слизащи между камъните на рова, като потъпкан под крака труп. Ти няма да се съединиш с тях в погребение, защото си погубил земята си, избил си своя народ; родът на злодеите никога няма да се споменава.” — Исаия 14:18-20

Пасажът не казва, че Антихристът никога няма да бъде погребан. Вместо това той просто показва видът на неговата срамна смърт и погребение. Както Дж. Алек Мотиър в своя изключителен коментар върху Исаия казва:

“Съблечен от царските си одежди, царят няма нищо, което да го облече, освен телата на онези, които са загинали в битката, струпани позорно... Неговият гроб е необозначен и следователно несъзнателно *потъпкван* от минаващите... Никой не го е грижа да осигури подходящо царско погребение за царя. Неговите предци са били отнесени в семейния мавзолей, но той няма да се присъедини към тях.”¹¹

Вместо да умре като царска особа — тъй като е казал в сърцето си, че ще бъде като Всевишния — той ще бъде третиран като тор заедно с останалите убити. Той е погребан не в царска гробница, а в обща яма, масов гроб. Твърдението, че Гог и Антихристът трябва да бъдат две различни личности, тъй като единият бива погребан, а другият не, е просто аргумент, основан на повърхностно погрешно четене на текстовете.

Относно смъртта на Гог/Антихриста

Друг подобен аргумент срещу приравняването на Гог с Антихриста е твърдението, че Гог ще бъде убит и погребан, докато за Антихриста се казва, че бива „хвърлен жив в огненото езеро, което гори със сяр“ (Откровение 19:20). По този начин се твърди, че двамата не могат да бъдат

едно и също нещо. Но този аргумент не взема предвид други уместни пасажии, които говорят за физическата смърт на Антихриста. Апостол Павел ни казва, че Антихристът всъщност ще бъде убит от Исус:

“и тогава ще се яви беззаконният, когото Господ Исус ще убие с дъха на устата Си и ще изтреби с явлението на пришествието Си” — 2 Солунци 2:8

Даниил също ни казва, че Антихристът ще бъде унищожен и тялото му ще бъде хвърлено в огненото езеро:

“Тогава погледнах по причина на гласа на надменните думи, които рогът изговаряше; гледах, докато звярът беше убит и тялото му – погубено и предадено да се изгори с огън.” — Даниил 7:11

По-късно Даниил ни казва, че Антихристът ще постигне края си в земята на Израел:

“И ще постави шатрите на палата си между моретата, върху славния свят хълм; но при все това ще бъде постигнат от края си и няма да има кой да му помогне.” — Даниил 11:45

Тогава е ясно, че Антихристът ще умре, както умира всеки друг човек. Това не противоречи на неговото хвърляне „жив“ в ада (на гръцки: *Хадес* или на иврит: *Шеол*). Както казва Мотиер относно „живота“ след смъртта в ада:

“Първо, мъртвите са живи – в Шеол. В Библията „смъртта“ никога не е „завършек“, а промяна на мястото и състоянието с непрекъснатост на личната идентичност. Шеол е „мястото“, където живеят всички мъртви.”¹²

Просто казано, докато тялото на Антихриста ще бъде убито от Исус, душата му, така да се каже, ще бъде изпратена в ада „жива“, за да изпита съзнанието за вечни мъки:

“И дяволът, който ги беше измамил, беше хвърлен в езерото от огън и сяра, където бяха звярът и лъжепророкът, и те ще бъдат мъчени ден и нощ завинаги.” — Откровение 20:10

Вижда се, че твърдението, че Гог не може да бъде Антихристът, основавайки се на тези пасажии, е неточно и просто резултат от неадекватно изследване.

Проблеми с популярната позиция:

Демографският проблем

Освен всичко, което разгледахме досега, има и някои очевидни проблеми с популярното тълкуване на Йезекиил 38 и 39, които малцина са взели предвид. Тези проблеми са просто демографски. Много западнци вярват, че повечето мюсюлмани по света живеят в Близкия изток. Истината обаче е, че близо половината от всички мюсюлмани в световен мащаб живеят в четирите държави - Индонезия, Пакистан, Индия и Бангладеш. (Индонезия има мюсюлманско население от 202 милиона, Пакистан 175 милиона, Индия 161 милиона и Бангладеш 145 милиона). Пророчеството на Йезекиил не включва никоя от тези нации. Повечето мюсюлмани всъщност живеят извън Близкия изток. Днес има повече мюсюлмани или във Франция (3,5 милиона), или в Германия (4 милиона), отколкото в Ливан (2,5 милиона). Според популярното тълкуване нациите, посочени в пророчеството на Йезекиил, включват Русия и няколко близкоизточни, централноазиатски и северноафрикански нации. Въпреки това, дори ако включим всяка нация, която някога е била предлагана, това пак ще представлява по-малко от една трета от общото мюсюлманско световно население. Ако всеки войник във всяка една от тези нации бъде унищожен, днес това ще представлява по-малко от 2% от общо 1,6 милиарда мюсюлмани по света. Дори ако всяка една от тези нации беше изцяло и напълно унищожена - *нещо, което никой не смята, че ще се случи* - пак ще останат над един милиард мюсюлмани по целия свят. Ислямът ще продължи да бъде огромна и жизнена сила на земята. Всяко предположение, че ислямът ще изчезне от земята няколко години преди завръщането на Исус, е просто илюзия. Помислете за следните статистики:

Нация	Процент от глобалното мюсюлманско население	Общ брой на активни военни
Русия	1	21,781,000
Казахстан	0,6	80,500

Туркменистан	0,3	22,000
Узбекистан	1,7	87,000
Киргистан	0,3	20,400
Таджикистан	0,4	16,300
Туркменистан	0,3	22,000
Азърбейджан	0,6	382,000
Турция	4,7	1,151,200
Ливан	0,2	175,000
Палестинци	0,1	56,000
Сирия	1.3	747,000
Ирак	2	578,270
Иран	4,7	3,833,000
Йордан	0,4	175,500
Саудитска Арабия	2	250,000
Кувейт	0,2	46,300
Бахрейн	0,1	19,460
Оман	0,2	47,000
ОАЕ	0,2	51,000
Египет	5	1,345,000
Либия	0,4	116,000
Судан	1,9	211,800
Общо	29.6%	31,213,730

Заклучение

При разглеждането на всички съответни текстове стана напълно, ако не и болезнено ясно, че Антихристът и Гог са едно и също нещо. Всички различни аргументи, използвани срещу този възглед, се провалят. Както беше аргументът в тази книга, Йезекиил 38-39 е просто още един преразказ на същата история, която всички пророци разказват:

- Група нации, водени от Гог/Антихриста, атакуват Израел и преследват християните.
- В резултат на това, за период от три години и половина, нацията на Израел преживява едно последно пълно опустошение, като много от тях биват пленени.
- Чрез Месията ГОСПОД се намесва, за да спаси оцелелите и да избави пленниците.
- Езическите народи се обръщат към ГОСПОДА.
- Израел се връща при ГОСПОДА завинаги.
- Месията управлява от Йерусалим.

Както Милър правилно заявява:

“Човек може най-добре да си представи битката, описана от различни гледни точки в Йезекиил 38-39 и тази в Даниил 11:40-45, като случваща се непосредствено преди идването на Господа и тя може да бъде посочена като Битката при Армагедон.”¹⁴

И накрая, като констатация от съществено значение, трябва да разберем, че докато Христос не се завърне, ислямът просто няма да изчезне. Въпреки големите усилия, а може би и голямото желание на някои тълкуватели, тази идея е просто илюзия и самозалъгване. Колкото по-скоро Църквата признае факта, че ислямът представлява последното и най-голямо предизвикателство, с което някога ще се сблъска, толкова по-скоро тя може да се издигне, за да посрещне мисионерското предизвикателство, вместо да седи и да чака пред-месианско унищожение на исляма, за което

Писанието никъде не говори. Видели вече доказателствата, че ислямът ще продължи да бъде тук за доста дълго време, осъзнавайки какво бъдеще ни очаква, ние виждаме, че сега е моментът Църквата да се надигне и да се хвърли жертвено в предните линии на последното си и най-голямо предизвикателство!

Бележки:

1 Чарлз Лий Фейнбърг, *Пророчеството на Йезекиил*, (Чикаго, Илинойс, Муди, 1984), стр. 230-231

2 Г. К. Бийл и Шон МакДоноу, *Коментар върху използването на Стария завет от Новия завет: Откровение* (Гранд Рапидс, Мичиган, Бейкър, 2007), стр.1144

3 Робърт У. Дженсън, *Теологичният коментар на Бразос върху Библията: Йезекиил* (Гранд Рапидс, Мичиган, Brazos Press, 2009), стр. 295

4 Даниел Блок, *Книгата на Йезекиил, глави 25–48* (Нов международен коментар върху Стария завет) (Гранд Рапидс, Мичиган, Wm. B. Eerdmans, 1998), стр. 491-493

5 Грант Р. Осбърн Бейкър, *Екзегетичен коментар върху Новия завет: Откровение* (Гранд Рапидс, Мичиган, Бейкър Академик, 2002 г.) стр. 687

6 Томас Айс, *Йезекиил 38 и 39, част 28* <http://www.pre-trib.org/articles/view/ezekiel-38-39-part-28>

7 Арнолд Г. Фрухтенбаум, *Стъпките на Месията: Изследване на последователността от пророчески събития*, Rev. ed. (Тъстин, Калифорния: Ariel Ministries, 2003), стр. 119

8 пак там.

9 Нейтън Джоунс, *Определяне на времето на Гог-Магог: Кога ще се изпълнят*
Йезекиил 38-39?
http://www.lamblion.com/articles/articles_tribulation2.php

10 Някои посочват 2 Петър 3:7-10 като доказателство, че небето и земята ще бъдат унищожени. Тези стихове обаче не говорят за буквално унищожаване на творението, а по-скоро използват езика на унищожението, за да посочат унищожението на безбожието в бъдещия век.

11 Дж. Алек Мотиер, *Пророчеството на Исаия: въведение и коментар* (Dowers Grove, Илинойс, InterVarsity Press, 1998) p. 145

12 Мотиер, p. 143

13 Трейси Милър, изд. (октомври 2009 г.) (PDF), *Картографиране на глобалното мюсюлманско население: Доклад за размера и разпределението на световното мюсюлманско население*, Pew Research Center, извлечено на 17 декември 2009 г.

14 Стивън Л. Милър, *Даниил: Нова американска поредица от коментари* (Нашвил, Тенеси, Бродман и Холман, 1994 г.), стр. 310-311

Глава 15

Йезекиил 38, 39: Гог от Магог, част III

Кои нации ще участват?

След като идентифицирахме нашествието от Йезекиил 38 и 39 като просто още един преразказ на многото пророчества, които говорят за Антихриста и неговото нападение срещу Израел през последните дни, сега трябва да се обърнем към идентифицирането на нациите, които пасажът казва, че ще бъдат включени. Както ще видим, голямото противоречие около този пасаж само се засилва с обсъждането на това кои нации ще участват в предстоящото нашествие на Антихриста. Въпреки че най-популярната позиция тълкува този пасаж като сочещ към ръководена от Русия ислямска инвазия, както ще видим, много по-солидни аргументи могат да бъдат направени за ислямска инвазия, водена от Турция. Този дебат Турция срещу Русия не е нищо ново сред библейските учени. Още през 1706 г. Матю Хенри в своя класически библейски коментар отчита разликата в мненията между учените:

“Някои смятат, че ги намират (Гог и Магог) надалеч, в Скития, Тартария и Русия. Други смятат, че ги намират по-близо до земята на Израел, в Сирия и Мала Азия (Турция).” (скобите са мои)¹

Дискусията и дебатът около опитите за идентифициране на нациите, включени в пророчеството на Йезекиил, също могат да станат изключително сложни. Но не вярвам, че това трябва да бъде така. Целта на тази глава е да подходим към дебата по справедлив, разумен и отговорен начин, идентифицирайки нациите, участващи в тази ужасна инвазия в Израел от последните дни и демонстрираме колко ясно пророчеството на Йезекиил корелира и е в хармония с другите пророчества от Писанието.

Определяне на нашия метод на тълкуване

Преди да започнем е важно да дефинираме ясно нашия метод за идентифициране на нациите от пророчеството на Йезекиил. Има няколко

важни фактора, които трябва да се вземат предвид. Първо, както обсъдихме по-рано, има два различни метода, които обикновено се използват от анализаторите на пророчества за идентифициране на значението на древните хора и места в различните пророчества. Първият метод, методът на географската корелация, просто се опитва да идентифицира местоположението на древните народи по времето на пророка и съпоставя това местоположение със съвременните нации, заемащи тази територия. Методът на миграцията на предците, от друга страна, се стреми да проследи потомците, техните миграции и смесване с други народи, в крайна сметка до един съвременен народ. Един метод набляга върху идентифицирането на първоначалния исторически контекст и разбирането на пророка, а друг се стреми да изпълни трудната задача да проследи кръвните линии до днешни времена. Както обсъдихме по-рано, методът на миграцията на предците е изпълнен с трудности, опасности и несъответствия и трябва да се избягва напълно от всички, които се стремят да тълкуват отговорно библейските пророчества. Когато използват метода на миграцията на предците, пет различни изследователя могат и най-често го правят, да стигнат до пет различни заключения. За съжаление, един преглед на многото опити за тълкуване на Йезекиил 38 и 39 разкрива обичайното използване на този метод от много иначе отлични учени и учители. Дори Вилхелм Гезениус, уважаваният еврейски учен, се опитва да идентифицира народа Рош, не определяйки къде са живели те конкретно по времето на Йезекиил, а по-скоро къде някои от техните потомци в крайна сметка са живели повече от 1600 години по-късно! Помислете за дефиницията на Гезений за „Рош“ в неговия класически ивритско-английски лексикон:

“Рош: отнасящо се до северна нация, спомената заедно с Тувал и Мешех, Йезек. 38:2-3; 39:1 вероятно... руснаците, които са описани от византийските писатели от десети век (от н.е)... като обитаващи северната част на Тавър; а също и от Ибн Фослан, арабски писател от същия период... живеещи на река Волга.” (скобите са мои)²

Така че за Гезений, тъй като византийски писатели през 10-ти век от н. е. идентифицират някои предполагаеми потомци на народите от Рош като обитаващи съвременна Русия, ние трябва да разбираме пророчеството на Йезекиил като отнасящо се до Русия! Но както ще видим по-късно, съвременната наука показва, че народите от Рош също са живели и в няколко различни части на света, далеч от Русия. Тъй като произходът и миграцията били един от основните стандарти на Гезений за тълкуване на

пророчеството на Йезекиил, ако той беше жив днес, щеше да бъде наложително да промени позицията си значително. Това е просто една от многото причини, поради които този метод трябва напълно да се избягва. В крайна сметка, ако целим пророчеството на Йезекиил да бъде разбрано правилно, тази дълбоко погрешна, но широко използвана методология трябва да бъде отхвърлена. Всяко отговорно усилие за разбиране на пророчеството на Йезекиил трябва да използва историко-граматическия метод, който се стреми да открие оригиналният смисъл, който библейският автор влага в текста и начина по който той лично разбира текста, а не някакво историческо преследване на диви гъски (английски идиом - *бел.пр.*), което се опитва да установи кръвни връзки с народи, живели преди повече от три хиляди години.

Друг важен фактор, който трябва да ръководи нашето разбиране и тълкуване на тези нации, са други улики, намиращи се както в непосредствения контекст, така и в самото пророчество. Както разгледахме подробно в последната глава, сам Бог говори директно на Гог и казва съвсем ясно, че той е този, за когото толкова много от предишните библейски пророци са говорили. В продължение на години молех и дори предизвиквах множество учители по пророчества, придържащи се към позицията Русия-Гог, да ми покажат един стих в който и да е от предишните пророци, където те говорят за инвазия в Израел през последните дни, водена от Русия. До днес нито един стих не е предложен. Този факт не може да бъде пропуснат. В усилията ни да идентифицираме нациите от Йезекиил 38 и 39, нашите заключения не могат да бъдат ограничени само до историческо изследване, но трябва да вземат предвид и по-широкия контекст на пасажа. Тъй като Бог даде да се разбере, че за нашествието на Гог се говори от предишните библейски пророци, ако привържениците на популярната теория Русия-Гог не могат да покажат нито един стих в който и да е от предишните пророци, говорещ за ръководено от Русия нашествие, тогава просто казано, те са изтъкували пасажа погрешно.

И накрая, важно е не само да се опитваме да идентифицираме нациите поотделно, но и групата нации като цяло. Тъй като фразата е „Гог от Магог, принцът, вождът на Мешех и Тувал“, идентифицирането на Магог, региона, откъдето е Гог, лидерът, изисква от нас да идентифицираме регионите на Мешех и Тувал. Защото всички те очевидно са свързани помежду си. Формулировката на фразата изисква тя да се тълкува като цяло, а не само според всяка нация поотделно.

И така, в обобщение, целта на тази глава е да идентифицира нациите от пророчеството на Йезекиил по отговорен начин, вземайки предвид оригиналния и по-широк контекст на пасажа.

Идентифициране на играчите

В първите шест стиха на Йезекиил 38 има осем (или девет) древни имена, дадени за идентифициране на нахлуващата коалиция на Йезекиил. Водачът на нашествието се нарича Гог:

“Сине човешки, насочи лицето си към Гог, в земята на Магог, главния принц на Мосох и Тувал, и пророкувай против него, като кажеш: Така казва Господ Йехова: Ето, Аз съм против тебе, Гоге, главни княже на Мосох и Тувал. Ще те обърна, ще сложа кука на челюстите ти и ще те извадя с цялата ти войска, коне и конници, всички напълно въоръжени, едно голямо пълчище с големи и малки щитове, всички, които употребяват мечове – персийци, етиопци и ливийци с тях, всички с щитове и шлемове, – Гомера и всичките му пълчища, дома на Тогарма, от най-далечните страни на север и всичките му пълчища, и много народи с тебе.” — Йезекиил 38:2-6

Лидерът на коалицията се казва Гог, който е от земята на Магог. Народите или нациите от неговата коалиция са: Мешек, Тувал, Персия, Куш, Пут, Гомер и Тогарма. Някои учени също смятат, че думата, преведена като „главен“, трябва да се превежда като „Рош“, отнасяща се до древен народ. Ще разгледаме този дебат по-нататък.

Гог

Опитите на учените да идентифицират значението на думата Гог са много разнообразни. Започвайки с Франц Делиш, немски теолог и хебраист от 19-ти век, мнозинството от учените смятат, че „Гог“ е препратка към цар, управлявал Лидия, царство, което обхващало западната половина на Турция по времето на Йезекиил. Асирийците го наричали *Гугу*, а гърците - *Гигес*. Някои учени казват, че доказателствата не водят до окончателно заключение. Независимо от това, всички са съгласни, че Гог е от Магог и е принцът на „Мешек и Тувал“, въпреки че някои биха добавили „Рош“ към този списък. По този начин идентифицирането на Магог, Мешек, Тувал (и

може би Рош) ще ни помогне много с разкриването на това откъде ще се появи лидерът на тази коалиция. Нека започнем, като разгледаме местоположението на Магог в дните на Йезекиил.

Магог отнася ли се за Русия?

Още от издаването на Референтната Библия на С. И. Скофийлд множество популярни учители по пророчества днес продължават да идентифицират Магог с Русия или бившите съветски централноазиатски нации (Казакстан, Туркменистан, Узбекистан, Таджикистан и Киргизстан). Основната подкрепа за тази позиция се намира в коментар, направен от Йосиф Флавий, еврейски историк от 1-ви век. Какво е казал Йосиф Флавий, което е въздействало на толкова голяма част от християнските учители и учени по пророчества?

Йосиф Флавий

При обсъждането на различните потомци на Яфет, сина на Ной, Йосиф Флавий казва: „Магог основава онези, които по негово име биват наречени магогити, но които биват наричани скити от гърците”.³ Но има няколко фатални проблема с това човек да се осланя на Йосиф Флавий с цел Магог от Йезекиил да се идентифицира като Русия. Първо, както казва историкът К. Кристиансон, скитите „не са били специфичен народ“, а по-скоро група от разнообразни народи, „споменавани в различни моменти от историята и на няколко различни места, нито едно от които не е било тяхната първоначална родина“.⁴ С други думи, споменаването на „скитите“ като че ли всички те са един народ е просто исторически неточно. Всички историци днес признават, че „скити“ е всеобхватен термин, използван свободно за обозначаване на огромна група от племенни народи, често свързани със сходни култури, но не и генетично. Приравняването на Магог с всички така наречени скитски народи, както продължават да правят десетки книги върху библейски пророчества, не е по-различно от това да се каже, че всички „индианци“ от ранна Америка са били един и същи народ. Всеки опит Магог да се свързва с всички скити по безусловен начин, без да се идентифицира кое конкретно племе или племена се има предвид, трябва да бъде категорично отхвърлен. По същия начин, въпреки че сега става все по-обичайно Магог да се свързва с централноазиатските нации, освен това погрешно и имащо много широко значение уравнение Магог=Скит, няма основание за това твърдение.

Вторият проблем с коментарите на Йосиф Флавий е, че те са направени през първи век. Йезекиил живял близо седемстотин години по-рано от Йосиф Флавий. В идентификациите на Йосиф Флавий на различните потомци на Ной, той многократно говори за онези, „които сега са наричани от гърците“ така и така. С други думи, коментарите на Йосиф Флавий не ни казват нищо за това как Йезекиил би разбирал термина Магог. Поради тези и други причини, както ще видим, голяма част от учените днес отхвърлят руско-магогската позиция и вместо това поставят Магог в съвременна Турция.

Филон Юдейски

Някои учени са толкова решени да докажат, че Магог е Русия, че дори се осланят на доказателства, които не съществуват. Многобройни популярни пророчески книги и статии правят твърдението, че връзката Русия-Магог намира подкрепа от Филон Александрийски.⁵ Но в нито едно от произведенията на Филон не се споменава такова нещо. Филон нито веднъж не споменава Магог.

Херодот

Подобно на Йосиф Флавий, Херодот също се цитира често в подкрепа на теорията за руския Магог. Но подобно на Филон, Херодот също нито веднъж не споменава Магог. Херодот говори само надълго и нашироко за скитите. Но дори ако народа, който Херодот познавал като скитите, били роднини на Магог, това пак не би подкрепило позицията Русия-Магог. След като цитира три противоречиви теории относно произхода на скитите, Херодот изразява предпочитаното от него убеждение, не за руски произход, а за турски:

“Има и друга различна история, която сега ще бъде разказана, в която съм склонен да вярвам повече отколкото в която и друга. Това е, че скитащият скит някога е живял в Азия (Турция).” (скобите са мои)⁶

Така Херодот поставя родината на скитите в Турция, а не в Русия. Но дори някои от тях, след като мигрирали, според д-р Майкъл Куликовски, историк и професор в Пенсилванския държавен университет, скитите, които Херодот често споменава, „се намирили в част от съвременна

България и Румъния, както и в пасищата на Молдова и Украйна”, но не и в Русия.⁷ Така че, въпреки че бива широко цитиран от онези, които се стремят да установят връзка между Русия и Магог, Херодот не предоставя такова доказателство. Вместо това той твърди, че скитите произхождат от Турция и някои се озовават в Източна Европа и Украйна. Но той никога не говори за своите скити като населяващи Русия. Поддръжниците на руско-магогската позиция често цитират Херодот, за да подкрепят тезата си, но това не е нищо повече от илюзия.

Магог отнася ли се за Турция?

При провеждането на изследването за тази глава се консултирах с множество уважавани библейски атласи, библейски енциклопедии, библейски речници и библейски коментари и ги сравних с голяма извадка от популярни библейски книги с пророчества. Несъответствията между двете бяха шокиращи. Докато практически всяка популярна книга с пророчества или трактовка върху Йезекиил поставя Магог в Русия, тази позиция почти никога не получава сериозно доверие в по-научните справочни трудове. Докато някои казват, че не е възможно да се знае местоположението на Магог с каквато и да било сигурност, огромното мнозинство казват, че Магог вероятно се отнася за съвременна Турция. Разгледайте следната извадка от справочници и библейски учени, които подкрепят позицията Турция-Магог. Докато го правите, запитайте се защо този възглед е напълно игнориран в почти всяка популярна книга по този въпрос:

- Даниел И. Блок, старозаветен учен, в Новия международен коментар върху Йезекиил, казва, „изглежда най-добре да тълкуваме Магог като съкращение на първоначалното наименование *мат Гуги*, „земя на Гог“, и да виждаме тук препратка към територията на Лидия в западна Анатолия (Турция)”.⁸
- Илюстрираният библейски речник на Зондерван гласи: „Магог, което вероятно означава „земята на Гог“, без съмнение се намирал в Мала Азия (Турция) и може да се отнася за Лидия“. ⁹
- *Коментар на библейската историческа информация на IVP* изброява Магог, Мосох, Тувал и Тогарма като „секции или народи в Мала Азия“ (Турция).¹⁰

- Нов библейски речник на Унгер под думата “Магог” гласи: „Ясно е, че се има предвид Лидия (Турция) и че под „Магог“ трябва да разбираме „земята на Гог“.11
- *Илюстрираният коментар на библейската историческа информация на Зондерван* поставя Магог в Анатолия или съвременна Турция.12
- Католическата енциклопедия заявява: „изглежда по-вероятно... Магог да се идентифицира с Лидия (Турция). От друга страна, тъй като Мосох и Тувал са нации, принадлежащи към Мала Азия, би изглеждало от текста на Езекиел, че Магог трябва да се намира в тази част на света. И накрая, други заедно с Йосиф Флавий идентифицират Магог със Скития, но в древността това име е било използвано за бегло обозначаване на всяко северно население.“13
- Библейският атлас на Холман поставя Магог в Турция.14
- Новият атлас на Библията на Муди поставя Магог в Турция.15
- Библейският атлас на Зондерван поставя Магог в Турция.16
- Атласът на библейските исторически места на IVP поставя Магог в Турция.17

Сега нека разгледаме някои от историческите източници, които подкрепят тази позиция:

Маймонид

Маймонид, известен също като Рамбам, почитаният еврейски мъдрец, в “*Хикот Терумот*” идентифицира Магог като намиращ се в Сирия на границата с Турция.18

Плиний Стари

Плиний Стари бил Римски военачалник, писател, натуралист и философ от 1 век. Плиний говори за град, наречен „Бамбице, иначе наричан Хиераполис; но от сирийците, Магог“.19 Древният Хиераполис се намирал

на границата на днешна Турция и Сирия. Така според Плиний, който пише през първи век, Магог е известен град в района на Турция и Сирия. Коментарите на Плиний са толкова значими, колкото и коментарите на Йосиф Флавий. И въпреки това, докато коментарите на Йосиф Флавий са били цитирани стотици пъти в подкрепа на идентифицирането на Магог с Русия, човек няма никъде да намери цитити на коментарите на Плиний. Възгледът на Плиний се подкрепя и от сър Уолтър Рали в неговата “История на света”:

“И все пак не може да се отрече, че скитите в древни времена, идвайки от североизток, опустошили по-голямата част от Мала Азия и завладели Келесирия, където построили както Скитополис, така и Хиераполис, който сирийците наричат Магог. И това, че за този Магог именно говори Йезекиил, е много ясно; тъй като този град Хиераполис, или Магог, стои на север от Юдея, което отговаря на думите на Йезекиил, че именно от северните страни трябва да дойдат тези нации.”²⁰

Иполит Римски

Иполит Римски, ранен християнски теолог, в своята “Хроника”, написана в началото на 3-ти век, отхвърля отъждествяването на Магог от Йосиф Флавий със скитите, свързвайки ги вместо това с галатяните в Мала Азия, днешна Турция.²¹

Защо нито един от тези исторически източници не се споменава в повечето от днешните популярни книги върху пророчества?

Магог: Заключение

Разгледали вече всички исторически източници и различните становища на съвременната наука, виждаме, че първоначалното местонахождение на Магог изглежда било на границата на Сирия и Турция. След установяването на носещият тяхното име град Магог, наричан още Хиераполис в Сирия близо до границата на Турция, някои народи на Магог мигрирали в централна и западна Турция и основали царство Лидия, което заемало цялата западна половина на Турция и процъфтявало по времето на Йезекиил. Както беше споменато по-горе, Лидия било царство, чийто цар бил известен като *Гугу* сред асирийците и *Гигес* сред гърците и когото много библейски учени идентифицират с Гог от Йезекиил. Близо до

времето на Йезекиил някои народи от Магог вероятно мигрирали на север от Черно море към Молдова, Украйна и Русия. Тези северни племена може да са тези, които Йосиф и Херодот наричат „скити“. Но докато някои от Магог вероятно живели на север от Черно море по времето на Йезекиил, много други народи от Магог също запазили силно присъствие в своята историческа родина Мала Азия (Турция). Поради тази причина много повече учени днес определят Магог като регион в Турция, а не в Русия.

В крайна сметка обаче, както казахме, определянето на начина, по който Йезекиил би разбирал термина Магог, няма да се получи чрез анализа на термина „Магог“ в единствено число, а по-скоро в пълната фраза „Гог от Магог, принцът, вождът на Мешек и Тубал“. Тъй като Гог е от Магог и е принц над тези други два народа, важно е да продължим да изучаваме местоположението на тези други групи хора по времето на Йезекиил, за да разберем фразата като цяло.

Рош

Въпреки това, преди да продължим нататък, трябва да обсъдим оспорваната дума „*rosh*“. Масов конфликт в научната общност заобикаля тази дума. Някои преводачи смятат, че думата трябва да се разбира като прилагателното „главен“, докато други смятат, че трябва да се разбира като съществителното собствено име „Рош“. Но освен, че се опитват да докажат, че Рош е собствено съществително име, много популярни учители по пророчества също се опитват да направят връзка със съвременна Русия. За да се подкрепи тази позиция, има четири точки, които трябва да бъдат доказани, първите две точки са граматически, а вторите две са исторически: (1) Думата „*rosh*“ трябва да се превежда като съществително, а не като прилагателно, (2) като съществително име „*rosh*“ трябва да се превежда като съществителното собствено име, „Рош“, (3) Рош е бил народ, добре познат на Йезекиил, и (4) като народ Рош най-вероятно е бил известен на Йезекиил, като отнасящ се до региона на съвременна Русия. С цел да бъде доказана тази позиция, едни и същи четирима учени биват цитирани многократно. Тези четирима са Вилхелм Гезениус, Карл Фридрих Кайл, Джеймс Прайс и Клайд Билингтън. Но въпреки многото впечатляващи доводи, изтъквани от тези учени, когато вземем предвид съвкупността от техните аргументи, аргументацията за разглеждане на пророчеството на Йезекиил като отнасящо се до Русия напълно се проваля. Нека разгледаме аргументите и къде те не отговарят на изискванията.

Вилхелм Гезениус

Вилхелм Гезениус е най-позоваваният учен в подкрепа на позицията Русия-Рош. Докато граматическите аргументи на Гезениус трябва да бъдат взети под внимание, както видяхме по-рано, опитите на Гезениус да свърже Рош с Русия се основават почти изцяло на свидетелствата на византийски и арабски писатели, живели близо 1600 години след дните на Йезекиил. Явното осланяне от страна на Генезий на метода на миграцията на предците трябва да бъде отхвърлено от всеки учен, който се стреми да тълкува отговорно текста чрез историко-граматическия метод.

Карл Фредерих Кайл

Следващият учен, към когото учените често се обръщат в подкрепа на позицията Русия-Рош, е Карл Фридрих Кайл. Но от граматически съображения Кайл е далеч по-малко догматичен от Гезениус, като признава, че преводът на „*рош*“ като собствено име е само „вероятен“. Интересното е, че осем години след публикуването на коментара на Кайл върху Йезекиил, инструкторът на Кайл по иврит, Ърнест У. Хенгстенберг публикува свой собствен коментар за Йезекиил и съвсем директно не се съгласява със своя ученик:

“Гог е принц над Магог, освен това главен принц, цар на царете над Мешех и Тувал, Моски и Тибарени (гл. ххvii. 13, хххii. 26), които са имали свои собствени царе, но се появяват тук като васали на Гог. Много тълкуватели го тълкуват вместо като “главния принц”, като “принца на Рош, Мосох и Тувал”. Но горките руснаци тук са подредени много несправедливо сред враговете на Божия народ. Рош, като име на народ, не се среща никъде в целия Стар завет.”²²

От историческа гледна точка Кейл само следва Гезениус, като също така основава своите по-големи аргументи върху свидетелствата на онези византийски и арабски писатели от 10 век:

“Византийските и арабски автори често споменават народ, наречен Рус, живеещ в страната на Телеца и считан за един от скитските племена, така че също няма причина да се поставя под съмнение съществуването на народ, наречен Рош.”²³

Освен това, съавторът на Кайл, Фредерик Делич, също не е съгласен относно идентификацията му на Рош като Русия, поставяйки Магог не в Русия, а в Турция.²⁴

Разбира се, в нито една от многото книги върху пророчества, заемащи позицията Русия-Рош, никоя никога не споменава нито Делич, нито Хенгстенберг.

Джеймс Прайс

Джеймс Прайс е друг авторитет, често цитиран от тези, които заемат позицията на Русия-Рош. Прайс, еврейски учен, в статията си *“Рош: Древна земя, позната на Йезекиил”*, подобно на Гезениус и Кайл преди него, аргументира в полза на тълкуването на Рош като име на място. Отново, граматичните аргументи на Прайс трябва да се вземат предвид. Прайс също твърди, че Рош трябва да е бил известен на хората в дните на Йезекиил. Но това е всичко, което той твърди. Прайс никога не се опитва никъде да идентифицира къде е живеел народът на Рош по времето на Йезекиил. Всъщност в цялата си статия той многократно цитира други учени, които поставят народите на Рош в земи, различни от Русия. В самото начало на статията си, например, Прайс цитира Дж. Симънс, който поставя Рош точно в Мала Азия (Турция):

“Това че в един или в повече от тези текстове народ с това име, чийто дом е бил в Мала Азия, наистина бива споменат, не е напълно опровергано, но във всеки случай става малко вероятно поради факта, че същото име може да се различи само много съмнително в други (асирийски) документи.”²⁵

Други източници, цитирани от Прайс, поставят Рош в Ирак или Иран, но нито един от тях не го поставя в Русия.

Клайд Билингтън

Клайд Билингтън е четвъртият учен, често цитиран в подкрепа на позицията Русия-Рош. От четиримата Билингтън е единственият учен, който наистина се опитва да се справи с историческите аспекти на аргумента. При проучването на този въпрос аз успях лично да се консултирам с д-р Билингтън. Въпреки че Билингтън очевидно е пламенен

поддръжник на популярния модел Русия-Рош, той също така признава, че в дните на Йезекиил народите на Рош са били разнообразна и огромна група от народи, които живеели в нации, намиращи се толкова надалеч и нашир, колкото съвременна Русия, Централна Азия, Индия, Ирак и Турция:

“Вероятно Рас/ Рос/ Рош/ Риш/ Реш са били много голяма група от хора, разположени в обширна област на север от Кавказките планини. Някои членове на тази група - "Рис" се преместват на юг и завладяват Индия през ок. 1600 г. пр.н.е. където формират управляващата класа там. Други членове на тази група завладяват и управляват Северна Месопотамия - Царство Митани - за около 200 години, 1580-1350 г. пр.н.е. Когато Царство Митани бива унищожено от хетите през ок. 1350 г. пр. н. е. някои народи от Рос/Реш/Рас се присъединяват към филистимците в атаката срещу Израел. Някои също се преместват в Турция, където някои от тях вероятно се присъединяват към филистимците. Египтяните наричали тези съюзници на филистимците „Тереш“. С други думи, хората от Рош били “разпръснати в широк диапазон от места”.²⁶

Билингтън дори споменава някои народи „Рош“ по времето на Йезекиил, които живеели в Китай:

“Някои народи от Рош проникват на изток до границите на североизточен Китай през ок. 500 г. пр. н. е., където са били намерени руси хора, заровени в дълбоко замръзналата земя.”²⁷

Но има друг важен фактор, който прави идентифицирането на народите Рош да се простира далеч отвъд дори Китай и Индия. Според Билингтън (и много други, които са го последвали по този въпрос) думата „Рош“ е просто вариант на „Тирас“:

“Името Рош вероятно произлиза от името Тирас в Битие 10:2... И Тирас, и Рош и вариациите на тези две имена били използвани от векове наред за народа Рош.”²⁸

И въпреки това по времето на Йезекиил народите Тирас-Рош живели в региони, далеч от Русия. В „Еврейските древности“ на Йосиф Флавий, само няколко реда след добре цитирания коментар относно Магог и скитите, Йосиф Флавий също казва:

“Тирас наричал онези, които управлявал, тирасийци; но гърците променят името на траки.”²⁹

Тракия се намира в днешна Турция, България и Гърция. Твърди се също, че Тирас е основал колония, наречена Милет, в Западна Турция през 6 век пр.н.е.30

Други исторически доказателства сочат, че потомците на Тирас били етруските (наричани от гърците *тирсенои*) от Мала Азия, които по-късно окупираха Италия. Поради тази причина както Библейският атлас на Макмилан, така и библейският атлас на Зондерван поставят Тирас в Гърция или Италия. Интересното е, че древните етруски наричали себе си *Рас-енна*. Билингът вярва, че това се дължи на ясна връзка с народите Рас / Рос / Рош. С други думи, (1) дори ако приемем превода на Рош като съществително и (2) го разбираме като име на място, (3) това по никакъв начин не сочи единствено към Русия. Всъщност повечето научни трудове поставят Тирас на западния бряг на Турция или по-големия регион на Егейско море на западния бряг на Турция. Тъй като различни народи Рош живеели на много различни места по времето на Йезекиил, всяко усилие Рош да се идентифицира единствено с Русия, като същевременно се игнорират другите народи Рош в Турция, Ирак, Италия, Индия или Китай, просто не е честен подход. Когато учителите подбират историческите данни, за да подкрепят своите пророчески позиции, те правят голяма лоша услуга на своите ученици. И все пак за съжаление, разглеждайки по-голямата част от популярни книги за библейски пророчества днес, виждаме, че именно това правят много учители в техните продължаващи усилия да сочат към Русия като лидер на пророкуваното от Йезекиил нашествие от последните дни.

Наистина ли „всички“ са съгласни?

Когато човек чете само популярните книги за библейски пророчества, подкрепящи позицията на руския Рош, открива, че авторите често използват суперлативи, създавайки впечатлението, че никой легитимен библейски учен не би отхвърлил превода на Рош като име на място и идентифицирането му с Русия. Що се отнася до факта, че Русия ще оглави съюз срещу Израел, „всички са съгласни“, казва Скофийлд. Но картината, която рисуват някои от тези автори, понякога може да граничи с нечестност. Помислете за следната извадка от други също толкова квалифицирани учени, които всъщност не са съгласни с позицията Русия-Рош:

- Даниел И. Блок, водещ изследовател на Стария завет, твърди, че „популярното идентифициране на Рош с Русия е невъзможно анахронично и основано на погрешна етимология, асонантните прилики между Рош и Русия са чисто съвпадение... Твърдението на Йезекиил е, че Гог не е просто един от многото анадошки (от района на съвременна Турция) принцове, а лидер на няколко племенни/национални групи”.³¹
- Чарлз Райри, в своята *Учебна Библия на Райри*, не е съгласен с интерпретацията Русия-Рош и заявява, че „принцът на Рош“ трябва да се преведе като „главният принц“.³²
- Д-р Мерил Ф. Унгер признава, че „лингвистичните доказателствата за уравнението [Рош като Русия] са по общо признание само основани на догатки.“³³
- Едуин Ямаучи, твърди, че думата *рош* „не може да има нищо общо със съвременна „Русия“. Това би било груб анахронизъм, тъй като съвременното име се основава на името Рус, което е пренесено от викингите в региона от Киев, северно от Черно море, едва през Средновековието. Ямаучи продължава твърдейки, че свързването на *рош* от Йезекиил с Русия е „безпочвено“ и че „за съжаление е получило широка популярност сред евангелския свят чрез много канали.“³⁴
- А. Р. Милард подкрепя твърденията на Ямаучи, когато казва, че „някои коментатори са се опитвали да тълкуват пророчествата като буквално приложими към Русия... Въпреки че тези възгледи се разпространиха широко и убедиха мнозина, Ямаучи демонстрира защо те грешат и трябва да бъдат избягвани от внимателните изследователи на Библията.”³⁵
- Ралф Х. Александър в *“Експозиционен билейски коментар на Йезекиил”* относно *“рош”*: „Акцентната система и синтактичната конструкция на еврейския език силно сочат към връзка между думите „принц“ и „вожд“. Следователно и двата термина са еднакво свързани с двете географски думи Мешех и Тувал. Граматически изглежда би било най-добре фразата да се преведе като „принцът, вождът на Мешех и Тувал“.³⁶
- А.Б. Дейвидсън в коментара си *Книгата на пророк Йезекиил* казва: „Разбира се, всяка връзка между името [рош] и Русия трябва да бъде отхвърлена.“³⁷

- Дж. У. Уийвърс в *Библейския коментар от Новия век* върху Йезекиил казва: „Думата за глава бива погрешно разбрана като собствено име, [Рос], водейки до странно идентифициране с Русия от страна на дезинформираните!“³⁸
- Валтер Цимерли, в *Коментар към Книгата на пророка Йезекиил, глави 25-48*, заявява, „Със сигурност думата Рош „Вожд“ трябва да се свързва с „Принц“ и не бива да се тълкува като индикация за географско място“³⁹.
- Чарлз Файнберг, автор на *“Пророчеството на Йезекиил: Славата на Господа”*, заявява: „Има много автори, които свързват името Рош с руснаците, но това не е общоприето днес“.⁴⁰
- Д.Р.У. Ууд в *Нов библейски речник* казва, „популярното идентифициране на Рош с Русия... няма с какво да се похвали от гледна точка на херменевтиката.“⁴¹
- Джон Брайт, автор на *Божие царство* казва, „в Йезекиил 38-39 имаме пророчество, което някои (доста погрешно!) вярват, че ще бъде изпълнено от днешна Съветска Русия.“⁴²

Така че е ясно, че въпреки многобройните твърдения за обратното, редица доста добре квалифицирани учени отхвърлят популярната позиция Русия-Рош.

Оценяване на аргумента

Сега нека преразгледаме първите два елемента от аргумента Русия-Рош, за да преценим дали тези две точки издържат на внимателна проверка. Както бе споменато по-рано, първите две точки са граматически: (1) Думата *рош* трябва да се превежда като съществително, а не като прилагателно, и (2) като съществително, *рош* трябва да се превежда като съществително собственото име, „Рош“.

Нашият кратък преглед на разделенията между учените по този въпрос показва, че и двете страни привеждат основателни доводи. Едната страна твърди, че конструкцията на фразата изисква *рош* да се тълкува като съществително. Другата страна твърди, че (1) *рош* като име не се използва

никъде в Писанието и (2) връзката му с другите думи в пасажа изисква то да бъде преведено по обичайния му начин, като просто означаващо „глава” или „началник”. Години наред двете страни не могат да разрешат този конфликт. Но през последните години, имайки предимството да може да разгледа всички страни на този вековен дебат, както и съвременния напредък в науката, Даниел И. Блок, водещ изследовател на Стария завет, с много вещина предложи решение, задоволяващо поставените от двете страни въпроси. Блок признава необходимостта *рош* да се преведе като съществително, но също така признава и необходимостта то да се преведе в съответствие с нормалната му употреба в цялата Библия като препратка към „вожд”, както и връзката му с другите имена в текста. Преводът на Блок гласи следното: „насочи лицето си към Гог, от земята на Магог, принца, началника на Мосох и Тувал“ (Йез. 38:3). За по-пълно техническо обяснение на превода на Блок, вижте коментара на Блок върху Йезекиил,⁴³ посочен от “Изследване на коментари и справки: Цялостно ръководство за библейски и теологични източници”, като „най-добрия коментар на всяка книга от Стария завет”.⁴⁴ И така, от първите два граматически аргумента виждаме, че докато първият довод изглежда валиден (*рош* трябва да се превежда тук като съществително), както демонстрира Блок, от това не следва, че то трябва да се превежда като съществително собствено име. По този начин, от първите два граматически аргумента, първият довод беше установен, докато вторият не.

Но какво да кажем за двата исторически аргумента, необходими за доказване на позицията Русия-Рош? От тези две, първата точка, че Рош е бил народ, добре познат на Йезекиил, изглежда е доказана доста съществено от Билингтън и други историци. Относно последната точка обаче, а именно, че Рош най-вероятно е бил познат на Йезекиил като народ от района на съвременна Русия, Билингтън и всички останали не успяват да докажат това. Поради широкия набор от народи Рош (и всички техни варианти), които са били добре познати на царете и народите от региона в онези дни, всякакви усилия да се сочи единствено към Русия са невъзможни.

Рош: Заключение

В крайна сметка две от четирите точки, необходими, за да се покаже, че споменатият в Йезекиил *рош* е препратка към Русия, са успешни, а две неуспешни. След разглеждане на цялата информация – дори ако Йезекиил

е разбирал Рош като съществително собствено име – има много повече причини Рош да се разглежда като сочещ към Турция, отколкото към Русия. Дори Билингтън, който е водещ защитник на позицията Русия-Рош, признава: „Има учени, които наистина свързват Рош, Мешех, Тувал с Мала Азия и със сигурност и трите народа са били там в дните на Йезекиил“.45 Но още веднъж, тъй като усилията ни са да разберем как Йезекиил би разбирал холистично пълната фраза „Гог от Магог, принцът, началникът на Мешех и Тувал“, трябва да продължим с нашето изследване, за да определим местоположението на последните два народа (Мешех и Тувал). За щастие, идентифицирането на двете имена е много по-лесно от Магог или Рош.

Мешех и Тувал

В съответствие с рускоцентричното си тълкуване на Йезекиил 38, Учебната Библия на Скофийлд идентифицира Мешех като град Москва, а Тувал като Тоболск, град в централна Русия. Тази позиция бива последвана от множество книги за библейски пророчества в продължение на много години, но поради пълната липса на каквато и да е историческа подкрепа за тази позиция, днес тя е изоставена от почти всички. Следва частичен списък с референтни произведения, които поставят Мешех и Тувал в района на съвременна Турция:

Библейски атлас на Холман 46

Библейски атлас на Оксфорд 47

Нов библейски атлас на IVP 48

IVP атлас на библейската история 49

Нов атлас на Библията на Муди 50

Атлас на Библията на Зондерван 51

Илюстриран коментар на библейската информация на Зондерван 52

Библейски атлас на Макмилан 53

Важно е да се отбележи, че днес почти всички учени идентифицират както Мешех, така и Тувал като свързани със съвременна Турция. Както сме заявявали в нашето изследване до сега, за да идентифицираме правилно Магог, родината на Гог, първо трябва да идентифицираме Мешех и Тувал. Тъй като и двата народа биха били разбирани от Йезекиил като отнасящи се до региона на съвременна Турция, можем също така да заключим, че Магог също е препратка и към Турция. Просто казано, ако Магог се отнася до Русия, тогава формулировката на фразата просто няма никакъв смисъл. Как би могъл Гог, лидер от Русия, да бъде наричан принц или лидер на Турция (Мешех и Тувал)? Позицията Руски-Гог тълкува изявлението на Йезекиил по следният начин: „Гог от Магог (Русия), принц на Рош (Русия), Мешех (Турция) и Тувал (Турция)“. Това би било подобно на това да кажете нещо като „Ти, Обама от Америка, президент на Вашингтон, Москва и Пекин“. Това просто не би имало никакъв смисъл. Нито пък Йезекиил 38:3, както се разбира от позицията Русия-Гог, не би имал смисъл. Но ако просто следваме клонеза на повечето учени, които поставят Магог в Турция, тогава е напълно логично както граматически, така и географски, че Гог ще бъде принцът на Мешех и Тувал, които също са в Турция. Както Даниел И. Блок заявява:

“Редът на триадата от имена на Йезекиил отразява представа за географските и последните политически реалности в Анатолия. Гог (Лидия), разположен най-западно, е начело на съюз с Мешех на източната ѝ граница и Тувал на изток от Мешех.”⁵⁵

Освен, че прави пасажа смислен от граматическа и географска гледна точка, позицията турски-Гог също така е и в хармония с всички други пророчества, които разгледахме преди това. Както беше обсъдено в началото на тази глава, един от основните фактори, които трябва да определят нашето разбиране на този пасаж, е Божията декларация към Гог, че той и неговите орди са тези, които са били споменавани многократно в предишни пророчески писания. Въпреки че това изявление на Бог до сега е било непреодолим проблем за онези, които се стремят да представят този пасаж като руско нахлуване, то само служи за установяване на позицията за водена от Турция ислямска инвазия в Израел. Независимо дали говорим за нахлуващата от Север армия на пророк Йоил, нахлуването на Израел в Захария, опустошителния „Северен цар“ от Даниил или няколко други ключови текста от последното време,

Йезекиил 38 и 39 е просто още един преразказ на това, за което са говорили всички пророци.

Персия, Куш и Пут

Преди да приключим нашата дискусия, е важно да идентифицираме последните пет нации, участващи в нашествието на Гог. Учените, историците и дори най-популярните книги за библейски пророчества като цяло са единодушни по отношение на идентичността на следващите три нации. Първата е Персия, която се отнася до съвременен Иран. Древният Куш, често превеждан като Етиопия, всъщност е препратка към региона непосредствено на юг от Египет, отнасящ се до северен Судан. Пут се отнася за Либия и вероятно може да включва други части от Северна Африка.

Гомер и Тогарма

Последните две нации Гомер и Тогарма са отново препратка към съвременна Турция. В началото на миналия век било обичайно учителите по пророчества да свързват Гомер с Германия. Но днес този възглед е отхвърлен от почти всички уважавани библейски учени и учители по пророчества. Фактически всеки библейски атлас, с който човек направи справка, поставя както Гомер в Турция, така и Тогарма в източна Турция. Следва частичен списък на библейски атласи, следващи тази идентификация:

Библейски атлас на Холман 56

Библейски атлас на Оксфорд 57

Атлас на библейската история на IVP 58

Нов библейски атлас 59

Библейски атлас на Макмилън 60

Атлас на Библията на Зондерван 61

Илюстриран коментар на библейската информация на Зондерван 62

Нов атлас на Библията на Муди 63

Библейски атлас на Бейкър 64

Отдалечените части на Севера

Важно е накратко да обсъдим аргумент, често използван от руските теоретици на Гог относно фразата „най-отдалечените части на севера“:

“Затова, сине човешки, пророкувай като речеш на Гога: Така казва Господ Иеова: В оня ден, когато людете Ми Израил ще живеят в безопасност, ти няма ли да го знаеш? *Ще дойдеш от мястото си, от най-далечните страни на севера*” — Йезекиил 38:14-15

Тъй като се казва, че Гог идва от „най-крайните части на севера“ (на иврит: *“йереках йереках цафоун”*), мнозина казват, че това може единствено да означава Русия. Учителят по пророчества Дейвид Рейгън например заявява:

“Йезекиил 38 ясно заявява, че нашествието ще бъде водено от принца на Рош, идващ от „най-далечните части на севера“ (Йезекиил 38:15). Няма начин Турция да се счита за нация, разположена в „най-далечните части на севера“.⁶⁵

Клайд Билингтън също твърди, че тази фраза не може да се отнася за Турция:

“Обърнете внимание отново, че Йезекиил се позовава на тази коалиция като идваща от „най-крайните части на севера.“ Това не може да бъде Мала Азия.”⁶⁶

Джоел С. Розенберг следва същата линия на разсъждение, като прави някои драматични заключения:

“Йезекиил 38:15 казва за Гог: „Ще дойдеш от мястото си, от най-далечните страни на север“... Страната, която е най-на север спрямо Израел е Русия. По този начин можем да определим, че руски диктатор ще изгради

дипломатическа и военна коалиция, за да обгради и атакува държавата Израел в Последните времена.”⁶⁷

Но този аргумент не е добре обмислен. Защото в същия пасаж същата фраза (на иврит: “*йереках йереках цафоун*”) се използва и за Тогарма (Йез. 38:6), а почти всички учени са съгласни, че Тогарма се намира в източна Турция или в съседна Армения. Затова, всеки аргумент, който казва: „Няма начин Турция да се счита за нация, разположена в „най-далечните части на севера” се проваля позорно. Ако Тогарма в Турция е посочен като намиращ се в „най-далечните части на севера“, тогава няма абсолютно никакво основание да се използва точно същата фраза, за да се аргументира руската идентификация на Гог. Всъщност, тъй като знаем, че фразата „най-далечните части на севера“ се използва в същия пасаж, отнасяйки се до Турция, би било логично да заключим, че същата фраза, приложена към Гог, ще установи факта, че той също идва от Турция. В малко по-техническо обяснение относно слабостта на този аргумент, Дж. Пол Таннер обяснява:

“Тези, които често приравняват пасажа на Йезекиил с Русия, посочват, че Гог и неговите съюзници не просто идват от „севера“, а от „най-далечните части на севера“ (Йезек. 38:6, 15; 39:2). Всъщност NASB казва "най-отдалечената част на север" в Йезек. 39:2. В МТ обаче трите израза са по същество едно и също нещо: *иркти спон* (*yrkty spwn*).³² Следователно няма причина Йезек. 39:2 да се превежда по различен начин от предишните две препратки. Съществителното *иркх* носи основната идея за "екстремна част", "крайност". Но други появи на думата, когато тя се използва в географски смисъл, разкриват, че терминът не трябва непременно да означава най-отдалечената точка. Изразът *миркти-рс* („от отдалечените части на земята“) се среща четири пъти в Йеремия. В Йеремия 6:22 четем: „Така казва Господ: Ето, люде идат от северната страна, И велик народ ще се подигне от краищата на земята.“ Съществува общо съгласие, че в този контекст това се отнася за Вавилон. Йеремия 50:41 гласи: „Ето, люде ще дойдат от север, Да! голям народ и много царе Ще се издигнат от краищата на света.“ Контекстът говори за Божия съд над Вавилон и враговете, които Той ще доведе върху Вавилон. Въпреки че нашествениците не са ясно уточнени, има споменаване на „мидийските царе“ в общия контекст (51:11; срв. 51:27, 28). В други два стиха (25:32; 31:8) Бог е описан като подбуждащ народи от отдалечените части на земята, но за кого се отнася това е доста неясно. Освен в Йезекиил 38-39 *иркх* се използва в географски смисъл за нации от Близкия изток, като по

този начин се демонстрира, че изразът не трябва непременно да се приема като означаващ възможно най-отдалечената точка.”⁶⁸

Заклучение относно участващите нации:

В заключение тогава, разгледали вече всички от многобройните аргументи относно самоличността на Гог и неговата коалиция, можем уверено да кажем, че нахлуващата коалиция от Йезекиил 38 и 39 се отнася за следните нации:

Древно име	Съвременна нация
Магог	Турция
Рош (ако изобщо е нация)	Турция
Мешех	Турция
Тувал	Турция
Персия	Иран
Куш	Судан
Пут	Либия
Гомер	Турция
Тогарма	Турция, Армения

Разбира се, този списък не е изчерпателен. Текстът изрично казва, че много други народи ще бъдат включени в това нашествие (Йез. 38:6). Възможно ли е Русия да участва в инвазията от последните дни? Възможно е, но никъде в Писанието това не е ясно пророкувано. Да се обсъжда тази възможност не би било нищо повече от спекулация. Както казахме в началото на тази книга, като изучаващи Писанията, нашата перспектива за последното време трябва да наблегне на това, което Писанието подчертава и където то мълчи, трябва да мълчим и ние или да бъдем изключително предпазливи. Тъй като това пророчество толкова ясно подчертава Турция като глава на предстоящото нашествие на Антихриста в Израел, би изглеждало съвсем разумно изучаващите Писанията да

наблюдават Турция много внимателно. Разбира се, в светлината на големия дебат и широкия диапазон от мнения, които от хиляди години заобикалят този пасаж, в нашата бдителност ние също трябва да останем смирени и предпазливи. Както винаги, Бог знае най-добре.

Карта: Разпределение на нациите в коалицията на Гог според Йезекиил⁶⁹ (вж. Стр.272 от английския PDF файл, *бел.пр.*)

Бележки:

- 1 Матю Хенри, *Пълният коментар на Матю Хенри, Йезекиил 38*
- 2 Вилхем Гезениус, *Еврейски и английски лексикон на Стария завет: включително библейския халдей*, стр. 955
- 3 Йосиф Флавий, *Еврейски антики*, книга 6, глава 1
- 4 К. Кристиансен, *Европа преди историята* (Cambridge, Cambridge University Press. 1998), p. 193
- 5 Томас Айс, *Йезекиил 38 и 39 част 5* <http://tinyurl.com/3qrcf93>
- 6 Херодот 4.11 прев. Г. Роулинсън
- 7 Михаил Куликовски, автор на *Готическите войни на Рим от третия век до Аларик*, разговор по имейл с автора
- 8 Даниел I. Блок, *Новият международен коментар върху Стария завет, Книгата на Йезекиил: глави 25-48*, том 2, (Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1998), стр. 434
- 9 *Илюстриран библейски речник на Зондervан* (Grand Rapids, MI, Zondervan; 2011) запис за Гог
- 10 *Библейски коментар на IVP: Старият завет* (Dowers Grove, IL, IVP Academic, 2000), стр. 40, 723

- 11 *Нов Библийски речник на Унгер*, преработено издание, (Чикаго, Илинойс, Муди, 2006 г.), стр. 804
- 12 *Илюстриран библийски коментар на Зондерван*, том 4 (Гранд Рапидс, Мичиган, Zondervan, 2009), стр. 484
- 13 *Католическата енциклопедия: Международен справочник за конституцията, доктрината, дисциплината и историята на католическата църква* (Робърт Епълтън, Ню Йорк, 1909 г.), стр. 628
- 14 *Библийски атлас на Холман: Пълно ръководство за обширната география на библийската история* (Нешвил, Тенеси, Холман, 1999 г.), стр. 16
- 15 *Нов библийски атлас на Муди* (Чикаго, Илинойс, Moody, 2009), стр. 91, 94
- 16 Карл Г. Размусен, *Библийски атлас на Зондерван* (Гранд Рапидс, Мичиган, Зондерван, 2010 г.), стр. 83
- 17 *IVP Атлас на библийската история* (Дауърс Гроув, Илинойс, IVP Academic, 2006), стр. 18
- 18 Маймонид, *Хилхот Терумот*, ок. 1. секта. 9
- 19 Плиний, *Естествена история*, глава XXIII
- 20 Сър Уолтър Рали, *Произведенията на сър Уолтър Рали: Историята на света*, том 2, книга 3, (Oxford University Press Oxford, 1829), стр. 264
- 21 Иполит, *Хроника, Синовете на Яфет*
- 22 Ернст Вилхелм Хенгстенберг, *Пророчествата на пророк Йезекиил* (T & T Clark, Единбург 1869), стр. 333
- 23 К.Ф. Кейл, *Коментар върху Стария завет: том 9, Книгата на Даниил* (Peabody, MA, Hendrickson, 2006), p. 330
- 24 Frederick Delitzsch *Wo Lag Das Paradies*, Eine biblisch-assyriologische Studie: mit zahlreichen assyriologischen Beiträgen zur biblischen Länder- und

Völkerkunde und einer Karte Babyloaniens (Лайпциг, J.C. Hnrichs'Sche Buchhandlung, 1881) p. 256, 257

25 Дж. Симонс, *Географските и топографските текстове на Стария Завет* (Leiden: E.J. Brill, 1959), p. 81

26 Клайд Билингтън, разговор по имейл с автора

27 пак там.

28 Клайд Билингтън, *Народът Рош в пророчествата и в историята*, Michigan Theological Journal Vol 3:2 (esen 1992) 166,167

29 Йосиф Флавий, *Еврейските древности*, книга 1, глава 6

30 Ванеса Б. Горман, *Милет, орнаментът на Йония: история на града до 400 г. пр.н.е.* (University of Michigan Press, 2001), p. 123

31 Даниел И. Блок *Нов международен коментар върху Стария завет: Книгата на Йезекиил: глави 25-48*, том 2, (Wm. B. Eerdmans, 1998) стр. 434,435

32 Чарлз К. Райри, *Учебна Библия на Райри*, (Чикаго, Moody Press, 1978), p. 1285

33 Д-р Мерил Унгер, *Отвъд кристалната топка*, (Чикаго, Moody Press, 1974), стр. 81

34 Едуин Ямаучи, във *„Врагове от северната граница“* (Гранд Рапидс, Baker Book House, 1982), стр. 243 и *„Meshech, Tubal, and Company: A Review Article“* Journal of the Evangelical Theological Society 19 (1976), 243

35 А. Р. Милард, цитиран в Ямаучи, *Врагове от северния фронт* (Гранд Рапидс, Baker Book House, 1982), стр. 243 и *„Мешех, Тувал и Компания: Обзорна статия“* Вестник на Евангелското богословско дружество 19 (1976) стр. 10

36 Ралф Х. Александър Тълкувател, *Библейски коментар върху Йезекиил* (Гранд Рапидс, MI, Zondervan; Преработено издание, 2010 г.) стр. 854

- 37 А.В. Дейвидсън, *Книгата на пророк Йезекиил* (Кеймбридж, Кеймбридж University Press, 1892), стр. 275
- 38 Дж. У. Уийвърс, *Библейският коментар от Новия век върху Йезекиил*, (Гранд Рапидс, СО, Eerdmans Pub, 1982), стр. 202
- 39 Валтер Цимерли, *Коментар върху книгата на пророк Йезекиил глави 25-48*, (Филадельфия, Fortress Press, 1969), р. 305
- 40 Чарлз Файнбърг, *Пророчеството на Йезекиил*, Чикаго, Муди, 1969), стр. 220
- 41 D.R.W. Wood et al., eds., *New Bible Dictionary* (Downers Grove; Intervarsity Press, 1996), стр. 434
- 42 Джон Брайт, *Божието царство*, (Нешвил, TN: Abingdon-Cokesbury Press, 1980), стр. 164
- 43 Блок, стр. 434,435
- 44 Джон Глин, *Коментар и справочна анкета: Изчерпателно ръководство за библейските и теологични ресурси*, (Grand Rapids, Kregel, 2003) р. 167
- 45 Билингтън, разговор по имейл с автора
- 46 Библейски атлас на Холман, стр. 36
- 47 Адриан Къртис, *Библейски атлас на Оксфорд*, (Oxford University Press, 2009), стр. 110-111
- 48 IVP, *Нов библейски атлас* (Dowers Grove, IL, IVP Academic, 1993), р. 84
- 49 IVP, *Атлас на библейската история*, стр. 18
- 50 Нов библейски атлас на Муди, р. 92, 93
- 51 Зондерван, *Атлас на Библията* р. 83

52 *Илюстриран коментар на библейската информация* на Зондерван: Исаия, Йеремя, Плачът на Йеремя, Йезекиил, Даниил, (Гранд Рапидс, Илинойс, Зондерван, 2009), стр.464

53 The Macmillan Bible Atlas (Лондон, Websters New World, 1993), p. 15

54 Чарлз Пфайфър, *Библейски атлас на Бейкър*, (Ада, Мичиган, Бейкър Букс, 2003 г.), стр. 36

55 Блок, стр. 436

56 Библейски атлас на Холман, стр. 36

57 Библейски атлас на Оксфорд, стр. 110-111

58 IVP Атлас на библейската история, стр. 18

59 Нов библейски атлас, стр. 84

60 Библейският атлас на Макмилан, стр. 15

61 Зондерван, *Атлас на Библията*, p. 160

62 Зондерван, *Илюстриран коментар на библейската информация*, стр.464, 484

63 New Moody Atlas of the Bible, стр. 92, 93

64 Библейски атлас на Бейкър, стр. 36

65 Дейвид Рейгън, *Антихристът: Ще бъде ли мюсюлманин?*
www.tinyurl.com/76kjq2

66 Клайд Билингтън, имейл разговор с автора

67 Джоел Розенберг, *Какво представлява войната на Гог и Магог?*
www.tinyurl.com/3q783jo

68 Дж. Пол Танер, „Северният цар“ на Даниил: Дължим ли извинение на Русия? JETS 35/3 (септември 1992 г.) 315-328

69 Библейски атлас на Муди (Чикаго, Илинойс, 2009 г.) стр. 93

Глава 16

Исаия и Михей 5: Асириецът

Друг основен библейски мотив, свързан с Антихриста, е „Асириецът“. Темата за асирийците може да се намери главно в книгите на Исаия и Михей. И двамата пророци пророкуват с много подробности както за Исус Месията, така и за Антихриста. Както ще видим, темата, която преминава през пророчествата както на Исаия, така и на Михей, е последният конфликт между Исус Месията и Антихриста, който в тези пророчества се споменава отново и отново като „Асириецът“.

Контекстът на Книгата на Исаия

Накратко, историческият контекст на книгата на Исаия се отнася до конфликта между двете еврейски царства от времето на Исаия; северното царство, често наричано Израел или Ефрем, и южното царство, често наричано Юда. Израел беше сключил съюз с Арам-Дамаск срещу надвисналата заплаха от Асирия. Заплахата от асирийско нашествие преди това винаги била належаща. Божият призив към неговия народ беше да се доверят на Него, а не на военни съюзи с други околни езически царства. Божието обещание беше, че от рода на Давид ще се роди военачалник, който ще избави целия Божи народ от „асирийците“. Проблемът обаче е, че това никога не се случва в историята. Асирийците покосяват северното царство Израел и отвеждат повечето от жителите му в изгнание. Но що се отнася до обещания Месия, който ще победи асирийците във военна битка, това има напълно пророчески характер, то тепърва предстои. Много библейски учени са стигнали до извода, че терминът „асириец“, макар и исторически използван за обозначаване на различните царе на Асирия, също е и ясна препратка към Антихриста, който ще бъде победен от Исус, когато Той се завърне. След това, в глави 13-23 на Исаия, след пророкуване на предстоящата присъда срещу Антихриста, ни е даден списък на много от народите, които ще бъдат унищожени или съдени заедно с него, когато Месията дойде, за да донесе обещаната на своя народ победа. Тогава това е предисторията и контекстът на книгата на Исаия, който ще разгледаме подробно в тази глава.

Асириецът в Исаия

Мнозина са изненадани да открият, че по-пълният контекст на някои от най-известните месиански пророчества в цялото Писание се върти около темата за конфликта между Исус и Антихриста. Помислете например за следния пасаж от Исаия. Безброй коледни картички, коледни пиеси, проповеди и разкази се съсредоточават около този стих:

“Затова сам Господ ще ви даде знак. Ето, девицата ще зачене и ще роди син и ще го нарече Емануил.” — Исаия 7:14

Но рядко човек продължава да чете пасажа с цел да открие оригиналния му контекст. Ако го направеше, скоро щеше да научи, че това пророчество всъщност се отнася до събитие, случило се по времето на Исаия, когато младо момиче ражда дете и го нарича Емануил. Това дете трябваше да бъде пророчески знак относно предстоящата инвазия на северното царство Израел от асирийските армии. Разбира се, това пророчество всъщност има две изпълнения; едно в дните на Исаия и друго чрез Мария и Исус. Разбирате ли, думата, използвана в това пророчество, която най-често се превежда като „девица“, не винаги означава непременно девойка, която никога не е имала сексуални отношения. По-скоро еврейската дума, използвана тук (*алма*), най-буквално се отнася до много младо момиче, което най-често все още не е омъжено и следователно е девствено. В случая на Мария, разбира се, тя наистина беше девствена, но в случая на първата *алма*, тя зачена и роди по един напълно естествен начин. След като това младо момиче ражда своя Емануил, Исаия обяснява какви знаци ще последват:

“Сгъстено мляко и мед ще яде, Когато се научи да отхвърля лошото и да избира доброто; Защото, преди да се научи детето Да отхвърли лошото и да избира доброто, Тая земя, от чиито двама царе се плашиш ти, Ще бъде изоставена. Господ ще докара на тебе, На твоите люде и бащиният ти дом, Дни такива каквито не са дохождали От деня когато Ефрем се отдели от Юда, - Ще докара асирийският цар. И в същия ден Господ ще засвири за мухите, Които са в най-далечните околности на египетските реки, И за пчелите, които са в асирийската земя; И те ще дойдат и всичките ще накацат по запустелите долини, И в дупките на канарите, и на всяка драка, и на всяко пасбище. В този ден с бръснач, взет отвъд реката, Господ

ще обръсне *чрез царя на Асирия* главата и космите на краката, а също и брадата.” — Исаия 7:15-20

Исаия казва, че преди детето да порасне, царят на Асирия ще нахлуе в северното царство на Израел. Графичните описания на бръсненето на главата, брадите и краката на израилтяните са индикация за позора, пълното унижение и накрая за поробването, което Бог донася на северните племена чрез асирийците. Целта, с която цитирам този пасаж е да демонстрирам, че веднага щом прочутото месианско пророчество за Месията бива обявено, асириецът или царят на Асирия също се включва в картината. Отново, събитията, описани в този пасаж, се отнасят до реални исторически събития, случили се в дните на Исаия. И въпреки това историческият цар на Асирия беше просто образец на Антихриста – крайният пророчески нашественик на Израел. Ще видим тази съща тема за Месията срещу Асирия да се повтаря няколко пъти из цялото пророчество на Исаия. Почти цялата глава 8 се съсредоточава около предстоящото нашествие на Израел от асирийците:

“Затова, ето, Господ възвежда върху тях Силните и големи води на Ефрат*, Асирийския цар и всичката му слава; И като прелее всичките си канали И наводни всичките си брегове, Ще нахлуе и през Юда, ще наводни и ще прелее, ще стигне до гуша, И прострените му крила ще напълнят Ширината на земята ти...” — Исаия 8:7-8

Но след това в глава 9, ние биваме информирани отново за окончателното решение на Бог. Защото именно там Исаия ни дава това, което представлява безспорно най-известното месианско пророчество в Стария завет:

“Но на измъчената земя не ще има мрак Както в предишните времена, Когато Той унижи земята Завулон и земята Нефталим; Но в последните времена ще я направи славна - Нея, която е по пътя към езерото*, от татък Йордан, Галилея на народите. Людете, които ходеха в тъмнина, видяха голяма светлина; На ония, които седяха в земя на мрачна сянка Изгря им светлина... Защото Ти си строшил, както *в деня на Мадиама*, Тежкия им хомот, тоягата за плещите им, И бичът на угнетителя им. Защото всеки ботуш на обувия воин в шума И облеклата валяни в кръв, Ще бъдат за изгаряне и гориво за огън. *Защото ни се роди Дете, Син ни се даде; И управлението ще бъде на рамото Му; И името Му ще бъде: Чудесен, Съветник, Бог могъщ, Отец на вечността, Княз на мира. Управлението Му и мирът непрестанно ще се увеличават На Давидовия престол и на*

неговото царство, За да го утвърди и поддържа, Чрез правосъдие и чрез правда, от сега и до века. Ревността на Господа на Силите ще извърши това.” — Исаия 9:1-7

Пасажът заявява, че Месията ще избави Израел от асирийците по същия начин, по който Гедеон избави Израел от мадиамските армии, както е записано в Съдии 8. Тук има удивителна връзка с ислямските армии от последните дни. Необходима е малко история. След като побеждават мадиамците, хората на Гедеон го умоляват да управлява над тях. Но отговорът на Гедеон беше да откаже тази позиция, тъй като тя принадлежи единствено на ГОСПОДА. Тогава Гедеон в отговор отправи молба. Той помоли израилтяните да му дадат златните обеци и висулките, които бяха на вратовете на победените армии:

“Гедеон, обаче, им рече: “Едно нещо ще поискам от вас, - да ми дадете всеки обеците от користите си. (Защото неприятелите, понеже бяха исмаиляни, носеха златни обеци).” — Съдии 8:22-24

Но това, което е толкова завладяващо, е, че около вратовете на тези исмаилтяни и техните камили (ст. 21) имаше украшения, оформени като полумесец:

“И те отговориха: На драго сърце ще ги дадем. И като простряха дреха, всеки хвърляше там обеците от користите си. И теглото на златните обеци, които поиска, беше хиляда и седемстотин златни сикъла, освен полумесецообразните украшения, огърлята и моравите дрехи, които бяха върху мадиамските царе, и освен веригите, които бяха около вратовете на камилите им.” — Съдии 8:25,26

Следователно ни се казва, че окончателната победа на Месията над асирийците ще бъде подобна на историческата победа на Гедеон над исмаилтяните. След това, когато разгледаме внимателно тази победа, виждаме, Гедеон, преобраз на Месията, да сваля орнаменти с форма на полумесец от вратовете им. Полумесецът, разбира се, е самият символ на исляма, заемащ видно място върху повечето мюсюлмански знамена, както и върху почти всяка джамия по света. Когато Исус се завърне и победи нахлуващите и преследващи ислямски армии на Антихриста, Той по същия начин ще премахне символите на исляма и идолопоклонството сред народите.

Втора интересна връзка тук се вижда в това, че думата, използвана за орнаменти с полумесец, е еврейската дума *sa·hā·rō·nim*. Това е дума, тясно свързана със *shā·har*, която се използва по-късно в Исаия 14, пасаж, където ГОСПОД нарича Сатана, Луцифер, син на утринната звезда (*shā·har*) (ст. 12). След това само няколко стиха по-късно виждаме, че Той „ще съкруши асириецата в земята Си, И ще го стъпче на планините Си;“. И това е точно същата картина, обрисувана в книгата Откровение, където Исус е изобразен да смазва Антихриста и армиите му в долината на Езраел, наричана още „лина на гнева Му“. С други думи, картината, която се рисува тук представя как Бог събира армиите на асирийците на едно място, където ще ги смачка като грозде.

И така, въпреки многобройните препратки в Исаия за това, че Месията унищожава асирийския цар в земята на Израел, исторически това освобождение никога не се е случило. Вместо това Сенахериб, царят на Асирия, превзема множество градове в Юда и обсажда Йерусалим. Според 4 Царе 18-19 и паралелни пасажи във 2 Лет. 32:1-23 ангелът ГОСПОДЕН наистина избива голям брой асирийски войници, но това не може да бъде същото нещо, за което Исаия толкова често говори, поради следните причини: (1) Сенахирим, „царят на Асирия“ не бива убит в земята, (2) победата не е извършена от Месията и (3) в крайна сметка асирийското откъсване на територии от Израел и Юда в последствие бива последвано от Навуходоносор, който оставя Юда практически пуста. В деня на Сенахирим пророкуваният избавител не дойде; „хомотът“ не беше разбит. И заради това учените са съгласни, че темата на Исаия за идващия Месия, който ще унищожи асирийците, е препратка към бъдещето, когато Исус Месията ще освободи израилтяните от нахлуващите армии на „асирийците“.

Неуместното осланяне на Израел

В пророчеството на Исаия Бог многократно призовава народа Си да не се доверява на естествени политически съюзи, а по-скоро просто да се довери на Него. Подобно на ситуацията в древен Израел, така и в бъдеще Израел всъщност ще разчита на естествените политически съюзи, договори и фалшиви обещания за мир. Израел ще приеме завета, сключен с Антихриста:

“и той ще потвърди завет с мнозина за една седмица; а в половината на седмицата ще направи да престанат жертвата и приносът; и един, който

запустява, ще дойде яздещ на крилото на мерзостите; и гняв ще се излее върху запустителя до определеното време.” — Даниил 9:27

Но тогава Антихристът ще се откаже от своите споразумения и ще нахлуе в земята, „в земята, която е била отървана от ножа, и е била събрана от много племена, върху Израилевите планини“. (Йезекиил 38:8). Чрез Исаия Господ смъмря строго Израел за сключването на този договор, който той нарича „завет със смъртта“. Вместо да се довери на Месията, „изпитания крайъгълен камък“, Израел ще се довери на мирното споразумение. Резултатът ще бъде, че те ще бъдат нападнати и победени от асирийците:

“Затова слушайте словото Господно, вие присмивачи, Които господарувате над тия люде, които са в Ерусалим. Понеже сте казали: Ние направихме договор със смъртта, И се съгласихме с преизподнята, Щото, когато заливащата беда минава, да не дойде до нас, Защото си направихме лъжата прибежище, И под измама се скрихме, - Затова, така казва Господ Иеова: Ето, полагам в Сион камък за основа, Камък, отбран, скъпоценен, крайъгълен, за твърда основа; Който вярва в него не ще прибърза да бяга. Ще направя правосъдието връвта, И правдата отвеса; И градушка ще помете прибежището при лъжи, И водата ще наводни скривалището. Договорът ви със смъртта ще се унищожи, И съгласието ви с преизподнята не ще устои; Когато заливащата беда минава Тогава ще се стъпчете от нея.” — Исаия 28:14-18

След това, след като ГОСПОД завърши изкупителното Си дело на наказание на Своя народ, Той ще накаже асириеца:

“Затова, когато свърши Господ цялото Си дело Над хълма Сион и над Ерусалим, “Ще накажа”, казва Той, “плода на надменното сърце на асирийския цар, И славенето на надигнатите му погледи.” —Исаия 10:12

След като това дело приключи, след като оцелелият остатък от Израел вече се е завърнал при ГОСПОДА и се е покаял за доверието си в Антихриста и неговите фалшиви обещания, Исаия ни информира, че остатъкът от дома на Яков вече няма да „разчита на този, който ги порази“:

“И в оня ден останалите от Израеля и *избавените от Якововия дом Няма вече да се облягат на този, който ги порази, Но ще се облягат с истина на Господа, Светия Израилев.* Останалото, останалото от Якова, Ще се обърне към могъщия Бог, Защото, ако и да са людете ти Израилю, като морския пясък, Само остатък от тях ще се върне.” Исаия 10:20-22

В заключение тогава, както видяхме, независимо дали говорим за пророчеството за идването на Емануил (Бог с нас) в Исаия 7, или за Княза на мира в Исаия 9, и при двата от тези пасажи, по-пълният контекстът е идването на Месията с цел да смаже асирийците. Но въпреки тази ясна и повтаряща се тема в Исаия, никъде конфликтът между Исус и асириецата не е описан по-ясно и по-сбито, отколкото в Пророчеството на Михей.

Михей 5

Нека сега разгледаме пророчествата относно идването на Месията, намиращи се в Михей 5. Следващият пасаж започва с друго известно месианско пророчество. Този път то се отнася за Месията, който трябвало да се роди във Витлеем:

“А ти, Витлеем Ефратов, Макар и да си малък, за да бъдеш между Юдовите родове, От тебе ще излезе за Мене Един, Който ще бъде владетел в Израиля, Чийто произход е от начало, от вечността.” — Михей 5:2

Евангелията докладват, че този пасаж от Михей бива цитиран от главните свещеници и книжници, когато цар Ирод ги събра, за да разпита къде ще се роди Месията. Отговорът им бива недвусмислен; Месията щеше да се роди във Витлеем Юдейски. (Матей 2:4,5) Защо евреите от времето на Исус очакваха с нетърпение този пасаж?

“Затова, ще ги остави До времето, когато раждащата ще роди; Тогава останалите от братята му Ще се върнат при израилтяните.” — Михей 5:3

Този бъдещ Месия трябваше да бъде знак за израилтяните, че една епоха е приключила. Вече нямаше да бъдат изоставяни от Бог. Те щяха да живеят безопасно под водачеството на Месията:

“И той ще стои и ще пасе стадото си чрез силата Господна, Чрез великото име на Господа своя Бог; И те ще се настанят; Защото сега той ще бъде велик до краищата на земята.” — Михей 5:4

Формулировката е ясна. Израел вече нямаше да се страхува от враговете си. Величието на този Месия щеше да достигне до краищата на земята. Но следващият стих е от такова съществено значение. Защото тук ни се казва, че точно този Месия ще избави Израел от нахлуващия Антихрист, когото пасажът нарича „Асириецата”, и че Той ще бъде техният мир.

“Когато дойде Асириецът в земята ни, И когато стъпи в палатите ни, Тогава ще подигнем против него седем пастири, И осем начални човека, Които ще опустошат Асирийската земя с меч, И земята на Нимрода във входовете ѝ; И той ще ни избави от асириеца, Когато дойде в земята ни, И когато стъпи вътре в границата ни.” — Михей 5:5-6

Когато „асирийците“ нахлуят в земята на Израел, тогава Месията ще бъде техният мир, тяхната защита и тяхното избавление. Учените разбират този пасаж като отнасящ се до деня, в който Исус ще освободи Израел от нашествието на имперските „асирийски“ сили:

Фредерик Делич казва: „Месията е наречен Принц на мира в Ис. 9:5... Но по какъв начин? ...като защитава Израел от атаките на имперската власт. Месията ще докаже, че е мир за Своя народ... чрез факта, че Той го защитава и спасява от атаките на имперската власт, представлявана от Ашур...”¹

Лесли С. Алън казва: „Идването на този царски герой е представено като евентуална противоотрова срещу заплахата и факта на асирийското нашествие. Евентуална, защото това раждане все още предстои и затова неговата спасителна дейност все още предстои да се яви в бъдещето. Няма да има незабавен край на асирийското господство. На атакуващия империалист ще му бъде позволено да се измъкне за известно време, но той е обречен да срещне своя съперник в лицето на победоносния Израелски цар. В това отношение Михей се съгласява с явяването този обещан цар като отговор на заплахата от Асирия.”²

Д.А. Карсън казва: „Михей говори за бъдещи атаки срещу царството на Месията като извършвани от асирийците, които биват унищожени през 612 г. пр. н. е., векове преди идването на Христос. Пророците не виждали вековете, които ги разделяли от изпълнението на техните предсказания, а виждали бъдещите събития като непосредствени събития върху плоска картина.”³

Освен съвременните учени, ранната Църква също разбирала термина „Асириец“ като препратка към Антихриста:

Иполит от Рим (ок.170-ок. 236), един от най-важните теолози на ранната църква през втори век казва: „Че тези неща, тогава, не се казват за никой друг, освен за онзи тиранин, безсрамник и противник на Бога, ще покожем в това, което следва. Но Исаия също говори така: „И ще стане

така, че когато Господ извърши цялото Си дело на хълма Сион и на Ерусалим, Той ще накаже (посети) силния ум, царя на Асирия и величието (височината) от славата на очите му.”⁴ На друго място, позовавайки се на многото пророчества за „асирийците”, намиращи се в Михей и Исаия, Иполит заявява съвсем директно, че „асирийците са другото име на Антихриста.”⁵

Викторин, епископ от Петтау (ок. 280 г.), епископ, който умира като мъченик за вярата си в Христос, заявява в това, което представлява най-древният пълен коментар на книгата Откровение, който притежаваме днес, че „Асириецът“, споменат в Михей 5:5, е Антихристът: „Ще има мир за нашата земя... и те ще обкръжат Асирия – това е антихрист“⁶

Лактанций (ок. 307 г.) Още един ранен църковен писател от 3-ти век, който заявява, че Антихристът ще дойде от точно същия регион: „Цар ще се издигне от Сирия, роден от зъл дух, разрушителят и унищожителят на човешката раса, който ще унищожи това, което е останало от предишното зло, заедно със себе си... Но този цар не само ще бъде най-позорен в себе си, но той също ще бъде пророк на лъжи... и ще му бъде дадена сила да върши знамения и чудеса, чрез вида на които той може да примами хората да го обожават... Тогава той ще се опита да разруши Божия храм и преследва праведните.”⁷

Въпреки че не е необходимо да се споменава това: Асирия не е в Европа. И въпреки това е ясно, че Антихристът се нарича Асириец. Той ще нахлуе в „земя“ с „граници“. Това не е пасаж, който може да бъде одухотворен или алегоризиран. Месията ще избави нацията на Израел от нашествието на „асирийците“, след което Израел ще управлява земята на Асирия. Очевидно това никога не се е случвало в историята. Поради тази причина за претеристите (тези, които разглеждат повечето или всички библейски пророчества като минали) е невъзможно да обяснят този пасаж по начин, който е дори малко задоволителен. В този пасаж е ясно, че си имаме работа с бъдещо събитие, при което лидер от бившия регион на Асирийската империя ще нахлуе в земята на Израел.

Асирия

В заключение виждаме, че Писанието още веднъж използва исторически цар от района на древната Асирийска империя като образ на идващия Антихрист. Това не е незначителен фактор, тъй като ако вземем който и да е регион в рамките на бившата Асирийска империя, днес той е регион,

доминиран от исляма. Освен това виждаме също, че титлата на Антихриста, „Асириецът“, потвърждава общите местоположения, които видяхме да се повтарят в предишните пасажи. „Гог“ от Йезекиил е владетел от региона на Турция и Сирия. „Асириецът“ на Исаия контролира голяма част от Източна Турция, както и части от Сирия и Ирак. По същия начин „Северният цар“ на Даниил управлява региона на бившата империя на Селевкидите, който също включвал Турция, Сирия и Ирак. Независимо дали „Гог“ от Йезекиил, „Асириецът“ на Исаия или „Северният цар“ на Даниил, всички тези различни термини сочат към един и същ човек, с едни и същи мотиви, от един и същ регион. Всички те са препратки към Антихриста. При наличието на такъв повтарящ се и ясен акцент върху тези региони тогава, как се получава така, че толкова много хора продължават да гледат към Европа за идващия диктатор на последното време? Още веднъж, виждаме, че всички пророци преразказват една и съща история отново и отново. Чрез Божията благодат, чрез Неговото многократно акцентирание върху един и същ регион, преразказвайки ни една и съща история отново и отново, Неговият народ ще разбере посланието.

Карта на Древна Асирия (ок. 650 г. пр.н.е.). Регион, от който ще се появи Антихристът 8 (вж. стр. 288 от английския PDF- *бел.пр.*)

Карта: Нападащи нации според Йезекиил 38-39 (вж. стр. 289 от английския PDF- *бел.пр.*)

Карта: Регион на господството на Антихриста според Даниил 11 (вж. стр. 290 от английския PDF- *бел.пр.*)

Бележки:

1 Ф. Делич, *Коментар върху Стария завет: Том 7, Книгата на Исаия* (Peabody, MA, Hendrickson, 2006), p.329,330

2 Лесли К. Алън, *Нов международен коментар върху Стария завет: Книгите на Йоил, Обадия, Йона и Михей*, (Гранд Рапидс, Мичиган, W.V. Eerdmans, 1976), p. 349

3 Нов библейски коментар (Dower's Grove, IVP Academic, 1994) p. 829

4 Иполит, *За Христос и Антихриста* 16

5 пак там. 57

6 Викторин, *Коментар върху Апокалипсиса* гл. 7

7 Лактанций, *Божествени институти* 7:17, 307

8 Библейски атлас на Муди (Чикаго, Илинойс, Moody, 2009), p. 850

Глава 17

Обичайки мюсюлманите

Пишейки тази книга, аз съм напълно наясно с опасността някои, които я четат, да използват информацията, за да затвърдят мнението си, че мюсюлманите са „враговете“, тези, които трябва да бъдат мразени или от които трябва да се страхуваме. Разбира се, това е точно обратното на начина, по който Исус би желал да откликнат последователите Му. И затова е наложително да използваме тази последна глава с цел да ни помогне да видим мюсюлманите през очите на Исус, по начин, който насърчава и дава възможност за евангелизиране сред тях.

Разгръщането на древния конфликт между мюсюлмани, евреи и християни в основата си започва с историята на Аврам и Сара, които ГОСПОД по-късно ще преименува на Авраам и Сара. И така, в книгата Битие намираме произхода на този древен конфликт. ГОСПОД беше обещал на Аврам и Сара, че ще дойде денят, когато те заедно щяха да родят дете, чрез което щяха да бъдат благословени всички народи на Земята. Но обещанието се бавеше дълго време и двамата станаха нетърпеливи и започнаха да взимат нещата в свои ръце. Намираме ужасната идея на Сара в началото на глава 16:

“А Сарая, жената на Аврам, не му раждаше деца; но като имаше слугиня, египтянка, на име Агар, Сарая каза на Аврам: Виж сега, Господ не ми дава да раждам; моля ти се, влез при слугинята ми; може би ще придобия дете чрез нея. И Аврам послуша това, което каза Сарая. И така, след като Аврам беше преживял десет години в Ханаанската земя, Сарая, Аврамовата жена, взе слугинята си Агар, египтянката, и я даде на мъжа си Аврам да му бъде жена.” — Битие 16:1-3

За съжаление, ужасната идея на Сара да накара мъжа си да спи със слугинята ѝ беше съчетана със също толкова глупавото съгласие на Аврам да го направи. И никак не е изненадващо, че веднага започваме да виждаме лавинообразният ефект от техния лош избор. След като Аврам спа с Агар, тя забременя и започна да гледа с презрение на Сара:

“И той влезе при Агар и тя зачена; и като видя, че зачена, тя започна да презира господарката. Тогава Сарая каза на Аврам: Заради тебе ми дойде тази обида. Дадох слугинята си в твоите обятия; а като видя, че зачена, започна да ме презира. Господ нека съди между мен и теб.” — Битие 16:4-5

Отговорът на Аврам отново беше да избегне всякаква отговорност за собствените си действия, давайки разрешение на Сара да прави каквото пожелае с Агар:

“А Аврам отговори на Сарая: Ето, слугинята ти е на твое разположение; направи с нея, както намериш за добре. И така, Сарая се отнасяше зле с нея, така че Агар избяга от нея.” — Битие 16:6

Така Агар избяга от грубото отношение на Сара и се озова в пустинята, където се среща с ГОСПОДА, който ѝ обеща, че потомството ѝ щеше да се умножи толкова много, че щеше да бъде безбройно:

“Но ангел Господен я намери при един воден извор в пустинята, при извора на пътя за Сур, и каза: Агар, слугиньо на Сарая, откъде идваш и къде отиваш? А тя отвърна: Бягам от лицето на господарката си Сарая. А ангелът Господен ѝ каза: Върни се при господарката си и се покори под властта ѝ^[a]. Ангелът Господен ѝ каза още: Ще увеличи потомството ти дотолкова, че да не може да се изброи поради *своето* множество.” — Битие 16:7-10

След това идва един от ключовите моменти в историята. Бог нарече сина в утробата на Агар „Исмаил“:

“После ангелът Господен ѝ каза: Ето, ти си заченала и ще родиш син; да му дадеш име Исмаил^[a], защото Господ *те* чу в скръбта ти. Той ще бъде между хората като див осел; *ще вдига* ръката си против всеки и всеки *ще вдига* ръката си против него; и той ще е в раздор с всичките си братя.” — Битие 16:11-12

Има няколко важни момента тук, върху които трябва да се спрем, за да разгледаме. Първо, името Исмаил означава „Бог чува“. Има много малко хора в Писанието, които са били кръстени от Бог преди раждането си, и Исмаил е един от тях. ГОСПОД вложи това пророческо обещание, че Той щеше да чуе Исмаил, в името на Исмаил. Второ, виждаме, че Исмаил щеше да бъде „диво магаре измежду хората“, което щеше да воюва с всички и

всички също щяха да бъдат в конфликт с него. Днес арабските мюсюлмани, много от които проследяват своето потекло обратно към Исмаил, често се обръщат към този стих и обвиняват евреите, че те отдавна са вмъкнали това пророчество в Писанията с цел обида на арабските народи. Главата завършва с връщането на Агар в лагера и раждането на Исмаил. По това време Аврам беше на осемдесет и шест години:

„Тогава Агар даде на Господа, Който ѝ говореше, това име: Ти си Бог, Който вижда; защото рече: Не видях ли тук аз Онзи, Който ме вижда? Затова, тоя кладенец се наименува Вир-лахай-рой. И Агар роди син на Аврама; и Аврам наименува сина си, роден от Агар, Исмаил. А Аврам беше на осемдесет и шест години когато Агар му роди Исмаила.”— Битие 16:13-16

Сега прескачаме четиринадесет години напред до глава 21. Аврам и Сара сега са Авраам и Сара. Тук, обещанието на ГОСПОДА за дете най-накрая се сбъдва:

“И Господ посети Сара, според както беше рекъл; и Господ стори на Сара както бе казал. Защото Сара зачна и роди син на Авраама в старините му, в определеното от Бога време. И Авраам наименува сина, който му се роди, когото Сара му роди, Исаак. И на осмия ден Авраам обряза сина си Исаака, според както Бог му беше заповядал. А Авраам беше на сто години, когато се роди сина му Исаак. И Сара каза: Бог ми докара смях; всеки, който чуе, ще се смее заради мене. Каза още: Кой би рекъл на Авраама, че Сара ще кърми чада? - Защото му родих син в старините му.” — Битие 21:1-7

След това виждаме, че цикълът на греха и лошите избори продължава да се разширява, когато Исаак е бебе и бива отбит и Исмаил се подиграва на момчето:

“А като порасна детето, отбиха го; и в деня, когато отбиха Исаака, Авраам направи голямо угощение. А Сара видя, че синът на египтянката Агар, когото бе родила на Авраама се присмива; затова рече на Авраама: Изпъди тая слугиня и сина ѝ; защото синът на тая слугиня няма наследство с моя син Исаак.” — Битие 21:8-10

Забележете, че когато Сара искаше да даде Агар на Аврам, тя я нарече негова „жена“, но сега в огорчението си тя нарича Агар „тази робиня“. Сара

изиска от Авраам да изхвърли и Агар и Исмаил от лагера, от семейството, в пустинята. И това нещо беше много неприятно на Авраам заради сина му. Но Бог каза на Авраам:

„Да не ти се види тежко за момчето и за слугинята ти; относно всичко, което ти рече Сара, послушай думите ѝ, защото по Исаака ще се наименува твоето потомство. Но и от сина на слугинята ще направя да стане народ, понеже е твое потомство.” — Битие 21:11-13

Разбираемо, Авраам беше много разстроен, тъй като беше помолен да изпрати сина си Исмаил. Но тогава, в терзанието на Авраам, ГОСПОД му говори и всъщност му каза да се съгласи с исканията на Сара. И тогава Господ обясни причината: За да не бъде възпрепятствано обещанието, дадено чрез Исаак. Тази заповед на ГОСПОДА да изгони Исмаил може да изглежда сурова за мнозина. Но по същество това, което се казваше, е, че именно чрез родословието на Исаак великият план на ГОСПОДА за изкупление щеше да бъде изпълнен. Изкуплението на цялото Божие творение беше заложено на карта. И колкото и безжалостно може да звучи това, щастието на Исмаил трябваше да бъде пожертвано за по-доброто. В крайна сметка греховните лоши избори на Авраам и отказът му да се довери на обещанията на ГОСПОДА, бяха тези, които сега даваха своите болезнени плодове.

“Тогава на сутринта Авраам стана рано, взе хляб и мех с вода и даде ги на Агар, като ги тури на рамото ѝ; даде ѝ още детето и я изпрати. А тя отиде и се заблуди в пустинята Вирсавее. Но водата в меха се изчерпа; и *майка му* хвърли детето под един храст и отиде та седна на среща, далеч колкото един хвърлей на стрела, защото си рече: Да не гледам, като умира детето. И като седна насреща, издигна глас и заплака.” — Битие 21:14-16

И така, само за един ден Исмаил внезапно откри, че бе загубил дома си, баща си и семейството си. И ако това не беше достатъчно лошо, сега дори майка му го изостави под един храст, за да умре от дехидратация. Агар се отдалечи, седна и в безсилието си започна да плаче. Тогава Господ се намеси.

Бог чува вика на Исмаил

Това, което се случва след това, представлява един красив пример за характера и природата на Бога от Библията. ГОСПОД чу както Исмаил,

така и виковете на майка му Агар, като по този начин изпълни пророческото име, дадено на Исмаил, „Бог чува“. Това, което следва, много напомня на историята за Адам и Ева в градината:

“А Бог чу гласа на момчето; и ангел Божий извика към Агар от небето и ѝ каза: Какво ти е, Агар? Не бой се, защото Бог чу гласа на момчето от мястото, където е. Стани, вдигни момчето и го хвани с ръката си, защото ще направя от него велик народ.” — Битие 21:17-18

Още веднъж ГОСПОД повтаря обещанието Си, че ще направи Исмаил велика нация. Пасажът завършва с това, че ГОСПОД снабдява нуждите на Исмаил. Казва ни се, че след като биват хидратирани, Исмаил и майка му изглежда се справят като екип, като в крайна сметка Агар намира египетска съпруга за сина си:

“Тогавя Бог ѝ отвори очите и тя видя кладенец с вода; и отиде да напълни меха с вода и даде на момчето да пие. Бог беше с момчето, което, като порасна, се засели в пустинята и стана стрелец с лък. Засели се във Фаранската пустиня; и майка му му взе жена от Египетската земя.” — Битие 21:19-21

Лесно е да чуete подобни истории и небрежно да ги подминете като прости истории от неделното училище. Но фактът е, че това е действителна история. Това много травмиращо събитие в действителност се е случило на едно малко четиринадесетгодишно момче. Опитайте се да си представите шока, през който е преминал Исмаил. За един ден от щастливо дете със семейство; майка, баща и наследство, той се оказа сам в пустинята, без семейство, без баща, без наследство, дори изоставен от майка си да умре. Той беше съвсем сам. Междувременно в неговото съзнание Исак, малкият брат, беше виновен. В съзнанието на Исмаил Исак беше откраднал всичко. Беше узурпирал баща му, дома му, наследството му, самия му живот.

Раждането на исляма

Не мога да кажа, че разбирам напълно силата на наследствените модели на грях и опресия. Знам със сигурност обаче, че присъствието или отсъствието на бащината благословия в живота на един човек е мощен фактор за цялостното му благополучие. Но ако трябваше да предположа колко дълбоко влияят тези неща на човек, бих склонен да мисля, че те засягат само едно или най-много две поколения. Но тук, в историята на

Исмаил и неговите потомци, имаме удивителен пример за това колко дълбоко могат да стигнат раните, травмата и съкрушеността на един човек. Приблизително 2600 години след живота и смъртта на Исмаил, един пряк потомък на Исмаил на име Мохамед се издига, за да стане „пророк“ на една нова религия, наречена ислям. И какво заявява религията ислям? Сред нейните най-централни и основни доктрини са следните:

Бог не е Баща!

Бог няма Син!

Исмаил, а не Исак, е наследникът на Авраамовите обещания

Лесно е да се види как наследствената омраза на Исмаил бива канализирана през ученията на Мохамед. Не е изненадващо, че самият Мохамед също е бил сирак, загубвайки няколко от най-близките си настойници по време на израстването си. И така горчивината на Исмаил намира в Мохамед съвършен проводник. В духовен смисъл можем да гледаме на исляма като на съкрушения и горчив плач на останалото без баща сираче Исмаил, увековечен, признат и канонизиран като религия – най-великата антихристка религия, която светът някога е познавал.

Доктрините на исляма: Доктрините на Антихриста

Разбирам, че това да се нарече друга религия „антихристка“ е много силно твърдение. Но от библейската дефиниция на този термин виждаме, че това е напълно точно. Апостол Йоан дефинира духа на Антихриста по следния начин:

“Кой е лъжецът? Не е ли този, който отрича, че Исус е Христос [a]? Такъв човек е антихристът. *Той отрича и Отца, и Сина.* Който отрича Сина, не може да има Отца, а който признава Сина, има и Отца.” — 1 Йоан 2:22-23

Някои, обаче, може да кажат, че ислямът не отрича, че Исус е Месия/Христос, но това възражение пропуска същественото. Докато ислямът прилага титлата Месия (на арабски: *Масих*) към Исус (Коранът погрешно го нарича „Иса“), той напълно лишава този термин от цялостното му библейско значение. Според ислямското вярване терминът Месия просто се отнася до един определен пророк, който е част от дълга поредица от пророци. Единственият фактор, който отличава Иса от другите мюсюлмански пророци е това, че той е роден от девица. Но що се отнася до месианската роля като божествен избавител, цар и спасител на всички,

които вярват в Него, ислямът абсолютно отрича всички тези неща. Както казва мисиологът Джеф Мортън, „думите са кутии, които съдържат значения“. Просто защото ислямът дава на Исус титлата Месия, това не означава, че той утвърждава Исус като Месия според нейното библейско и точно значение. И затова е напълно уместно да се каже, че ислямът буквално отрича, че Исус е Месията. Но освен това, ислямът ясно отрича и Бащата, и Сина. Нека разгледаме накратко какво означава това.

Ислямът отрича бащинството на Бог

Според ислямската доктрина, ако Аллах бива сравняван с нещо на земята, това го прави по-малко величествен. Затова, Коранът учи, че Аллах не е баща (този, който ражда) и със сигурност не е син (този, който е роден):

“Кажи: Той е Аллах, Единственият! Аллах, вечно моленият от всички! Той не ражда, нито е роден. И няма никой сравним с Него.” — Сура 112:1-4

Ислямът всъщност разбира погрешно термините баща и син във връзка с християнската доктрина. Библията не използва термина „роден“, „баща“ или „син“ по начин, който предполага сексуално размножаване, а по-скоро предполага специална връзка. Така, когато апостол Йоан говори за Исус като за „единородния на Отца“ (Йоан 1:14), той комуникира уникалната божественост на Исус. По същия начин, когато апостол Павел говори за Исус като за „първородния преди цялото творение“ (Кол. 1:15), той подчертава превъзходството или първостепенното положение на Месия като Създател на всички неща. Въпреки че ислямът разбира фундаментално погрешно какво всъщност учи Библията относно бащинството на Бог и синовенството на Исус, като отрича тези неща, ислямът отрича най-основополагащите и основни доктрини на християнската вяра и потвърждава това, което апостол Йоан нарича доктрините на Антихриста. Този факт е безспорен. Но освен че отрича бащинството на Бог, ислямът също много директно и доста агресивно отрича, че Исус Месията е Божи син.

Ислямът отрича синовенството на Исус Месията

По-долу има два пасажа от Корана, където конкретно се отрича синовната природа на Исус. В този първи пасаж, когато християните твърдят, че Исус е Божият Син, те извършват „грубо богохулство“:

“Те казаха: „Най-милостивият роди син“! Грубо богохулство си изрекъл! Небесата са на път да се разбият, земята е на път да се разкъса, а планините са на път да се сринат, защото те твърдят, че Всемилолюбивият е родил син. Не подобава на Всемилолюбивия да роди син!” — Сура 19:88-92

На следващо място, християните са приравнени към древните езичници, върху които лежи проклятието на Аллах:

“Християните наричат Христос син на Аллах. Това е дума от техните уста; в това те само подражават на това, което са казвали неверниците от древността. Проклятието на Аллах да бъде върху тях: как се заблуждават от Истината!” — Сура 9:30

Не би могло да бъде по-ясно от това. Коранът директно атакува най-основополагащите и най-съществени доктрини на библейската вяра. Всъщност дори е справедливо да се каже, че веруюто на исляма, известно като *Шахада*, е най-антихристкото верую, познато на човечеството.

Шахада: Кредото на Антихриста

Ако някой желае да приеме исляма, той рецитира така наречената *Шахада*. В целия ислямски свят човек чува Шахадата или веруюто на исляма да се провъзгласява редовно сред мюсюлманите. Това е и първата дума, която всяко мюсюлманско бебе чува, докато бащата шепне тези думи в ушите на детето си. На арабски шахадата се транслитерира като „*Ла илах ха ил Аллах, Мохамадан Расул Аллах*“. Преводът е „Няма друг бог освен Аллах и Мохамед е неговият последен пратеник“. Първият компонент на веруюто гласи, че Аллахът на исляма е единственият истински Върховен Бог. Не Яхве, името, което всеки пророк в Библията познава и използва, а Аллах, богът на исляма. Вторият компонент на шахадата е, че Мохамед, а не Исус, е последният пратеник, или изпратеният от Аллах. Така в една много кратка декларация ислямът е успял да формулира едно съвършено антихристко изповедание.

Ислямът забранява осиновяването

Насред съвършеното проявление на горчивината на Исмаил в исляма, което всъщност е неговият антихристски дух, не е изненадващо също така, че ислямът забранява осиновяването. Мюсюлманите могат да отглеждат чуждо дете, всъщност те дори се насърчават да го правят, ако някой е загубил родителите си, но Коранът изрично забранява на мюсюлманите действително да осиновяват което и да е дете. Докато мюсюлманите могат да вземат друго дете под своя покрив, детето може и никога да не приеме фамиалното име. Тук следва забраната на Корана срещу осиновяването:

“...Нито Той е направил осиновените ви синове ваши (биологични) синове. Такъв е само начинът на говорене на устата ви. Но Аллах казва истината и показва правия път. Наречете ги с (имената на) бащите им; това е по-справедливо в очите на Аллах. Но ако не знаете бащините им имена, наречете ги свои братя по вяра или свои попечители.” — Сура 33:4-5

Според ислямската доктрина дете, което е доведено в един дом, може по-късно да порасне и да се ожени за другите деца в дома. Освен това те никога няма да споделят семейното наследство.

Евангелието е осиновяване

Този въпрос е особено належащ лично за мен, тъй като жена ми и аз сме дълбоко отдадени на каузата на осиновяването. През изминалата година осиновихме един син и към момента на писане сме в процес на осиновяване на друг. Преживяването беше наистина чудотворно и едно от най-големите благословения в живота ни. В огромната любов, която изпитваме към нашия син, ние също успяхме да зърнем за миг любовта на Отец към нас. Но красотата на моята лична връзка с Бог, към когото се отнасям като към Баща, също ме натъжава, когато се замисля, че мюсюлманите гледат на Аллах само както на роби на господар. Разграничението е уловено красноречиво от апостол Павел:

“Защото не сте приели дух на робство, та да бъдете пак на страх, но приели сте дух на осиновение, чрез който и викаме : “Авва Татко!”” — Римляни 8:15

Преди Исус да се възнесе при Отца, Той обеща на учениците Си, че винаги щеше да бъде с тях чрез Светия Дух и нямаше да ги остави като сираци:

“И Аз ще поискам от Отца, и Той ще ви даде друг Утешител, за да пребъдва с вас завинаги. Духът на истината, когото светът не може да приеме, защото го не вижда нито го познава. Вие го познавате, защото той пребъдва във вас, и във вас ще бъде. Няма да ви оставя сираци; ще дойда при вас.” — Йоан 14:16-18

От съществено значение е да се схване значението на това изявление тук. По света има над 18,3 милиона сираци. Когато виждам изображения на сирачета, седнали отстрани на пътя, да кажем в Уганда или Судан, се сещам за моя син. Мисля за гигантската му усмивка и забавната му и енергична личност. Представям си как бих се почувствал, ако синът ми беше сам, може би на две или три годинки, без никого на света, при когото да отиде за утеха, без никого, към когото да се обърне, без никой, който да защитава неговата кауза. Ако синът ми беше в това положение, щях да обърна света наопаки, за да стигна до него и да го спася. Не би ме интересувало колко пари би струвало. Бих дал всичко, което притежавам, за да го спася. И ако не можех лично да стигна до него, бих казал на всичките си приятели, че ако наистина са мои приятели, веднага биха отишли на мое място. И все пак знам, че това е само сянка от любовта, която Отец изпитва към всяко едно сираче на земята; всичките 18

милиона. Отец гори от състрадание, умолявайки хората Си по цялата земя да отидат и да спасят колкото могат повече. Разбира се, да се проповядва това послание на Църквата е лесно, защото включва невинни малки беззащитни деца и очарователни бебета. Лесно е хората да бъдат трогнати от състрадание към тези изгубени малки същества. Но колкото и силно да призовава ГОСПОД Своя народ да отиде да спаси физическите сираци на земята, Той също казва на народа Си да отиде да спаси мюсюлманите, които по толкова много начини представляват духовните сираци на земята. Мюсюлманите са предимно боготърсеци хора. Но на тях им е продадена напълно фалшива партида. Тяхната фалшива религия и техният фалшив бог е далечен и отсъстващ господар на роби, който изисква всичко, но не дава нищо в замяна освен цяла вечност в ада. Мюсюлманите винаги търсят, но са напълно изгубени. Те се отричат от Сина и нямат Отец. И на всичкото отгоре, мюсюлманите са най-голямата и необхватна група хора в света. ГОСПОД призовава народа Си да се откаже от всичко, за да спаси изгубените деца на Исмаил.

Заклучение: Нашият християнски дълг към мюсюлманите:

В заключение, в светлината на разбирането, което придобихме, разглеждайки част от историята на Исмаил, искам накратко да изброя няколко неща, които вярващите трябва да правят в усилията си да достигнат до мюсюлманите. Първото нещо е да говорим истината смело. Всичко в този свят кара вярващите да пазят своето мнение за себе си, да мълчат. Но ако ислямът води до загубата на милиони мюсюлмани в адския огън, тогава той трябва завинаги да бъде наш враг. И да, Бог наистина има Син. Неговото име е Исус и „Блажени всички, които се уповават на Него“ (Псалм 2:12). Не можем да се извиняваме за това, че говорим истината смело. Любовта изисква да го правим. Второ, вярващите трябва да демонстрират удивителната, непреклонна любов на Отец към мюсюлманите. Ислямският свят не е култура на кръста. Затова, когато Църквата наистина живее като Тялото на разпнатия Месия, мюсюлманите ще бъдат трогнати. И мнозина ще бъдат променени завинаги. Трето, молещата се Църква трябва да се хване за пророческото обещание, което Отец е вложил в името на Исмаил и да извика: „Отче, чуй още веднъж вика на Исмаил! Направи за тях това, което си направил за нас. Отвори очите им. Премахни тяхната слепота и им разкрий Исус като Божия Син. Спаси множество мюсюлмани, о, Татко!“ И накрая, тъжна, но истинска реалност е това, че много мюсюлмани, дори след като са станали християни, продължават да поддържат своя антисемитизъм. Причината е просто защото много църкви подкрепят теологията на заместването и различни теологични идеи, които засилват антисемитизма. Ще бъда достатъчно смел да кажа това: ако се намирате в такава Църква, тогава отидете някъде другаде. ГОСПОД няма просто да смигне с очи на подобен системен антисемитизъм. И така, след като сме довели мюсюлманите към любов към

Отец и към приемане на Исус като божествения Син на Бог, ние също трябва да положим всички усилия в процеса на ученичество да научим новоповярвалите да обичат брат си Исак. Тогава и само тогава процесът на помирение ще бъде завършен и семейството на Авраам ще бъде възстановено.

Глава 18

Милостта на ГОСПОДА: Надежда за ходатаите

В тази книга ние разгледахме многобройните пасажии, които показват, че ислямските нации около Израел са основните нации, които ще изпълнят ролята на предстоящата империя на Антихриста. Ние също така обсъдихме и това как широко разпространеното вярване, че Царството на Антихриста ще бъде напълно универсално, не съответства на Писанието. Научихме например, че някои нации ще избягат от контрола на Антихриста. Други нации ще бъдат във война с Антихриста, докато Исус не се завърне. Като анализирахме всички библейски данни, можем да заключим, че народите, които ще бъдат подложени на най-суровото наказание в Деня Господен, са ислямските народи, обграждащи земята на Израел. Въпреки че няма съмнение, че всяка една нация по цялата земя ще бъде подложена на Божия съд, нациите, които ще бъдат най-строго осъдени от Месията, са нациите, най-силно акцентирани като белязани за осъждане в цялото Писание. Когато хората ме питат кои нации ще се присъединят към предстоящия съюз на Антихриста, аз се опитвам да коментирам по начин, който отразява акцента на Писанието. Просто казвам, че „върхът на копието“ на идващата империя на Антихриста ще бъдат ислямските нации, обграждащи Израел. Кои нации ще представляват „пръта на копието“ предстои да видим. Това е неизвестно, защото освен списъка на нациите от Близкия изток и Северна Африка, Библията не ни казва кои други нации ще последват Антихриста.

Въпреки че позицията, изразена в тази книга, несъмнено е нетрадиционна, помислете за широко разпространената алтернатива, според която абсолютно всяка една нация по света ще последва Антихриста. Конфликтът на тези две визии се вижда в една доста енергична критика, която получих от един онлайн блогър по библейски пророчества, който твърди, че подходът за наблягане на определени нации представлява:

“[] много късогледо тълкуване, което основно постулира, че когато Йешуа Ха'Машиах се завърне по време на апогея на битката при Армагедон, единствената му цел ще бъде да „унищожи“ съвременните потомци на моавците, мидяните и едомците, т.е. синовете на Исмаил, арабите. В този възглед Йешуа Ха'Машиах от истинската Си роля на „ЦАР НА ЦАРЕТЕ И ГОСПОДАР НА ГОСПОДАРИТЕ“ бива сведен до нещо не по-значимо от който и да било обикновен сръбски военнопредстъпник, виновен за

мюсюлманското етническо прочистване в Босна и Херцеговина преди малко повече от десетилетие... Напротив, „Моав“ е представителен за всички нации от далечните краища на земята... Така както символичната употреба на Моав сочи към всички нации на земята, така и „синовете на Сет“ е наименование, показателно за всички народи на земята.”¹

Помислете какво се казва тук. Според този блогър, да се твърди, че Исус ще съди определени групи, дори ако те са основните източници на определено демонична, убийствена и антисемитска идеология, означава да се подцени Неговия характер. От друга страна, очевидно можем да вярваме, че напълно подобаващо за отличния характер на Исус ще бъде Той да смаже „всички народи от далечните краища на света“. Не успявам да следвам логиката. Това обвинение (срещу Исус), разбира се, дълбоко напомня на изопачените обвинения, които многократно се отправят срещу израелския народ почти ежедневно. Според антисемитския шаблон за прехвърляне на вина, който е толкова популярен в голяма част от света днес, когато Израел се защитава от тероризма, всички произтичащи от това смъртни случаи доказват, че той е кръвожадна, геноцидна или неонацистка престъпна гоуге държава. Когато Израел изгражда стена, за да се защити от атентатори самоубийци, той бива обвинен, че е нация на апартейда. Такива твърдения, разбира се, са отвратителни. Но горното обвинение относно това, че Исус бива представен като геноциден военен престъпник, отваря вратата за важна дискусия. Въпросът е следният: Когато Исус се завърне и изпълни присъда над народите и нациите, които са посочени в пророческите писания, наистина ли Той напълно унищожава всички? Дали Исус буквално убива всеки мъж, жена и дете във всички нации, които ще съди? Въпреки че има някои пасажки, които изглеждат рисуват такава мрачна картина, по-цялостното четене на Писанията ни казва нещо друго. Исус ще изпълни присъда над виновните, но е ясно, че ще пощади мнозина измежду народите, които съди. Нека разгледаме няколко пасажа, където това се вижда.

Захария 14

Пророк Захария например говори за „оцелели“ сред народите, които идват срещу Йерусалим. Това са нации, които ще последват Антихриста в неговото нападение срещу Израел. И все пак по време на хилядолетното царство на Месията, някои оцелели сред същите тези народи ще отидат в Ерусалим, за да се поклонят на ГОСПОДА:

“И всеки, който остане от всички народи, които са идвали против Йерусалим, ще излиза от година на година да се кланя на Царя, Господа на Силите, и да празнува празника на шатрите.” — Захария 14:16

Софония 3

В пророчеството на Софония ГОСПОД призовава нациите да се покаят за своето идолопоклонство и за това, че са Го отхвърлили. В светлината на тяхното нежелание да се покаят, Той ще ги довежда в Йерусалим в Деня Господен, за да излее гнева Си с цел да ги смири и доведе до покаяние.

“Затова чакайте Мене, казва Господ, до деня, когато се надигна, за да обирам. Защото решението Ми е да събера народите и да прибера царствата, за да излея върху тях негодуванието Си, целия Си лют гняв; понеже цялата земя ще бъде погълната от огъня на ревността Ми. Защото тогава ще възвърна на племената чисти устни, за да призовават всички името Господне, да Му слугуват единомушно.” — Софония 3:8-9

Трябва да помним, че крайната цел, стояща зад суровия гняв на ГОСПОДА срещу нациите и народите е да ги очисти и доведе до покаяние. Тук виждаме, че дори сред вражеските народи, които идват срещу Йерусалим, ГОСПОД силно желае тяхното покаяние. В крайна сметка Той обещава да промени тяхната „реч“ на „чиста реч“, за да станат Негови поклонници, служейки на ГОСПОДА заедно с Неговия народ Израел.

Исаия 19

Исаия 19, макар и изразена като пророчество срещу Египет, завършва с някои прекрасни обещания за остатъка от египтяните, които живеят по време на месианското царуване на Исус. Стих 1 започва с това, че Месията язди на облаците и идва в Египет за съд:

“Наложено за Египет <пророчество: -> Ето, Господ язди на лек облак И ще дойде в Египет; Египетските идоли ще потреперят от присъствието Му, И сърцето на Египет ще се разтопи сред <самия> него.” — Исаия 19:1

От стихове 2 до 21 четем за многото трудности, които ще сполетят Египет, от това да бъде доминиран от „жесток господар“ по време на гражданска война, до суша, глад и икономически колапс. Но докато пасажът завършва, виждаме, че въпреки суровите присъди на ГОСПОД срещу Египет, по време на месианската епоха, Египет ще се счита за едно цяло с Израел, Неговия народ.

“И Господ ще стане познат на Египет; И египтяните ще познаят Господа в оня ден; Да! Ще се покланят и принасят жертви и принос, И ще направят обрек Господу, който ще изпълнят. И Господ ще удари Египет, А като удари ще изцели; Защото те ще се обърнат към Господа, И Той ще бъде молен от тях и ще ги изцели. В оня ден ще има широк път От Египет за Асирия; И асирийците ще дойдат в Египет, И египтяните в Асирия, И египтяните с

асирийците ще служат Господу. В оня ден Израил ще бъде с Египет и с Асирия; Трето благословение всред земята: Защото Господ на Силите ще ги благослови, като ще рече: “Благословен да бъде Египет, Мои люде, И Асирия, делото на ръцете Ми, И Израил, наследството Ми.” — Исаия 19:21-25

Въпреки факта, че се казва ясно, че ГОСПОД ще „удари“ Египет, Той също така ще „изцели“ Египет. Това са обещания, за които тези, които обичат Египет, могат да се молят днес! Въпреки че предстоящите присъди на ГОСПОДА срещу Египет са сигурни, такава е и голямата Му милост. Взимайки предвид предстоящата присъда срещу ислямския свят като цяло, вярващите трябва да бъдат много внимателни и никога да не забравят горещото желание на ГОСПОД да спаси остатъка от мюсюлманските народи за Себе Си и славата Си. Въпреки че трябва да отчетем многократното наблягане върху ислямския свят за съд в Писанията, нашият отговор на тези неща не бива да бъде това да се предадем на пасивния фатализъм. Отговорът на Църквата трябва да бъде ходатайство! Нашият отговор трябва да бъде да викаме за милост, да се отдадем на молитва за ислямския свят, така че ГОСПОД да направи за мюсюлманите това, което е направил за нас. Благодатта, която беше показана на нас, да бъде разкрита по същия начин и на мюсюлманите. Трябва да се молим сърца да бъдат смекчени, очи да бъдат отворени, и за голяма реколта сред мюсюлманите на земята. Дори бих казал, че това е един от най-важните мандати на Църквата днес.

Исаия 60

Може би най-красивата глава в Библията, говореща за Царството на Месията, е Исаия 60. В тази глава намираме някои много ясни препратки към народите на земята, които ще дойдат и ще служат на еврейския народ и техния Цар в Израел. Пасажът започва:

“Стани, свети, защото светлина дойде за тебе, И славата Господна те осия. Защото, ето, тъмнина ще покрие земята, И мрак племената; А над тебе ще осияе Господ, И славата Му ще ти са яви.” — Исаия 60:1-2

Но тогава виждаме, че народите и чуждите царе ще се обърнат към Израел, принасяйки богатствата си като мирен принос:

“А над тебе ще осияе Господ, И славата Му ще ти се яви. Народите ще дойдат при светлината ти, И царете при бляскавата ти зора... Тогава ще видиш и ще се зарадваш, И сърцето ти ще затрепти и ще се разшири; Защото изобилието на морето ще се обърне към тебе, Имотът на народите ще дойде при тебе.” — Исаия 60:2-5

След това ни се казва конкретно кои нации ще дойдат:

“Множеството камили ще те покроят – млади камили от Мадиям и Ефа те всички ще дойдат от Сава; злато и тамян ще донесат и ще прогласят хваленията Господни. Всички кидарски стада ще се съберат при тебе; навайотските овни ще служат за тебе; ще се принасят на жертвеника Ми за благоугодна *жертва*; и Аз ще прославя славния Си дом.” — Исаия 60:6-7

Виждаме, че Мадиям, Сава и Кедар ще „служат“ на Израел. Тези имена ни насочват към съвременния регион на Саудитска Арабия чак на юг до Йемен. Те идват и водят синовете на еврейския народ, които са били пленени, както и „среброто и златото им с тях“:

“Ето, островите ще Ме чакат, с тарсийските кораби начело, за да доведат отдалеч синовете ти заедно със среброто им и златото им, заради името на Господа, твоя Бог, и за Святия Израилев, защото те прослави.” — Исаия 60:9

Следващият стих не би могъл да бъде по-ясен по отношение на темата за синовете на чуждите нации, които ще дойдат да възстановят и да допринесат за красотата на Израел.

“Чужденците ще съградят стените ти и царете им ще ти служат; защото в гнева Си те поразих, но в благоволения Си ти показах милост.” — Исаия 60:10

Портите на Израел са оставени отворени специално с цел богатствата и даровете на околните народи да могат да бъдат донесени в Йерусалим, за да отдадат почит както еврейския народ, така и техния Цар Исус:

“Портите ти ще бъдат винаги отворени, няма да се затворят нито денем, нито нощем, за да се внася в теб имотът на народите и да се довеждат царете им. Защото онзи народ и царство, които не биха ти служили, ще загинат; онези народи дори съвсем ще бъдат съсипани.” — Исаия 60:11-12

По-рано разгледахме Йоил 3, където се говори за Тир и Сидон, съответстващи на съвременния Ливан, съден от Исус в Деня ГОСПОДЕН. Но тук виждаме, че Ливан ще бъде сред народите, които ще дойдат в Израел, носейки богатство и приноси:

“Славата на Ливан ще дойде при тебе – кипарис, бор и кедър заедно, за да се украси мястото на Моето светилище, и ще възвелича мястото на нозете Си.” — Исаия 60:11-13

Въпреки езика, който често се използва в много от различните пасажии за Деня ГОСПОДЕН, които понякога изглежда говорят за пълно и тотално

унищожение на различните околни народи, ние виждаме, че очевидно ще има много от тези нации, които ще бъдат пощадени, ще останат живи и ще служат на еврейския народ по време на месианското царство. В текста изрично се казва:

„И ще дойдат пред тебе кланящи се синовете на онези, които те угнетяваха, и всички, които те презираха, ще се преклонят пред стъпалата на краката ти, и ще те нарекат град на Господа, Сион на Светия Израилев. Вместо да бъдеш изоставен и мразен и никой да не преминава през тебе, направих те за вечно великолепие, за радост от род в род. и ще сучеш млякото на народите, и ще се кърмиш от царски гърди, и ще разбереш, че Аз, Господ, съм твой Спасител и твой Изкупител, Силният на Яков.“ — Исаия 60:14-16

Това пророческо обещание е красиво не само за еврейския народ, но и за мюсюлманските нации! Въпреки изобилието от безмилостна омраза към Неговия народ, ГОСПОД е достатъчно добър да пощади и освободи много мюсюлмани и да ги направи Свои. Човек си припомня думите на апостол Павел: „Виж тогава благостта и строгостта на Бога“ (Римляни 11:22).

В заключение тогава, от една страна, позицията, която бива представена в тази книга, вижда акцентирането на това, че най-суровите присъди на Исус са насочени срещу ограничен брой нации и само ограничен брой народи от тези нации. Въпреки това, към някои хора из народите, които презират Израел, и към някои от нациите, които нападат Израел, ще бъде проявена милост. От друга страна, популярната позиция, поддържана от много учители по пророчества, вижда Исус да се завръща в свят, строго разделен между последователи на Исус и последователи на Антихриста. Те също твърдят, че когато Исус се завърне, всеки невярващ ще бъде незабавно унищожен. Както казва Дейвид Рейгън, при завръщането на Исус: „Той ще започне да съди всички, които все още са живи, както езичници, така и евреи... На Спасените ще бъде позволено да влязат в Милениума в плът. Неспасените ще бъдат предадени на смърт и Хадес.”² Нейтън Джоунс, също от служение Лъв и Агне отразява това мнение. Говорейки за това, което се случва веднага след завръщането на Исус, Джоунс казва: „Сатана ще бъде хвърлен в яма, Антихристът и Лъжепророкът и най-вероятно демоните ще бъдат изпратени в Ада, а невярващите на мъчения (sic) в Хадес“.³ Такава крайно песимистична позиция според мен омаловажава милостта на Исус и не е в съответствие с Писанията. Ние знаем, че множество невярващи евреи ще Го познаят след завръщането Му (Йез. 39:22; Зах. 12:10; Римл. 11:26). Също така Писанията са ясни, че невярващите от езичниците също ще Го познаят след завръщането Му (Исая 60; Зах. 14:16).

Заклучение

Към кого тогава ще се смили Исус? Към когото Той реши да се смили. Едно нещо е сигурно: можем да се доверим на Неговата преценка. В края на тази епоха светиите в небето възпяват Неговата справедливост и праведност (Откр. 15:3), а не Неговата прекомерна строгост или несправедливост. Докато някои пророчески сценарии изглежда предполагат, че всеки детайл от всяко едно бъдещо събитие ни е даден по кристално ясен начин в Писанията, това далеч не е вярно. Но всъщност има красота в липсата на яснота. Въпреки че това може да разочарова някои, които желаят да притежават абсолютно сигурно предварително знание за бъдещето, това е освобождаващо за ходатая, който единствено се стреми да вика към Бог за един добър, справедлив и може би дори изненадващ завършек по много от тези въпроси:

“Защото Той е милостив и щедър, дълготърпелив и многомилостив и се разкайва за злото. Кой знае дали Той няма да се върне и да се разкае, да остави благословение след Себе Си, колкото за хлебен принос и възлияние на Господа, вашия Бог?” — Йоил 2:13-14

Тъй като краят на века приближава, за онези, които обичат както Израел, така и мюсюлманските народи, викът на устните ни трябва да бъде в съответствие с пророк Авакум, сам който извиква:

“Господи, чух вестта за Теб и се уплаших. Господи, оживявай делото Си сред годините, сред годините го изявявай. В гнева Си помни милостта Си.” — Авакум 3:2

Амин и Амин.

Бележки:

1 Шон Осбърн, *Деконструиране на ислямската парадигма на последното време* www.eschatologytoday.blogspot.com

2 Дейвид Рейгън, *Обещанието за победа*, www.crosspointechurch.co/thepromise-of-victory

3 Нейтън Джоунс, *В хода на битка на Гог и Магог*, www.lamblion.us/2010/04/gog-magog-battle-unfolding.html